

Dekanens beretning

Fakultetet har i året løb været præget af, at der findes meget arbejdskraft fra de faste lærere i tilrettelæggelse og udvikling af nye studieordninger indenfor stort set alle fakultetets fag. Inden for økonomi og jura er udviklingen ved at være tilendebragt. Inden for antropologi, lægges tilpassningen fra et traditionelt humanistisk uddannelsesdesign til en egentlig samfundsvidenskabelig uddannelse.

Det samfundsvidenskabelige Fakultet

Valgningen af de nye kandidater til de økonomiske uddannelser kan i meget høj grad siges at have været en succes.

Ved 1990 bragt fakultetet et skridt videre hen mod oprettelsen af et nyt sociologisk institut, samtidig med at der efter samfundsløslørens er opnået en tilsvarende løsning i relation til de nu ansatte medarbejdere ved Sociologisk og Kultursociologisk Institut. Efter opværet forslaget mellem Københavns Universitet og Uddannelsesministeriet er der nu indskrevet en procedure, hvorefter et internationalt evalueringsudvalg vurderer de medarbejdere, der har ønsket dette, med henblik på overførelse til det nye institut. Dette arbejde forventes afsluttet sommeren 1991. På grund af de store forhold inden for de to eksisterende institutter måtte fakultetet i 1990 stoppe for indskrænkning af forskerstuderende til sociologi og kultursociologi. Forhåbentlig vil situationen i løbet af 1991 være så afklaret, at fakultetet igen kan åbne for tilgangen. For de nuværende sociologi- og kultursociologistuderende skal beredtgørelsen af studierne under yndetliggørelse, idet de budgetmæssige rammer i henhold til ansættelsesplanen efterhånden giver store problemer.

På fakultetets ledet er højt bevidne om ved at være beredtgørelsen i 1990 var arbejdet koncentreret om et udrulningsplanens forudsætninger om at skulle løse studietilstand for de jurastuderende, for hvilke de nuværende forhold er højt kritiske.

Efter planen skal juraets litteraturium flyttes fra Rindøvej til Studiestræde 34, som skal indrettes med studiefaciliteter for de jurastuderende. Det er tale om et ganske omfattende projekt, hvoraf forprojektet nu er på gang. Det er fakultetets håb, at ombygningen kan være færdig i 1992.

Fakultetet har i 1990 måttet notere sig, at udviklin-

gen i de videnskabelige uddannelser inden for økonomi og jura vil være et stort problem, idet der er et stort behov for rekruttering og uddannelse af kandidater indenfor det retsvidenskabelige område. Desværrelsen er, at tilførselsstrukturen og de økonomiske rammer for at opnå en studietilstand som problemet berører, at universitetet ikke kan konkurrere med de andre uddannelser, som de dygtigste kandidater (som gerne skulle op til universitetet) kan opnå andre steder.

For det økonomiske område er der et stort behov for, der er stadig større på grund af den økonomiske situation og det er glædeligt, betyder det et yderligere skridt på de faste videnskabelige medarbejdere. Fakultetet er fakultet med en meget ubalanceret økonomi. Det er fakultetets ønske at opprioritere forskerarbejdet. Fakultetets forskningsudvalg er nu på vej med et udvalgsarbejde, hvor man bl.a. vil undersøge muligheden for at fastlægge et mere formelt uddannelsesforløb indenfor alle fakultetets fag. Indenfor fakultetet er det det økonomiske fagområde, der har det mest arbejde med systematik og kommer langt på denne vej. Endvidere vil udvalget undersøge muligheden for forskellige samfundsvidenskabelige studier, der kan udbydes et interdisciplinært forskningsudvalgsarbejde.

Et mere systematisk interdisciplinært arbejdsområde for fakultetet er indtil videre kun realiseret gennem fakultetets tværfaglige projekter SAMRVIND, som gennem finansiering fra forskningsudvalget af en assistentprofessor i efteråret 1990 har knudt udvalgte projekter indenfor tværfagligt forskerstuderende inden for alle fakultetets fag.

Også for 1990 er det nu gennem flere år skudt frem de tendens for, hvorefter det på fakultetets økonomi der studerende for færre penge. Tænkningen på det mest mulige måde at hjælpe studietilstand og til denne situation. Såfremt denne udvikling fortsætter, må der på længere sigt sættes spørgsmålstegn ved, om vi kan opretholde de høje gennemsnitspriser og de korte studier, som vi i øjeblikket har haft på Det samfundsvidenskabelige Fakultet. I denne forbindelse er vores kandidatuddannelser, der som udgangspunkt er en god beskæftigelsesituation, kan være på spil.

Klaus Finkbe

Dekanens beretning

Fakultetet har i årets løb været præget af, at der bindes megen arbejdskraft fra de faste lærere i tilrettelæggelse og udvikling af nye studieordninger indenfor stort set alle fakultetets fag. Inden for økonomi og jura er udviklingen ved at være tilendebragt. Inden for antropologi fortsættes tilpasningen fra et traditionelt humanistisk uddannelsesdesign til en egentlig samfundsvidenskabelig uddannelse.

Undervisningsminister Bertel Haarder aflagde i september besøg på Institut for Samfundsfag og Forvaltning. Instituttet kan i øvrigt i år fejre 25 års jubilæum.

Året 1990 bragte fakultetet et skridt videre hen imod oprettelsen af et nyt sociologisk institut, samtidig med at der efter omstændighederne er opnået en tilfredsstillende ordning i relation til de nu ansatte medarbejdere ved Sociologisk og Kultursociologisk Institut. Efter opnået forståelse mellem Københavns Universitet og Undervisningsministeriet er der nu iværksat en procedure, hvorefter et internationalt evalueringsudvalg vurderer de medarbejdere, der har ønsket dette, med henblik på overførsel til det ny institut. Dette arbejde forventes afsluttet sommeren 1991. På grund af de usikre forhold inden for de to eksisterende institutter måtte fakultetet i 1990 stoppe for indskrivning af forskerstuderende til sociologi og kultursociologi. Forhåbentlig vil situationen i efteråret 1991 være så afklaret, at fakultetet atter kan åbne for tilgangen. For de nuværende sociologi- og kultursociologistuderende sker færdiggørelsen af studierne under vanskelige vilkår, idet de budgetmæssige rammer i henhold til afviklingsplanen efterhånden giver store problemer.

På lokaleområdet er indre-by-planen nu ved at være færdigrealiseret. I 1990 var arbejdet koncentreret om at virkeliggøre planens forudsætninger om at skaffe bedre studieforhold for de jurastuderende, for hvilke de nuværende forhold er højest kritisable.

Efter planen skal juridisk laboratorium flyttes fra Bispetorvet til Studiestræde 34, som skal indrettes med studiefaciliteter for de jurastuderende. Der er tale om et ganske omfattende projekt, hvortil forprojektet nu er gået i gang. Det er fakultetets håb, at ombygningen kan stå færdig i 1992.

Fakultetet har i 1990 måttet notere sig, at udviklin-

gen i de videnskabelige medarbejders løn- og avance-mentvilkår for alvor er ved at give sig udslag i alvorlige rekrutterings- og fastholdelsesproblemer indenfor det retsvidenskabelige fagområde. Den nuværende stillingsstruktur og de usikre muligheder for at opnå en slutstilling som professor betyder, at universitetet ikke kan konkurrere med de muligheder, som de dygtigste kandidater (som gerne skulle gå til universitetet) kan opnå andre steder.

De uklare forhold omkring forskeruddannelsen belastar fakultetets ressourcer. Forskeruddannelsen er som bekendt ikke ressourceudløsende. I en tid, hvor der er stadigt større pres på denne uddannelse, hvilket i sig selv er glædeligt, betyder det et yderligere pres på de faste, videnskabelige medarbejders tidsressourcer på et fakultet med en meget ufordelagtig S/L-ratio. Det er fakultetets ønske at opprioritere forskeruddannelsen. Fakultetets forskningsudvalg er nu gået i gang med et udvalgsarbejde, hvor man bl.a. vil undersøge muligheden for at fastsætte et mere formaliseret uddannelsesforløb indenfor alle fakultetets fag. Inden for fakultetet er det det økonomiske fagområde, der hidtil har arbejdet mest systematisk og kommet længst af denne vej. Endvidere vil udvalget overveje, om der inden for forskellige samfundsvidenskabelige emneområder kan udbydes et interdisciplinært forskeruddannelsesstilbud.

Et mere systematisk interdisciplinært arbejde inden for fakultetet er indtil videre kun realiseret gennem fakultetets kvindeforskningscenter SAMKVIND, som gennem finansiering fra forskerakademiet af en gæsteprofessor i efteråret 1990 har kunnet udbyde et undervisningsforløb for forskerstuderende inden for alle fakultetets fag.

Også for 1990 er den nu gennem flere år eksisterende tendens fortsat, hvorefter der på fakultetet uddannes flere studerende for færre penge. Fagene forsøger på bedst mulig måde at tilpasse studietilrettelæggelsen til denne situation. Såfremt denne udvikling fortsætter, må der på længere sigt sættes spørgsmålstejn ved, om vi kan opretholde de høje gennemførselsprocenter og de korte studietider, som vi traditionelt har haft på Det samfundsvidenskabelige Fakultet, ligesom kvaliteten af vores kandidatuddannelser, der viser sig ved en god beskæftigelsessituation, kan sættes på spil.

Kirsten Ketcher

Retsvidenskab

De retsvidenskabelige Institutter A, B og C har til huse i Studiegården, Studiestræde 6. Institutterne har tillige kontor- og mødelokaler i Store Kannikestræde 18 og Nørregade 15.

Studiereform og fagligt udviklingsarbejde:

Det retsvidenskabelige fagområde er endnu påvirket af en omlægning af jurastudiet. Det ny studium påbegyndtes 1987. Studiet er nu normeret til 5 år med en grunduddannelse på 3 år og en overbygnings- og specialiseringsuddannelse på 2 år. En række fag er blevet omstrukturerede, og der udarbejdes nye lærebøger. Studiereformen er blevet gennemført ved et samarbejde på tværs af fag- og institutgrænser. Sideløbende hermed har medarbejderne gennemført undervisning og eksaminer under den gamle studieordning.

Retsvidenskabeligt Institut A

Forskningsvirksomhed:

Forskningen ved Det retsvidenskabelige Institut A har (også efter studiereformens gennemførelse) stor faglig bredde. Fagområdet omfatter både offentligretlige fag, dvs. fag der omhandler de offentlige myndigheder og deres virkemåde, og privatretlige fag, dvs. fag der omhandler retsforholdet mellem borgerne indbyrdes. Hertil kommer procesretten og de mere almene fag, retshistorie og retslære. Nærmere bestemt hører følgende fag under instituttet: 1) forvaltningsret, med almene principper i vor styreform og administration, 2) dele af formueretten samt selskabs- og transportretten, 3) procesretten med både den civile og den strafferetlige proces, 4) immaterialretten, EDB-retten og konkurrenceretten, 5) retshistorien, som omfatter dansk og europæisk retsudvikling, herunder romerret, og 6) retslære, hvori juraens grundbegreber og juridisk fortolkningslære fremstilles.

1. Forvaltningsret

»Domstolsprøvelse af forvaltningsakter« (udkom i 1989) følges op af en ny bog om anden prøvelse. Et afsnit om »Tilbagekaldelse« er skrevet færdigt, og et afsnit om »Administrativ rekurs« er påbegyndt. Bøgerne om »Forvaltningens Opgaver og Organisation« og »Hjemmelsspørgsmål« skrives sammen og føres ajour (Bent Christensen).

Der arbejdes videre på et projekt, »Patienters rets-

sikkerhed. Rejsning af patientklager«, forvaltningsretlige problemstillinger vedrørende patienters klager over medicinalpersoners faglige fejl, begået under udøvelsen af deres sundhedsfaglige virksomhed (Else Gjærrild Andersen).

Studier over kommunalrettens udvikling er påbegyndt. Projektet er en undersøgelse af kommunalbestyrelsens og de under denne virkende organers funktion som 1. instans i forvaltningssystemet. Undersøgelsens emne er den kommunale beslutningsproces' indretning, prøvelse af kommunale beslutninger og kommunalbestyrelsernes adgang til at udforme materielle beslutningspræmisser, der ikke er klart hjemlet i skrevne retskilder. Undersøgelsens materiale er domme, ombudsmands- og tilsynsmyndighedsudtalelser, samt kommunale afgørelser (Mogens Heide-Jørgensen).

2. Formue-, selskabs- og transportret

Arbejdet med en systematisk fremstilling af »Obligationsretten« er fortsat og har koncentreret sig om beføjelser i anledning af kontraktsbrud. På selskabsrettens område er der udsendt en omarbejdet 2. udgave af »Hovedpunkter i Selskabsretten« (135 sider). Endvidere er der til International Academy of Comparative Law's kongres i Montreal som generalrapportør udarbejdet en rapport om »The One Man Company«, og til Journées Franco Nordique udarbejdet en rapport om »Demutualisation dans l'économie sociale«. Har derudover deltaget i en række bedømmelser, bl.a. af to disputater (Rolf Doteval og Svante Johansson, Stockholms Universitet. Emner: styrelsesansvar og generalforsamlingen.) Gennemarbejdningen af »Civilprocessen« er afsluttet med en ny 3. udgave (Bernhard Gomard).

Sammen med Michael Elmer fortsættes nybearbejdelsen af Dansk ejendomsret. Bind 2 (tinglysning) er udgivet, og bind 3 (panterettigheder) er under færdiggørelse. Endelig er der arbejdet med færdiggørelsen af en afhandling om Transportret (Lise Skovby).

Et arbejde med en fremstilling og analyse af tilsynet med finansielle institutioner er fortsat. Der er foretaget en sammenlignende studie i tilsynslovgivningen angående pengeinstitutter, forsikringselskaber og realkreditinstitutter af inter-disciplinær karakter (ventes afsluttet 1991). Et arbejde om de seneste tilsynsretlige EF-initiativer angående finansielle institutioner og finansielle tjenesteydelser er publiceret. Endelig er et arbejde om pensionskassers virksomhedsområde tilendebragt (Per Schaumburg-Müller).

3. Proces

Efter studiereformen er undervisningen hovedsageligt lagt på overbygningsuddannelsen i selvstændige kursusfag. I en såkaldt »procespakke« udbydes de fire »gamle« procesdiscipliner: civilproces, straffeprocess, føgedret og konkursret (fuldbyrdsesret). Dertil ud-

bydes videregående fag (udvidet faged- og konkursret og udvidet strafferetspleje) og mere specielle fag som udlændingeret og praktisk behandling af retssager. På grunduddannelsen undervises i straffeprocess og i civilproces (under faget offentlig ret). Fagledelsen har været varetaget af Eva Smith, som den 1. april blev udnævnt til professor.

En ny fremstilling af Strafferetsplejen forventes færdig i 1991. (Hans Gammeltoft-Hansen).

Der arbejdes på et projekt om »Børn som vidner«. På grund af en kraftig stigning i antallet af incestsager indtager vurderingen af børns vidneudsagn en stadig mere central rolle i retssystemet. Det undersøges dels hvilken vægt man kan lægge på børns vidneudsagn, og dels hvorledes politiet og domstole i praksis griber problemet an (Eva Smith).

Der er arbejdet med færdiggørelsen af en afhandling om modregning som tvangsfuldbyrdsmiddel. Der til er der foretaget sammenlignende undersøgelser hos Kronofogedmyndigheden i Sverige. Til kursusfag i fagedret er der arbejdet med en ny 4. udgave af Materiallesamling I og en ny Domssamling (II). Endelig er der arbejdet med besvarelse af en række procesretlige spørgsmål (stillet af professor Ulla Jacobsson, Lunds Universitet) til et internationalt projekt. Rapporten »The Danish System of Enforcement« (Utrecht 1987) er udsendt som arbejdsgrundlag (Gerda Rump Christensen).

4. Immaterial-, EDB- og konkurrenceret

I f.m. formandsskab for Industriministeriets rådgivende udvalg for industriel ejendomsret arbejdes der med Varemærkerettens tilpasning til EF's Indre Marked og med oparbejdelsen af brugsmodebeskyttelse som supplement til patentbeskyttelsen. I f.m. formandsskab for Justitsministeriets Retsinformationsråd arbejdes der med databaseproblemer ved indførelse af edb-systemer til registrering af domstolsafgørelser. Endelig er en fremstilling af den danske konkurrenceret under udarbejdelse (Mogens Kockvedgaard).

En rapport om Bioteknologi og Patentret (skrevet sammen med professor Mogens Kockvedgaard) er publiceret på Forskningspolitisk Råd. Herudover er der skrevet en række artikler om edb-retlige spørgsmål, navnlig indenfor kontrakts- og erstatningsretten. Endelig er der færdiggjort en foreløbig udgave af Lærebog i Edb-ret med tilhørende materialesamling (Mads Bryde Andersen).

5. Retshistorie

Et projekt om Rettertinget i perioden 1537-1659 er fortsat. Hertil foretages ved hjælp af edb en undersøgelse af 7.500 domme afsagt af landets højeste domstol mellem reformationen og enevælden. I f.m. et projekt om Colbiörnsens Lovbetænkninger er der foretaget en undersøgelse af dansk lovgivning i revolutionsårene

(ca. 1788-1804) centreret om generalprokurør Chr. Colbiörnsen. Endelig er instituttet værtsinstitution for et SHF-projekt over emnet Stat, Forvaltning og Samfund (Ditlev Tamm).

En afhandling om »Aktieselskabers Retshistorie« er under færdiggørelse med en undersøgelse af den selskabsretlige udvikling i Danmark forud for aktieselskabsloven (1917) og af lovgivningsinitiativer (1880-1930), der iværksattes til regulering af store erhvervsvirksomheder. Desuden arbejdes med spørgsmål om kvinders retsstilling efter Jyske Lov samt en detailstudie om Absalons Lovinitiativer. Endelig arbejdes med udgivelse af generalprokurør Algreen-Ussings Lovbetænkninger (med arkivar Poul Erik Olsen) (Inger Dübeck).

Der arbejdes videre med et projekt om ekstinktionsprincippet »Hånd skal hånd få«, som er et af de omtvistede spørgsmål i dansk (og europæisk) retshistorie i 16.-18. årh. Fra ældre danske retsarkiver (Helsingør 1612-1744 og Falster 1665-1718) foretages undersøgelser af domstolens praksis vedr. ejendomsretten. Den fortsatte gennemgang af det utrykte arkivstof suppleres med undersøgelser af trykt tingbogsmateriale (dansk og europæisk) (Henrik Stevnsborg).

Der arbejdes med et projekt om kvinder, lovgivning og lavsregler i danske bysamfund, 1400-1600: En analyse af kvinders retsstilling i købstadslovgivningen, lavsreglerne og retspraksis og muligheder for udøvelse af erhverv i overensstemmelse med funktioner som døtre, hustruer, mødre og enker. Desuden arbejdes med et projekt om Dansk købstadslovgivning i senmiddelalderen (Grethe Jacobsen).

Der er arbejdet med et projekt om Dommerroller i Danmark i slutningen af det 18. og i det 19. århundrede (Bertil Frosell).

6. Retslære

Retslære indgår som alment fag på jurastudiets grunduddannelse. Under Preben Stuer Lauridsens orlov varetages fagledelsen af professor Mogens Kockvedgaard.

Redaktionshverv af videnskabelige tidsskrifter:

Mads Bryde Andersen er redaktør for medlemsbladet for Dansk Forening for Edb og Jura, fagredaktør for PC-World og report correspondent for Computer Law and Security report.

Gerda Rump Christensen er formand for redaktionskomiteen for det samfundsvidenskabelige område for Københavns Universitets Årbog.

Bernhard Gomard er medlem af redaktionskomiteen for Scandinavian Studies in Law.

Mogens Kockvedgaard er ansvarshavende redaktør af Ugeskrift for Retsvæsen, litterær afdeling (B) og dansk redaktør for Nordisk Immaterialt Rättsskydd.

Henrik Stevnsborg har medvirket ved redaktionen af Siden Saxo, Magasin for dansk historie.

Arbejde inden for kollegiale organer m.v.:

Mads Bryde Andersen er næstformand for Det retsvidenskabelige Fagråd, formand for Udvalget til beskyttelse af videnskabeligt arbejde under AC, medlem af det ophavsretlige samråd »kassetteudvalget«, medlem af bestyrelsen for Dansk Selskab for Ophavsret, medlem af bestyrelsen for Dansk Forening for Edb og Jura, medlem af styregruppen for Dansk Teletrust samt formand for den hertil knyttede arbejdsgruppe om telekommunikation og jura.

Bent Christensen er formand for Taksationskommissionen for Sjælland m.v. og medlem af Valgrets-nævnet.

Gerda Rump Christensen er medlem af Nordisk Forening for Procesret og International Association of Procedural Law.

Inger Dübeck er efør for Kvinderegensen og formand for kvinderegensens bestyrelse.

Hans Gammeltoft-Hansen er medlem af Nordisk Forening for Procesret.

Bernhard Gomard er formand for Industriministeriets Selskabsretspanel, medlem af konkurslovudvalget, og af bestyrelsen for den danske afdeling af de Nordiske Juristmøder.

Mogens Koktvedgaard er institutbestyrer for Det retsvidenskabelige Institut A, formand for Retsinformationsrådet, formand for Industriministeriets Rådgivende udvalg for Industriel Ejendomsret, formand for Radio- og TV-reklamenævnet, formand for Dansk Selskab for Ophavsret og næstformand for Registrerrådet.

Eva Smith er medlem af FLUSA, dansk medlem af ekspertgruppe nedsat af EF-kommissionen m.h.p. sammenligning af EF-landenes civile retspleje, medlem af International Association of Procedural Law, sekretær for Nordisk Forening for Procesret og medlem af Justitsministeriets kriminalpolitiske Forskningsgruppe.

Ditlev Tamm er medlem af bestyrelsen for Sociéité Jean Bodin og projektansvarlig for et SHF-projekt om Stat, forvaltning og samfund.

Rejser, kongresdeltagelse og foredrag:

Mads Bryde Andersen har været på studieophold i USA (Columbia og Santa Clara University), har deltaget i konferencen »Trading with Europe – East and West« (CLA og IFCLA), i Nordisk Juristmøde i Reykjavik, i IFFROs årsmøde i Bruxelles, har holdt foredrag ved Dansk Datasikkerhedskonference om edb-sikkerhed og jura, ved jubilæums møde (Norsk Forening for Jus og Edb) om EF's direktivforslag om ophavsretlig beskyttelse af edb-programmer, og ved to konferencer i f.m. edb-messen »Kontor og Data« om edb-kontrakter m.v., har holdt gæsteforelæsning ved Santa Clara University Law School om kontinental og anglo-amerikansk ophavsret og holdt foredrag om bioteknologi og patentret i Patentdirektoratet.

Bent Christensen har deltaget i 8. Journée Juridi-

que Franco-Nordique (oktober) og holdt gæsteforelæsning ved Lunds Universitet (april).

Gerda Rump Christensen har været på studiebesøg hos Kronefogdemyndigheden i Lund (november).

Inger Dübeck har holdt gæsteforelæsning ved Lunds Universitet (april) og ved Bergens Universitet (november).

Bernhard Gomard har undervist i »Duke in Denmark« (Duke University, North Carolina) og afholdt efteruddannelseskurser for Advokatrådet og DJØF om emner inden for selskabsret og erstatningsret.

Grethe Jacobsen har holdt foredrag (september) om »Kvindens retshistorie: Nogle begreber« ved Nordisk konference: Tingbøger som historisk kilde, Universitetet i Oslo, og om »The Reformation of the Women« ved konferencen The Reformation in Germany and Europe: Interpretations and Issues, German Historical Institute, Washington, D.C.

Mogens Koktvedgaard har deltaget i det internationale ophavsretsmøde (ALAI) i Finland (maj) og i den internationale organisation til beskyttelse af industriel ejendomsrets (AIPPI) executivekomitémøde i Barcelona (september/oktober).

Eva Smith har deltaget i forskergruppemøder i Milano (marts) og Athen (september) og seminar i Polen (september), har holdt gæsteforelæsninger i Norge ved dommermøder (april og november), ved Oslo Universitet (oktober) og Advokatforeningen (april og november).

Ditlev Tamm har været på studieophold i Frankfurt (februar), deltaget i kongresser i Budapest (maj), Bad Homburg, Visby og Kiel (juni), i Montréal og Madrid (august), i Oslo og Nijmegen (september), og holdt gæsteforelæsning i Helsingfors, Turku (april) og Messina (december).

Stab:

VIP: Antal årsværk: 17.

Professorer: Bent Christensen, Hans Gammeltoft-Hansen (fra 1/1 1987 folketingets ombudsmand og dermed på orlov), Bernhard Gomard, Mogens Koktvedgaard, Preben Stuer Lauridsen (orlov), Eva Smith, Ditlev Tamm.

Docent: Inger Dübeck.

Lektorer: Mads Bryde Andersen, Lise Skovby.

Adjunker: Gerda Rump Christensen, Henrik Stevnsborg.

Seniorstipendiat: Grethe Jacobsen.

Kandidatstipendiat: Else Gjærrild Andersen, Bertil A. Frosell.

Forskningsrådsstipendiat: Mogens Heide Jørgensen.

Forskningsstipendiat: Per Schaumburg-Müller.

Eksterne lektorer: Jon Andersen, Niels Th. Bak, Ejler Bruun, Peter Carpentier, Arne Gerlyng-Hansen, Flemming Kragh Hansen, Jens Ulf Jørgensen, Lene Pagter Kristensen, Inger Loft, Mogens Moe, Jens Møller, Michael Sahl Nielsen, Claes Nilas, Charlotte

Schyd, Merethe Stagetorn, Anne Grete Stokholm, Oliver Talevski, Søren Theilgaard, John Vogter (flere eksterne lektorer henhører også under Retsvidenskabeligt Institut C).

TAP: Antal årsværk: 6,3.

Overassistent: Hanne Krogh (32 timer).

Assisterer: Hanne Christensen (24 timer), Edith Jensen (30,5 timer), Lisbeth Jessen (19 timer), Siv Sandberg (32 timer), Gerda Ørveile (24 timer).

Bibliotekarer: Mette Jønsson, Pernille Lehn Petersen.

Afslønningsopgaver:

Jørgensen, Inger Grethe: Renters Rente.

Baastrup, John Steen: Omstødelse uden for konkurs.

Sejten, Merete og Levin, Jens Thomas: Beskyttelse af minoritetsaktionærer.

Sveigaard, Lisbeth: Majoritetskreditorernes indflydelse på afviklingen af konkursboer.

Sennels, Carsten: Anvendelse af substitutionsprincippet i Udlægs- og Tilbageagtelserforretninger, når Aktiver er omfattet af Retsplejelovens § 509, stk. 1.

Neimanas, Robert: Forvaltningsrevision i aktieselskaber – med vægt på revisors rådgivningsfunktion.

Henriksen, Hans Trygvi: Den færøske folkeskoles styrelsesforhold (Den højere administration).

Specialopgaver (SPO):

Ryom, Steffen og Andersen, Jesper E.: Selskabsfinansiering ved koncerndannelse.

Kristoffersen, Sonny Bent Michael: En analyse af gældende ret om produktansvar. Herunder den retlige afgrænsning mellem produktansvaret og den mangelfulde ydelse i dansk, nordisk og international ret, særlig med henblik på løsøre køb.

Hansen, Søren Friis og Dam, Henrik: Nogle obligationsretlige identitetsproblemer.

Simonsen, Erik og Andersen, Lars Juel: Pengeinstitutters modregningsadgang i forbrugers indlån – En oversigt og analyse.

Publikationer:

Andersen, M.B.: Lægers rettigheder over videnskabeligt arbejde. Ugeskrift for Læger 19, 1990, s. 1420-25, København 1990.

–: EDB-ophavsretten i en brydningsfase. KRAKS Data Katalog 1990, KRAK, s. 12-15, København 1990.

Christensen, B.: Domstolene og lovgivningsmagten. Ugeskrift for Retsvæsen B s. 73-83, København 1990.

–: Retsforholdet mellem Stat og Kommune. Juristen 5, s. 197-207, København 1990.

–: To nye statsretsfremstillinger. Ugeskrift for Retsvæsen B s. 433-437, Kbh. 1990.

Dübeck, I.: Arbejdernes aktieselskaber. Arbejder Historie 34, s. 33-42, København 1990.

–: Store selskaber og samfundet. Om samfundsansvarlighed i amerikansk selskabsret. En komparativ studie. Erhvervshistorisk Årbog nr 39, 1989, s. 138-63, Århus 1990.

–: Aktieselskaber i Krise. Om konkurs i aktieselskabernes tiårige historie. Historisk Tidsskrift Bd. 90. Handel, Kapital og Kredit, s. 137-166, København 1990.

–: Kvinder som selvstændige erhvervsdrivende. Kvinnor och arbetsliv, Arbetslivscentrum og Föreningen Stockholms Företagsminnen, s. 32-36, Stockholm 1990.

–: Skånske lov og den europæiske baggrund. Historie Jyske Samlinger. Ny Række 18, 3., s. 396-420, Århus 1990.

–: Jahrbuch für europäische Verwaltungsgeschichte 1: Formation und Transformation des Verwaltungswissens in Frankreich und Deutschland (18./19. Jh.). Ugeskrift for Retsvæsen B 16, s. 391-92, København 1990.

Gammeltoft-Hansen, H.: Menneskerettigheder: Den Europæiske Menneskerettighedskonvention – indlæg fra et seminar, s. 27-30, København 1990.

–: Ombudsmandens kompetence i asylsager m.v. Advokaten 11/1990, s. 237-243, København 1990.

–: Retssikkerhed og ressourcer. ... den urett som ikke rammer deg selv. Festskrift til Anders Bratholm 70 år., Nils Christie, Asbjørn Kjønstad, Peter Lødrup, Svein Slettan, Carsten Smith, s. 237-244, Oslo 1990.

Jacobsen, G.: "5 alen klæde til en kåbe": En enkes bønnekrift fra 1487. Siden Saxo 7. årgang, s. 21-25, København 1990.

–: (Kommentar til) Shulamith Shahar: Normativa e rappresentazione della donna nella vita economica. La donna nell'economia secc. XIII-XVIII: Atti della "Ventunesima Settimana di Studi" 10-15 aprile 1989, Simonetta Cavaciocchi, s. 523-28, Prato, Italien 1990.

Stevnsborg, H.: Anmeldelse af Robert M. Schwartz bog "Policing in the Poor in Eighteenth-Century France". Nordisk Tidsskrift for kriminalvidenskab maj 90, 77. årg. nr. 2, s. 161, København 1990.

–: Trolddom i Danmark 1500-1588. (Anmeldelse af ovenstående bog, skrevet af Karsten Sejr Jensen). Folk og Kultur 1990 (Årbog for Dansk Etnologi og Folkemindevidenskab) s. 198, København 1990.

–: Anmeldelse af: Philanthropy and Police, London Charity in the Eighteenth Century (By Donna T. Andrew). Nordisk Tidsskrift for Kriminalvidenskab Sept. 1990, 77. årg. nr 3, s. 235, 1990.

–: Anmeldelse af: Crime and Punishment in Eighteenth-Century England. (By Frank Mc Lynn). Nordisk Tidsskrift for Kriminalvidenskab September 90, 77. årgang, nr 3, s. 235, 1990.

–: Politiet og den ydre fred 1938-1947. Carlsbergfondet. Frederiksborgmuseet-Ny Carlsbergfondet/

- Årsskrift 1990 Årsskrift 1990, s. 38-42, København 1990.
- Tamm, D., Modeer, K.Å., Hütken, C.: Punishment in the Scandinavian countries since the 18th Century. Recueils de la Société Jean Bodin pour l'histoire comparative des institutions La peine III, s. 31-56, Bruxelles 1990.
 - Tamm, D.: Punishment in the Scandinavian Countries since the 18th century. La Peine – Punishment Third Part, The Jean Bodin Society for Comparative Institutional History, s. 31-56, Belgien 1989.
 - Hilsen til Himmler. Siden Saxo 1/1990, s. 33-38, København 1990.
 - Kirken som juridisk størrelse. Kritisk forum for praktisk Teologi 39/1990, s. 5-18, Frederiksberg 1990.
 - Autonomia de las ciudades y el poder central en Dinamarca en los siglos XVI y XVII. Centralismo y autonomismo en los siglos XVI – XVII, Professor Jesus Lalinde Abadia, s. 517-523, Barcelona 1989.
 - Danmarks Højesteret under den liberale retsstat 1850-1920. Rättshistoriska Studier Band XVI, s. 136-148, Sverige 1990.
 - Constitución nueva y codificación antigua. Derecho privado y revolución burguesa Monografías Jurídicas, Carlos Petit, s. 123-132, Madrid 1990.
 - Retshistorie, Bind 1: Dansk retshistorie. København 1990, 295 s.
 - Stat og Kirke. Viborg Stifts Årbog 1990, Viborg Stift, s. 40-50, Viborg 1990.

M. Koktvedgaard

Retsvidenskabeligt Institut B

Undervisningsvirksomhed:

Instituttets undervisning dækker Offentlig ret, Ret og Samfund og Juridisk Informationssøgning. Hertil kommer en række overbygningsfag såsom Arbejdsret, Forvaltningslære, Kommunalret, Kvinderet og Socialret.

Forskningsvirksomhed:

1. Polycentri i retten

Med støtte fra Statens samfundsvidenskabelige Forskningsråd påbegyndtes i 1990 et retsvidenskabeligt grundforskningsprojekt: Polycentri i retten: udvikling af ny retskildelære og nye retsvidenskabelige grundbegreber. Der er udviklet nye retskilder, der ikke passer ind i det klassiske skema. Projektet sætter spørgsmålstegn ved den gængse opfattelse om retssystemets enhed og bestræbelserne på at fortolke sig henimod et

modsigelsesfrit system. Der arbejdes således med den hypotese, at retten indeholder flere centre, og at der inden for disse udvikler sig specifikke retskilder og fortolkningsprincipper. Der arbejdes med konkrete undersøgelser inden for tre felter: Ret og natur, ret og arbejde, ret og velfærdsydelser. Som en tværgående dimension forsøges der i disse undersøgelser anlagt et økologisk perspektiv på retten. Dette perspektiv presses sig frem til en dominerende plads i organiseringen af vort samfundsliv. Det er derfor antagelsen, at dette perspektiv vil generere andre retsprincipper end de klassiske kendte, der er udviklet i en tid, hvor andre perspektiver var dominerende. Der arbejdes yderligere med den hypotese, at disse undersøgelser vil føre frem til, at den klassiske opdeling mellem offentlig ret og privat ret vil få mindre relevans som systematiserende princip (Kirsten Ketscher, Hanne Petersen, Henrik Zahle).

2. Ret og velfærdsydelser

Retten til ydelser fra staten passer ikke begrebsmæssigt ind i den kendte retssikkerhedsmodel. Dette gælder særligt den sociale service. Området er præget af en stor del myndighedsintern regulering i cirkulæreform m.v. Hertil kommer, at retsanvendelsen sker som et led i det kommunale selvstyre. Selve varetagelsen af materielle velfærdsbehov sker ofte som samvirken mellem »offentlige« og »private« aktører. Det er planen inden for udvalgte områder at kortlægge retskilder, myndighedsspecifik retsanvendelse og vurdere »økologien« i denne (Kirsten Ketscher).

3. Retsorden og arbejdsbegreb i polycentrisk og økologisk perspektiv

I det meste af dette århundrede har industriarbejdet været modellen for arbejdsbegrebet, og det er særligt til denne form for arbejde, hvortil der har været knyttet retsbeskyttelse og rettigheder. – Pga. arbejdsløshed, teknologisk udvikling, ændret kønssammensætning af arbejdsstyrken og den økologiske krise er det monolitiske arbejdsbegreb under opløsning. Formålet med projektet er bl.a. at undersøge, i hvilket omfang forskellige former for aktiviteter vil være dækket af forskellige former for (polycentriske) retsordener, samt hvilke retlige konsekvenser et økologisk perspektiv på de forskellige aktiviteter vil få (Hanne Petersen).

4. Regulering af forholdet mellem faglige organisationer og deres medlemmer

De faglige organisationer har gennem de kollektive overenskomster stor indflydelse på fastsættelsen af medlemmernes løn- og arbejdsvilkår. For at opnå indflydelse på formuleringen af overenskomster og organisationernes politik i øvrigt, er det således af overordentlig stor betydning at være medlem.

Formålet med forskningsprojektet er at undersøge, hvilke særlige rettigheder og pligter der gælder for

medlemmer af faglige organisationer – herunder at belyse, hvor grænsen kan tænkes at gå mellem de interesserede foreningens kollektivt kan varetage på medlemmets vegne, og de interesser som kun kan varetages af det individuelle medlem. Undersøgelsen foretages ved at analysere indsamlet retligt materiale fra bl.a. de faglige organisationer. Det kan endvidere blive nødvendigt at interviewe relevante nøglepersoner (Bo Friberg Kristiansen).

5. Arbejdsret

Der arbejdes med analyser af de modsigelser, der skjuler sig i lønarbejdets retsforhold. De EF-retlige problemstillinger inddrages i deres løbende udvikling (den sociale dimension). Desuden arbejdes der fortsat med det danske proces- og sanktionssystem (bod) samt forholdet mellem lov og overenskomst, bl.a. som ramme for en analyse af fagbevægelsens betydning under EF-harmoniseringen (Ole Krarup).

6. Modernisering af offentlig ansættelse – om nye reguleringsformer i den offentlige sektor

Målet med projektet er at undersøge og diskutere, om der i moderniserings- og omstillingsprocessen kan ses tendenser til en afvikling af det velfærdsstatslige ansættelsesforhold og – i givet fald – at vurdere, om der i processen ligger elementer, der kan tegne et billede af et nyt paradigme for retsforholdet mellem den offentlige arbejdsgiver og den ansatte. Der fokuseres i projektet på de fleksibiliseringstendenser, der synes at præge den fremtidige regulering af offentlige ansættelsesforhold. Det diskuteres endvidere, hvilken betydning decentraliserings- og selvforvaltningsinitiativer har for reguleringen af ansættelsesforholdet, herunder for forholdet mellem den ansatte og brugerne/borgerne (Mette Hartlev).

7. Den elektroniske forvaltning

Formålet med dette projekt er at vurdere påvirkningen af især forvaltningsretten ved anvendelse af moderne informationsteknologi i forvaltningen. Særlig fokus sættes på brug af kundskabsbaserede systemer. Projektet falder i tre hovedafsnit. For det første en beskrivelse og vurdering af forholdet mellem de tanke-mønstre automatiseret regel anvendelse gennemløber og heroverfor de almindelige mønstre for juridisk argumentation. For det andet en vurdering af hvorledes de skrevne og uskrevne forvaltningsretlige grundkategorier påvirkes af automatiseringen, dvs. hvorledes teknologien virker i retten. For det tredje behandles de retlige regler for teknologianvendelsen (fra anskaffelse til brug). Projektets resultat vil blive publiceret i bogform (Peter Blume, Steen Rønsholdt).

8. International databeskyttelse

Foranlediget af at EF-Kommissionen i 1990 er fremkommet med en række forslag til regulering af person-

databeskyttelse inden for det indre marked, arbejdes på en fremstilling af, hvorledes persondata kan og bør udveksles på tværs af landegrænser. Hovedvægten lægges på datatrafik i Europa, men også transatlantisk dataeksport inddrages (Peter Blume).

9. Det kommunale selvstyre

Projektet behandler spørgsmål vedrørende den kommunale selvstyret og den kommunale organisation ud fra den overordnede tese, at kommunalretten også bør ses som en forfatningsret.

En hovedproblemstilling i projektet angår indholdet i den kommunale selvstyret jfr. grundlovens § 82 om kommunernes ret til at styre egne anliggender. Det drøftes på baggrund af historiske og komparative undersøgelser o.a., hvorvidt kommunernes omfattende politiske autonomi understøttes af en retlig autonomi af et langt større omfang, end hvad traditionelt antages i retsvidenskabelig litteratur. Projektet behandler endvidere spørgsmål om de kommunale styrelsesorganer, herunder især de politiske mindretals stilling, spørgsmål om borgernes stilling over for de kommunale styrelsesorganer, herunder i diverse »nærdemokrati«- eller »selvstyre«-foranstaltninger (Gerd Battrup).

10. Offentlig forvaltning

Fortsatte studier i organisatoriske, beslutnings- og styringsmæssige forhold i den offentlige forvaltning med henblik på udarbejdelse af en lærebog i faget Forvaltningslære (Carsten Henriksen).

11. Den retlige regulering af den danske energiforsyning

Efter en fremstilling af de forskellige forsyningsområder, olie, naturgas, fjernvarme, elektricitet og kraftvarme gøres de forskellige retlige reguleringsmidler til genstand for en nærmere analyse. Den stigende anvendelse af andre reguleringsteknikker end de traditionelle aktualiserer retlige spørgsmål, som den almindelige aftaleret og offentlige ret ikke har været beregnet på at løse. Det retlige efterspil sådanne reguleringsformer afstedkommer, søges derfor afdækket (Anita Rønne).

12. Politiet under besættelsen

Undersøgelsen, der er iværksat efter anmodning fra Politihistorisk Selskab, udføres sammen med adjunkt, lic.phil. Henrik Stevnsborg.

Formålet med undersøgelsen er at analysere det danske – navnlig det københavnske – politis situation og udvikling fra 1938-1947. Undersøgelsen hviler navnlig på en gennemgang af det samtidige kildemateriale fra forskellige arkiver.

Kildematerialet vedrører tre sagstyper: Sager af mere generel karakter, der belyser politiets organisation, funktioner og beføjelser, herunder tillige perso-

nalespørgsmål samt denne organisations relationer til besættelsesmagten. Sager vedrørende visse sammenlutninger, offentlige forsamlinger, gadeuro (Henning Koch).

13. Studier i retlige grundbegreber

Fortsatte studier i retlige samspilsrelationer mellem stat og individ med henblik på klarlæggelse og drøftelse af problemer i den aktuelle retsudvikling.

Udgangspunktet er en undersøgelse af de skiftende måder, hvorpå de ideale forestillinger om retsstatslighed, retssikkerhed og retfærdighed konkretiseres i 1800- og 1900-tallets samfund med et konstitutionelt selvstyre.

Arbejdshypotesen er, at den hidtidige udvikling kan beskrives som en fortsat udvidelse af de anførte værdiforestillinger, og at der aktuelt – med de seneste par årtiers samfundsændringer – er behov for en nytænkning og videreudvikling af disse forestillinger (Carsten Henrichsen).

14. Retsteori

Der arbejdes med teorier om ret og samfund med inddragelse af historiske, sociologiske og antropologiske problemfelter. Desuden behandles den retlige ideologi med sigte på at klarlægge retfærdighedsbegrebets funktion i ideologien. Hvordan er retfærdighedsideologien virksom i sammenstød med økonomisk og politisk magt? Betingelserne for synliggørelse af retfærdighedsideologien. Forsøg på at revurdere marxistisk retsteori (Ole Krarup).

15. Sammenligning af implementeringsmetoder for menneskerettigheder i Danmark og Australien

Undersøgelsen vedrører fortrinsvis implementering af retten til at være fri for forskelsbehandling på grund af race og køn samt implementering af borgerlige og politiske rettigheder. Der foretages en sammenligning af kompetencer hos en række danske myndigheder og den australske myndighed med det overordnede ansvar for implementering af disse rettigheder. Især undersøges myndighedernes beføjelser og praksis med hensyn til at undersøge og behandle sager om diskrimination mod individer, fortrinsvis efter klage, og de muligheder for at skaffe den krævede oprejsning, som står til myndighedens rådighed (Karin Buhmann).

16. Menneskerettighedernes retlige stilling i Afrika

– set i lyset af forholdet mellem international, regional og lokal menneskeret, omfattende en analyse af Botswanas forfatning og lovgivning sammenholdt med bestemmelserne i Det Afrikanske Charter om Menneskers og Folks Rettigheder.

Projektet er opdelt i tre hovedtemaer, hvoraf især pkt. b har været genstand for arbejde i 1990:

a. Redegørelse for bestemmelserne i Det Afrikanske Charter om Menneskers og Folks Rettigheder i rela-

tion til de øvrige internationale reguleringer på området.

b. En teoretisk betonet analyse af den overordnede sammenhæng mellem international, regional og lokal menneskeret.

c. Belysning af gennemførelse af internationale menneskerettigheder i national ret, belyst gennem en analyse af Botswanas forfatning og lovgivning (Lone Lindholt).

17. Menneskerettigheder – retssikkerhed

a. Den politiske rettergang og de kræfter, der er virksomme bag processen (fjendebilledet, hemmelige efterretningstjenester, de indre og ydre politiske strukturer etc.) analyseres på baggrund af Arne Treholdt-sagen.

b. Det vestlige menneskerettighedsbegreb analyseres og diskuteres på baggrund af markedsindividualismen. Menneskerettighedsbegrebets anvendelighed i økonomisk trængte udkantområder i den kapitalistiske økonomi problematiseres på baggrund af de økonomiske og sociale – kollektive – rettigheders deroute (Ole Krarup).

18. Det danske Rigsfællesskab

Projektet drejer sig om den forfatningsretlige karakteristika af Det danske Rigsfællesskab efter indførelse af Hjemmestyre på Færøerne og i Grønland. De to hjemmestyreordninger indebærer, at grundlovens konstituering af det lovgivende, udøvende og dømmende magtmonopol nu må siges at være brudt som følge af, at hjemmestyremyndighederne på Færøerne og i Grønland uigenkaldeligt besidder den lovgivende og udøvende myndighed inden for de sagsområder, som de har overtaget.

For at underbygge afhandlingens synspunkt om de overladte beføjelsers uigenkaldelighed foretages endvidere en undersøgelse af folkerettens regler om indfødte folks ret til selvstyre eller selvbestemmelse. Projektets hovedkonklusion er, at Grønland og Færøerne er selvstyrende dele af riget med egne lovgivende og administrative – og muligvis – også dømmende beføjelser, som ikke kan tilbagekaldes ensidigt af den danske stat (Frederik Harhoff).

19. Folkeret i krig og kriser

Dette projekt angår en retsdogmatisk fremstilling af de regler, der finder anvendelse i internationale krige og under kriser, i hvilke der anvendes magt. Disse regler samles og kommenteres ud fra deres historiske baggrund, deres indhold samt deres betydning (Frederik Harhoff).

Kollegialt arbejde:

Peter Blume: Institutbestyrer for Retsvidenskabeligt Institut B og for Juridisk Laboratorium; Det retsvidenskabelige Fagråd; Formand for Det samfundsvidenskabelige Fagråd.

denskabelige Fakultets biblioteksudvalg; Konsistoriums biblioteksudvalg.

Grethe Cramer: Det samfundsvidenskabelige Fakultetsråd; Det samfundsvidenskabelige Forskningsudvalg (til 1/12).

Frederik Harhoff: Fagleder for EF-ret og Folkeret.

Carsten Henrichsen: Fagleder for Offentlig ret, 1. år.

Kirsten Ketscher: Dekan for Det samfundsvidenskabelige Fakultet; Formand for Det samfundsvidenskabelige Fakultets lokaleudvalg; Medlem af Konsistoriums forretningsudvalg; Medlem af Konsistoriums uddannelsesudvalg; Bestyrelsesmedlem for SAMKVIND (Det samfundsvidenskabelige Fakultets Center for Kvindeforskning og -undervisning).

Hanne Petersen: Det retsvidenskabelige Studienavn; Kursusudvalget.

Anita Rønne: Fagkoordinator, Tværfag, 3. år; Koordinator for et ERASMUS-program i Energiret.

Steen Rønsholdt: Formand for Det retsvidenskabelige Fagråd.

Udgivervirksomhed:

Peter Blume: Nordic Studies in information technology and law; Nordisk årbog for retsinformatik; Medlem af redaktionskomitèen for International Computer Law Adviser.

Frederik Harhoff: Medlem af redaktionskomitèen for Nordic Journal of International Law.

Mette Hartlev: Redaktionsmedlem af det nordiske tidsskrift Retfærd.

Kirsten Ketscher: Redaktionsmedlem af det nordiske tidsskrift Retfærd.

Ole Krarup: Redaktør af Arbejdsretligt Forlags serie »Lighed for loven«; medlem af redaktionskomitèen for International Journal of the Sociology of Law.

Bo Friberg Kristiansen: Redaktionsmedlem af det nordiske tidsskrift Retfærd.

Hanne Petersen: Hovedredaktør af det nordiske tidsskrift Retfærd.

Anita Rønne: Rapportør for Danmark, Journal of Energy & Natural Resources Law, International Bar Association, London.

Steen Rønsholdt: Redaktionsmedlem af det nordiske tidsskrift Retfærd.

Henrik Zahle: Redaktionsmedlem af det nordiske tidsskrift Retfærd.

Rejser og gæsteforelæsninger:

Gerd Battrup: Ghent, September; London, december.

Peter Blume: Bruxelles, 7-10/2 (konference); Oslo, 15-17/3 (konference); Luxembourg, 26-29/3 (konference); Bristol, 8-11/4 (konference); London, 13-20/5 (studieophold); München, 30/5-2/6 (konference); London, 13-17/6 (konference); Cambridge, 11-16/9

(konference); Ghent, 20-23/9 (konference); Oslo, 18-20/10 (studieophold); London, 24-28/10 (konference); München, 22-24/11 (studieophold).

Karin Buhmann: Forskningsophold ved the Human Rights and Equal Opportunity Commission, Sydney, Australien, febr.-april; Nordisk forskerseminar om menneskerettigheder i Åbo, Finland, september; European Conference of Critical Legal Studies, Ghent, Belgien, september.

Frederik Harhoff: International Havmiljøkonference i Riga, august; 2 gæsteforelæsninger ved Universitetet i Lund, Sverige; Kursus i Havret for Farvandsdirektoratet.

Mette Hartlev: European Conference of Critical Legal Studies, Ghent, september; Center for Velfærdsstudiers konference i Aalborg, november.

Kirsten Ketscher: Bristol, 9-11/4 (oplægsholder); Nordisk forskerseminar, Skagen, 11-13/5; kvinderetsseminar, Universitetet i Oslo, 11/6 (oplægsholder); Feminist Bookfair, Barcelona, 18-21/6; Universitetet i Oslo, 10-20/9, herunder oplægsholder på kvinderetsseminar; ECCLS konference, Ghent, 20-23/9; Det europæiske universitetsinstitut, Firenze m.v., 8-11/10 (studierejse); Nordisk konference »Kvinder og kommuner«, 25/10, Karlslunde (oplægsholder); Danmarks Lærerhøjskole, 1/10 (gæsteforelæsning); Universitetet i Oslo, 26/11-7/12, (Studieophold, herunder oplægsholder på seminar for doktorandstuderende).

Ole Krarup: Foredragsholder på diverse fagforeningskonferencer.

Bo Friberg Kristiansen: Seminar om Arbejdsmarkedsforskning, Århus Universitet, januar; ECCLS konference, Ghent, september.

Lone Lindholdt: Nordisk Forskerkursus, Åbo, Finland (sept.); Studie og forskningsophold ved University of Botswana, Gaborone, Botswana, 28/9-12.

Hanne Petersen: Madrid, 9-13/7 (XIIth World Congress of Sociology; Bruxelles, 26-27/9 (konference arrangeret af European Centre for Work and Society); Firenze, 7-11/10 (studierejse); Oslo, 12-14/11 (konference); Aalborg, 29/11-1/12 (oplægsholder v/workshop); Malmø, 3/12 (foredragsholder i Arbetsrettsliga Föreningen i Skåne).

Anita Rønne: Energiretseminar, International Bar Association, Leuvenhorst, Holland 22-28/4 (workshopleder for »Monopoly and Competition in Energy Supply – Nuclear Power«); Nordisk Juristmøde, Reykjavik, august; Foredragsholder i kursus om havret for Farvandsvæsenet 8/5; Foredragsholder i Den danske Olieretsforening 21/5.

Steen Rønsholdt: Oslo, 15-17/3 (konference); Bristol, 8-11/4 (seminar); Skagen, 12-13/5 (seminar); Freiburg, 9-10/7 (studieophold); Ghent, 21-23/9 (konference); München, 22-24/11 (studieophold).

Henrik Zahle: Nordisk Forskerkursus om menne-

skerrettigheder i Åbo Turku, Finland, sept. (forelæsning); Firenze/Milano, 7-11/10 (studierejse).

Udenlandske gæsteforelæsere ved instituttet:

23/2 Andras Sajo, Budapest: Om kommunale selvsty-
rerettigheder i den ny ungarnske forfatning.

23/3 Michael Adler, Edinburgh: Right as Trump: The
case of parental choice in schools in Britain.

27/4 Edeltraut Felfe, Greifswald: Sociale rettigheder i
en omvæltningstid.

Stab:

VIP: Antal årsværk: 15,5.

Professorer: Ole Espersen (orlov), Ole Krarup, Steen
Rønsholdt (kst.), Henrik Zahle.

Lektorer: Peter Blume, Frederik Harhoff, Carsten
Henrichsen, Kirsten Ketscher, Henning Koch, Han-
ne Petersen.

Adjunkt: Anita Rønne.

Seniorstipendiat: Gerd Battrup.

Kandidatstipendiater: Mette Hartlev, Bo Friborg
Kristiansen, Lone Lindholt.

Introduktionsstipendiat: Karin Buhmann.

TAP: Antal årsværk: 4,4.

Overassistenter: Grethe Cramer, Mariann Hel-
brandt.

Assistenter: Lisbeth Dick, Pi Djurhuus, Kirsten Eh-
lers.

Publikationer:

Blume, P.: Teknologien og den juridiske Beslutnings-
proces. Nordisk Årbog for Retsinformatik 1990, s.
76-87, København 1990.

–: Obligatory use of Databases. International Com-
puter Law Adviser vol. 4, nr. 12., s. 20-22, Califor-
nia 1990.

–: Registerloven og Forskningen. Retten til Viden,
Birgit Nüchel Thomsen, s. 57-65, København 1990.

–: Til en ny Retskildelære. Tidsskrift for Rettsvitens-
skab 5, s. 863-892, Oslo 1990.

–: Legal Information Economics. Information Age,
vol. 12, no. 3, s. 176-180, London. 1990.

–: The changing Shape of legal Sources and Commu-
nication. From Data Protection to Knowledge Ma-
schines, Peter Seipel, s. 167-190, Deventer 1990.

–: Nye tendenser i Retskildelæren. DJØF-Bladet 2, s.
29 (1s), København 1990.

–: Aktuelle Lovtolkningsproblemer. Ugeskrift for
Retsvæsen. 19, s. 197-205, København 1990.

–: Retlig Kommunikation. København 1990, s. 1-
152.

–: Ophavsretten og de retlige Informationssystemer.
NIR 1, s. 38-46, Stockholm 1990.

–: Retlig Regulering – teknik og metode. Peter Blume,
Peter Christensen, Anita Rønne., s. 65 s., Køben-
havn 1990.

–: Revisorers Informationsansvar. Revisorbladet. 5,
s. 15-17, København 1990.

–: Polycentri og monocentri. Retsvidenskabeligt In-
stitut B Studier. 38, s. 1-39, København 1990.

–: Det juridiske Informationssystem – Krav og be-
hov. Complex. 8/90, s. 107-121, Oslo 1990.

–: Anmeldelse af Dansk Juridisk Bibliografi. Uge-
skrift for Retsvæsen. 38, s. 366-367, København
1990.

–: Retfærds historie og betydning. Retfærd 50, s. 4-17,
København 1990.

Buhmann, K.: Civil and Political Rights in Japan.
International and Constitutional standards and
National Practice. København 1990, 80 +bilag
s.

Harhoff, F.: Book Review: On Green & Dickason:
"The Law of Nations and the New World." McGill
Law Journal. vol. 35, nr. 4, s. 816-25, Montreal, Ca-
nada 1990.

–: Folkerettens Økologi: Om Etikken i den Interna-
tionale Ret. Retsvidenskabeligt Institut B's Årsbe-
retning 1989, Københavns Universitet, Retsviden-
skabeligt Institut B, s. 57-68, København. 1990.

–: Folkeret og Selvtægt. FN-Orientering. nr. 4/1990,
s. 4-7, FN-Forbundet, København 1990.

–: Security and Policy Aspects of the Arctic; a Green-
landic Perspective. Vite Bulletin; University of Til-
burg, Holland. nr.10-2 og 10-3, s. 22-7,15-19, Til-
burg, Holland 1990.

–: Sécurité et Politiques de l'Artique: Une Perspective
Groenlandaise. Etudes Internationales vol. XX,
nr.1, s. 45-61, Québec, Canada 1989.

Hartlev, M.: Tavshedspligt – Oplysningspligt. Infor-
mationsudveksling i SSP-samarbejdet. Retsviden-
skabeligt Institut B. Studier nr. 37 s. 145, Køben-
havn 1990.

–: Fortrolighed og retssikkerhed i SSP-samarbejdet.
Forebyggelsens veje og vildveje, red.: Britta Kyvs-
gaard, Annika Snare, Preben Wilhjelm, Kriminali-
stisk Institut, s. 43-53, København 1990.

–: Ud og se på SSP – En situationsrapport om forvalt-
ningslovens betydning for det kriminalpræventive
arbejde. Retsvidenskabeligt Institut B, Studie nr.
36 (Instituttets årsberetning), s. 69-80, København
1990.

Henrichsen, C.: Studiehæfte til offentlig ret 1. år.
(3.udg.). Institutpublikation 1990, 67 s.

–: Den offentlige Rets Metode. Materialesamling til
offentlig Ret. 1 år (3.udg.), Retsv. Inst. B., s. 14-21,
Københavns Universitet 1990.

–: Materialesamling til offentlig Ret 1. år.(3.udg.).
Institutpublikation 1990, 325 s.

–: Magtfordrejning i Tamilsagen. Retsvidenskabeligt
Inst. B – Studier. 36/1990, s. 81-85, Køben-
havns Universitet 1990.

–: Tamilsagen – 2.akt. Dagbladet Information – kro-
nik. 4/7-1990., s. 6, 1990.

- Ketscher, K.: Ska' vi kvotere eller hva'? Retsvidenskabeligt Inst. B – Studier. 36, s. 87-94, København 1990.
- : Offentlig Børnepasning i retlig Belysning. København 1990, 504 s.
- : Hvem skal nu betale? Om Forsørgelsesretlige Sammenhænge. Rapport: Nordisk seminar om de økon. konsek. av ford. mell. betalt og ubet. arb. Lillehammar 23.-24. oktober 1989, s. 55-65, Oslo 1990.
- : Geschlechtsquotensystem als ein Mittel zur Verbesserung der rechtlichen Stellung von Frauen. Streit 3/1989, s. 83-87, 1990.
- : Hvem skal nu betale? Om private og offentlige Forsørgelsespligter i Familien. Studier 29/Årsberetning 1988, s. 29-39, København 1989.
- : Familieretten i Opløsning. Samkvind Skriftserie. 2, s. 80-91, København 1989.
- : Materialesamling til kursusfaget Kvinderet. København. 1989, 107 s.
- : Doms- og afgørelsessamling: Ligestillingslovgivning. København 1989, 115 s.
- Koch, H.: Fodnoter fra mit Lysthus. Årsberetning – Retsvidenskabeligt Inst. B. Studier nr. 36, s. 6, Københavns Universitet 1990.
- : Retssædvane eller Statsskik – Kampen om Parlamentarismen siden 1901. Juristen/DJØF. 2, s. 16, Danmark 1990.
- Krarp, O.: Fagbevægelsen og Retten. Om årets HT-konflikt. Årsberetning 1989. Det Retsvidenskabelige Inst. B., Det Retsvidenskabelige Inst. B., s. 8 s., København. 1990.
- : Justitsmordets Gidseldrama. Institutpublikation 1990, 8 s.
- : Verzerrungen des positiven Rechts durch Theorieimporte: Poul Andersens französisch-deutsche Ermessenslehre und die dänische Gerichtspraxis. JEV Jahrbuch für Europäische Verwaltungsgeschichte 2., Prof. Dr. Erik Volkmar Heyen., s. 10, Tyskland. 1990.
- , Balvig, F.: Samfundsjura. En Sociologisk Indføring i forholdet mellem Ret og Samfund. København. 1989, 285 s.
- Kristiansen, B.: Foreningsformålets betydning for gyldigheden af fagforeningsvedtagelser – i anledning af U 1989. 292 Ø. Ugeskrift for Retsvæsen. 5, s. 56-63, København. 1990.
- : Spillet om Millionerne. Om de faglige Organisationers Bidrag til politiske Formål. Retsvidenskabeligt Inst. B's Årsberetning 1989. Studier, nr.36 nr.36, s. 103-116, København. 1990.
- Lindholt, L.: "Det Afrikanske Charter om Menneskers og Folks Rettigheder – dansen mellem intention og virkelighed. Årsberetning fra Det Retsvidenskabeligt Inst. B, 1989, (Studieserien nr. 36)., Retsvidenskabeligt Inst. B., s. 202, København. 1990.
- Petersen, H.: Analyse Juridique Danemark. De l'abus de pouvoir sexuel. Le harcèlement sexuel au travail, AVFT, Association européenne contre les violence faites aux femmes au travail, s. 135-139, Paris, Montral 1990.
- : Kvinderne og EF. På vej mod det indre marked. Kvinden & Samfundet 1990, nr. 1, s. 3 s., København 1990.
- : Gør Lønarbejdet Kvinder fattigere? Kvinder og Penge, Samkvind, s. 22-33, København 1990.
- : Kvinders Lønarbejde og Fattigdom. Kvinden & Samfundet 5, s. 18-19, København 1990.
- : Kvindeperspektiver på EF's Arbejdsmarkedslovgivning. Det Indre Markeds Indflydelse på Kvinders Beskæftigelse, Dansk Kvindesamfund, s. 67-78, Nakskov 1990.
- : Global kvinderetsforskning. Teoretiske og metodiske problemer. Årsberetning 1989 Studier nr. 36, s. 131-142, Retsvidensk. Inst. B 1990.
- Rønne, A.: Retlig Regulering. Teknik og Metode. Peter Blume, Peter Christensen, Anita Rønne, s. 69 s., København 1990.
- : Det indre Energi marked. Årsberetning 1989, Retsvidenskabeligt Inst. B Studier nr. 36, s. 143-165, København 1990.
- : Monopoly and Competition in Energy Supply in Denmark. Journal of Energy & Natural Resources Law Supplement 1989, s. 67-77, London, England 1989.
- : Energy – environment – "Energy 2000" and the Natural Gas Project. Journal of Energy & Natural Resources Law vol.8 no.4, s. 306-307, England 1990.
- : Oil and Gas Licensing – Third Licensing Round. Journal of Energy & Natural Resources Law vol. 8 no. 2, s. 145-146, England 1990.
- : Natural Gas Purchase Contract. Journal of Energy & Natural Resources Law vol.8 no.1, s. 59, England 1990.
- Rønsholdt, S.: Den offentligretlige Modernitets Former og Grundlag. Retfærd 47, s. 48-64, 1989.
- : Ret og/eller Demokrati i Kommunestyret. Festskrift til Erik Harder s. 101-108, Danmarks Forvaltningshøjskole, Kbh. 1989.
- : Offentlig Myndighed og privat Erhverv. Årsberetning 1989 v/ Inst. B. Studie nr. 36, s. 155-165, Kbh. Universitet, Reproafd. 1990.
- : Ret og Demokrati i Kommunestyret. Årsberetning 1988 v/ Inst. B. Studie nr. 29, s. 81-91, Københavns Universitet 1988.
- Zahle, H.: Forskellige Ligheder. Fælles Problemer i den private og offentlige Ret. Årsberetning 1989, Retsvidenskabeligt Inst. B Studier nr. 36, s. 175-79, København 1990.
- : Loven i Tale, Skrift og Elektronik. Anmeldelse af Peter Blume: Fra Tale til Data, 1989. Juristen 8, 1990, s. 394-400, København 1990.
- : Kommunal Regulering. Retlig Regulering. Teknik

- og Metode, Peter Blume, Peter Christensen, Anita Rønne, s. 249-253, København 1990.
- Kommentarer til den aktuelle Bevisteori. Rätt och Sanning. Et bevisteoretisk Symposium i Uppsala, 26.-27. maj 1989., Hannu Tapani Klami (red), Skrifter från Juridiska Fakulteten i Uppsala, s. 31-35, Sverige 1990.
 - Dansk Forfatningsret. Registre. København 1989, 64 s.

Peter Blume

Retsvidenskabeligt Institut C

Forskningsvirksomhed:

Medarbejdernes forsknings- og undervisningsvirksomhed ligger hovedsagelig inden for følgende retsvidenskabelige fagområder: Formueret, skatteret, dele af offentlig ret, folke- og EF-ret samt familie- og arveret. En væsentlig del af medarbejdernes forsknings- og undervisningsvirksomhed består i at tilvejebringe lærebøger og materialesamlinger m.v. som grundlag for undervisningen i en række hovedfag i det juridiske studium.

1. Formueret

1.1 Udarbejdelse af en lærebog om materiel konkursret til brug for undervisningen i kreditorforfølgning under faget ejendomsret. Lærebogen blev udgivet i november 1990. Herudover arbejdes fortsat med spørgsmål vedrørende lægeansvar, patientforsikring, produktansvar for lægemidler og lægemiddelforsikring (Bo von Eyben).

1.2 Udarbejdet lærebog i ejendomsret samt håndbog: »Advokatansvaret«. Begge er udgivet i 1990 (A. Vinding Kruse).

1.3 Arbejdet på en større fremstilling omkring emnet: »Transnational Litigation and Commercial Arbitration«. Projektet omfatter en retssammenlignende undersøgelse af amerikansk og europæisk retspraksis på følgende områder: Domstolenes internationale kompetence, lovvalgsreglerne i kontrakt og delikt, eksekution af domme i udlandet, den internationale voldgift mv. Herudover foretages retsvidenskabelige undersøgelser af den internationale købelovs konvention: C.I.S.G. (Joseph Lookofsky).

1.4 Arbejdet på et retsvidenskabeligt projekt med arbejdstitlen: »Forbrugerbeskyttelsen i privatforsikring«, som tilsigter at afdække behovet for nytænkning med hensyn til reguleringen af forsikringsaftaler og de

styringsmidler, der kan anvendes i forbindelse med forbrugerbeskyttelsen (Ivan Sørensen).

1.5 Arbejdet på et forskningsprojekt, hvis formål det er at beskrive gældende dansk ret ved indgåelsen af forpagtningsaftaler. Foruden at beskrive gældende ret mellem bortforpagteren og forpagteren er målet at belyse ejendomsretlige problemstillinger i forhold til eventuelle tredjemænd. Hovedvægten er lagt på forpagtning af landbrugsjord. Beskrivelsen af gældende ret bygger på en empirisk undersøgelse af et større antal indgåede forpagtningsaftaler. I projektet indgår endvidere en komparativ analyse af retsreglerne om forpagtning i henholdsvis Sverige og Tyskland (Peter Mortensen).

2. Folke- og EF-ret

Fortsat arbejdet på en retsdogmatisk fremstilling af den retlige regulering af dansk fiskeri, især de komplicerede retlige problemer, der opstår i forholdet mellem de forskellige internationale retssystemer og dansk national ret (Kaare Bangert).

3. Offentlig ret

3.1 Fortsat arbejde med lovgivning, der regulerer fast ejendom set fra såvel de offentlige myndigheders synspunkt som fra den enkelte ejendomssejers (Holger Hansen).

3.2 Fortsat arbejdet på en fremstilling vedrørende Folketingets Ombudsmand og med forvaltningsprocessuelle spørgsmål. Referatindlæg på 32. Nordiske Juristmøde. Endelig arbejdet med menneskeretlige spørgsmål i forbindelse med Centret for Menneskerettigheder (Lars Nordskov Nielsen).

4. Familie- og arveret

4.1 Fortsat arbejdet på en større afhandling om familieførmueret, særlig reglerne om bodeling ved skilsmisse samt pensionsrettigheders behandling på ægtefælleskifte. Herudover udarbejdet en artikel: »Forplantningsteknologi i Danmark, lovgivningsbehov og etiske problemstillinger«, som offentliggøres i 1991 i »Retfærd«. Arbejdet på foredrag: »The Right to a Child versus the Right of a Child. Selfdetermination regarding the New Reproductive Technologies?«, som skal fremlægges på en international familieretskonference i Jugoslavien i maj 1991 (Linda Nielsen).

4.2 Arbejdet på en retsvidenskabelig undersøgelse med titlen: »Ægtepagter – en beskrivelse og analyse af ægtepagtsinstituttets rolle i gældende dansk ret«. Der er gennemført en indsamling og kortlægning af indholdet af i alt 3200 ægtepagter, og dette omfattende praktisk orienterede materiale er ved at blive overført til EDB, således at de foreliggende data kan anvendes i den bredest tænkelige form til en mere dybtgående

analyse af ægtepagtinstitutet (Bent Halfdan Peder- sen).

4.3 Udarbejdet lære- og håndbog om Familieret til brug for grundundervisningen på det juridiske studium. Herudover skrevet en anmeldelse af J. A. Andersens bog »Skifteretten«. Desuden arbejdet på et større forskningsprojekt om testamenter, baseret på et større empirisk materiale. Endelig udarbejdet manuskript til lærebog om Person-, Familie- og Arveret (Finn Taksø-Jensen).

4.4 Arbejder på retsvidenskabelig undersøgelse om konfliktløsninger i Japan og Danmark »Conflict and Conflict Resolution via Cross-Cultural Perspective: Japan and Denmark«. Udarbejdet artikel »Japan som med- og modspiller i civile retlige konflikter«. Udarbejdet essay »Autonomi og ansvarlighed« (Vibeke Vindeløv).

5. Skatteret

Udarbejdet artikel om ret og moral samt en artikel om forholdets natur. Desuden udarbejdet en artikel: »Om retfærdighed«, som publiceres i Festskrift 1991. Herudover udarbejdet materialesamling om retskilderne (sammen med professor Mogens Koktvedgaard). Endelig afsluttet revisionen af en lærebog i almindelig retslære: »Almindelig retslære. En introduktion.« (Svend Gram Jensen).

Universitetsadministrationen:

Bo von Eyben: Medlem af Det samfundsvidenskabelige Fakultets Studienævn.

Holger Hansen: Formand for Det retsvidenskabelige Studienævn og dets ansættelsesudvalg samt for kursusudvalg/overbygningsudvalg. Formand for biblioteksudvalget. Medlem af Det retsvidenskabelige Fagråd.

Joseph Lookofsky: Medlem af Fakultetsrådet (samfundsvidenskab). Medlem af kursusudvalget, udlandsudvalget og instituttets teknologiudvalg.

Lars Nordskov Nielsen: Formand for licentiatudvalget, medlem af Fagrådet.

Linda Nielsen: Institutbestyrer. Medlem af Fakultetets Studienævn, licentiatudvalget samt instituttets EDB-udvalg.

Ivan Sørensen: Formand for sikkerhedsudvalget for Studiegården.

Vibeke Vindeløv: Medlem af Konsistoriums ligestillingsudvalg. Formand for Styrelsen for Center for Øst- og Sydøst-Asien. Medlem af instituttets EDB-udvalg.

Medlemskab af udvalg, kommissioner mv.:

Bo von Eyben; Stedfortrædende formand for revaliderings- og pensionsnævnet i Københavns Amt, medlem af bestyrelsen for Dansk Selskab for Forsikringsret.

Joseph Lookofsky: Generalsekretær for Den danske Komité for komparativ Ret (Association Internationale des Sciences Juridiques).

Lars Nordskov Nielsen: Medlem af bestyrelsen for Det danske Center for Menneskerettigheder.

Finn Taksø-Jensen: Formand for Justitsministeriets skiftelovsudvalg.

Udgivervirksomhed mv.:

Bo von Eyben er juridisk medarbejder ved Karnovs Lovsamling og er medredaktør for studentertidsskriftet »Justitia«. Lars Nordskov Nielsen er redaktør af tidsskriftet »Juristen«. Vibeke Vindeløv er medlem af redaktionskomitéen for Festskrift 1991.

Gæster og rejser:

Bo von Eyben: Deltagelse i Nordisk Symposium om erstatning for personskade i Stockholm april 1990. Foredrag på »Temadag om juridiske forhold vedrørende ledningsregistrering og graveskader« bl.a. på Entreprenørforeningens medlemskonference og i Dansk Selskab for forsikringsret. Foredrag om »Compensation for Medical Accidents – the European Scene« på 1st World Congress: »Safety in Medical Practice«, i maj 1990, arrangeret af International Society for the Prevention of Iatrogenic Complications. Deltagelse i 32. Nordiske Juristmøde i Reykjavik i august 1990.

Anders Vinding Kruse: Deltagelse i 32. Nordiske Juristmøde i Reykjavik i august 1990.

Joseph Lookofsky: Studierejse til Duke University, North Carolina, U.S.A. Deltaget som »National Reporter« i XIII Congres International de Droit Comparé (Association Internationale des Sciences Juridiques), i Montreal, Canada. Deltaget som »Coordinator« i ERASMUS konferencer i Utrecht, Holland og Hannover, Tyskland. Holdt gæsteforelæsning om »International Sales« ved Aarhus Univesitet.

Lars Nordskov Nielsen: Deltagelse i 32. Nordiske Juristmøde i Reykjavik i august 1990.

Linda Nielsen: Deltagelse i 32. Nordiske Juristmøde i Reykjavik i august 1990.

Ivan Sørensen: Deltaget i Det danske Selskab for Forsikringsrets Verdenskongres i København. Holdt foredrag på årsmødet i Ankenævnet for Forsikring.

Finn Taksø-Jensen: Forskningsophold i San Cataldo, Italien.

Vibeke Vindeløv: Deltaget i seminar på Antigua Universidad de Onati, Spanien i april 1990. Deltaget i konference på University of Bristol, England i april 1990. Deltaget i The Vilhelm Aubert Memorial Symposium på Oslo Universitet, Norge i august 1990.

Stab:

VIP: Antal årsværk: 16,5.

Professorer: Bo von Eyben, Isi Foighel (orlov), Claus Gulmann (orlov), Anders Vinding Kruse, Lars Nordskov Nielsen, Erik Siesby, Finn Taksø-Jensen.

Lektorer: Holger Hansen, Svend Gram Jensen, Joseph Lookofsky, Linda Nielsen, Vibeke Vindeløv.

Adjunkt: Ivan Sørensen.

Kandidatstipendiater: Bent Halfdan Pedersen, Peter Mortensen.

Forskningsstipendiat: Kaare Bangert.

Introduktionsstipendiat: Anne Christine Brusendorf.

TAP: Antal årsværk: 4,7.

Assisterer: Pia Jerle, Jeanne Muldgaard, Hanna Mulvad, Anette Laurvig Nielsen, Bodil van de Velde, Mette Willer.

Overassistent: Jytte Hvidsø.

Publikationer:

Eyben, B.v.: Additional Compensation on Account of Unforeseen Development of Damage. Scandinavian Studies in Law, Anders Victorin, s. 29-66, Stockholm. 1990.

–: Ansvar for graveskader. Erstatningsretlige problemer i forbindelse med ledningsregistrering og ledningsbeskadigelse. København 1990, 199 s.

–: Kommentarer til lov om erstatningsansvar, lov om erstatning til ofre for forbrydelser og lov om erstatning for skader ved LSD-behandling. Karnovs Lovsamling, 12. udgave, s. 3034-3053, København 1990.

–: Compensation for medical accidents – the European Scene. Proceedings of 1st World Congress: "Safety in Medical Practice" – Prevention & Compensation of Iatrogenic Complications, International Society for the Prevention of Iatrogenic Complications (ISPIC), s. 67-69, København 1990.

–: Anmeldelse af: Ivan Sørensen: Den private syge- og ulykkesforsikring. Juristen 7, s. 346-49, København 1990.

–: Kreditorforfølgning – Materiel konkursret. København 1990, 174 s.

Gram Jensen, Svend.: Lup på lovfortolkningen. Ugeskrift for Retsvæsen 40 (6. oktober 90), s. 386-389, København 1990.

–: En højesteretsdom om blodskam (1862) og dens følger. Fra Himmerland og Kjær Herred. s. 27-32, Aalborg 1990.

–: Duplik til Dr. Blume. Ugeskrift for Retsvæsen 49/1990 8. dec., s. 486, KBH. 1990.

Lookofsky, J.: Produktionsansvarsrisikoen i USA. FSR's årsskrift 1990. Erhvervsret, redigeret af Niels Ørgaard, s. 205-254, København 1990.

Nielsen, Linda: Ægtefælle og børn. "På pension" (4. udg., nov. 1990), s. 105-112, København. Udg. af Jura & Inform. 1990.

–: Family Rights and the 'Registered Partnership' in Denmark. International Journal of Law and the Family 4(1990), s. 297-307, Oxford, England 1990.

Taksøe-Jensen, F., Vorstrup Rasmussen, J.: Familiere retten. København 1990, 436 s.

Vindeløv, V.: Litteraturanmeldelse: "Orjan Teleman: Bodelning under äktenskap och vid skilsmässa, Norstedts förlag, Stockholm 1989. Tidsskrift for Rettsvitenskap 5/90, s. 5, Universitetsforlaget, Oslo 1990.

–: Japan som med- og modspiller i civilretlige konflikter. Tidsskrift for Rettsvitenskap 5/90, s. 13, Universitetsforlaget, Oslo 1990.

Vinding Kruse, A.: Erstatningsretten, 5. udg. 1989, 559 s. 1989, s.

–: Købsretten, 2. udg. 1989, 184 s.

–: Erstatningsansvarsloven med kommentarer 1989, 427 s. (sammen med Jens Møller).

–: Civil Liability for Advice Pertaining in issues or Taxation, Scandinavian Studies in Law, 1989, P. 169-197.

–: Ejendoms køb, 5. udg. 1990. Institutpublikation 1990, 381 s.

–: Advokatansvar, 6. udg. 1990. Institutpublikation 1990, 185 s.

Linda Nielsen

Kriminalistisk Institut

Instituttet varetager undervisningen i fagene strafferet, kriminologi, retssociologi og retspsykologi; desuden ret og samfund i samarbejde med det øvrige retsvidenskabelige område. Medarbejdernes forskningsopgaver falder overvejende, men ikke udelukkende, inden for disse felter.

Strafferetten angår fastlæggelsen af det strafbares område, samt brugen af strafferetlige sanktioner. Strafferetlig forskning vedrører fortolkning og analyse af straffeloven og af særlovgivningens straffebestemmelser med udgangspunkt i bl.a. lovforarbejder og retspraksis. Fortolkningen kan vedrøre det kriminelle område, sanktionernes art og størrelse samt forhold vedrørende straffuldbyrden.

Kriminologi er det tværvenskabelige, empiriske studium af kriminalitetens udbredelse, årsager og virkninger. Hovedtemaer i den kriminologiske forskning er undersøgelser af de forskellige forbrydelsers omfang, udbredelse og udvikling over tid, de kriminelle handlingers årsager og baggrund, kriminelle personers baggrund og vilkår, ofrenes situation, straffenes virkninger og forebyggelse af kriminalitet.

Retssociologien er den gren af sociologien, der beskæftiger sig med forholdet mellem ret og samfund. Blandt de vigtigste emner kan nævnes rettens sociale funktion, lovgivningens virkninger, retlig regulering som styringsmiddel i forhold til enkelte myndigheder og personer, domstole og administrative myndigheder

som konfliktløser, den juridiske profession samt retten i lyset af samfundsmæssige forandringer.

Retspsykologien behandler forholdet mellem individ, ret og samfund og borgernes og myndighedernes retlige adfærd ud fra en psykologisk/socialpsykologisk synsvinkel. Hovedtemaer er: processens og retssalens psykologi (herunder vidne- og afhøringspsykologi), den juridiske adfærdspsykologi, offerpsykologi, straffens psykologi, socialiseringsproces, moraldannelse, retsbevidsthed og kriminalprævention.

Instituttet udgiver en årbog (kan købes i Studenterboglobladen, København), hvor man kan læse nærmere om instituttets og de enkelte medarbejders forskningsvirksomhed m.m. Her skal kort omtales en række af medarbejdernes vigtigste projekter og øvrige aktiviteter:

Flemming Balvig har arbejdet med et større projekt med arbejdstitlen »Mod et nyt kriminologisk samfundsbillede«. Mulige kvalitative ændringer i kriminalitetsbilledet og reaktionssystemets virkemåde inden for den sidste halve snes år undersøges. En bog herom er blevet publiceret på DJØF's forlag. Desuden fortsatte sammenligningen mellem kriminalpolitik m.v. i Schweiz og Danmark (tysksproget bog publiceret på AJZ-Verlag). Endvidere empiriske undersøgelser af ungdomskriminalitet (m. Britta Kyvsgaard) samt konkursrytteri. Arbejdet med lærebog til brug for faget Ret og Samfund (m. Ole Krarup). Medlem af Det retsvidenskabelige Fagråd og fagledelsen for faget Ret og Samfund. Medlem af Justitsministeriets udvalg vedrørende EDB og forskning, af Danmarks Statistiks kriminalstatistikudvalg og af bestyrelsen i Dansk Retspolitisk Forening.

Joi Bay har påbegyndt projektet »Værnepligtens kriminalpræventive og kriminogene funktioner«. Projektet skal undersøge hvorledes tidligere straffede klarer værnepligten og hvilken betydning militærtjenesten har for udviklingen af den civile kriminalitet. Medlem af EF's ekspertkomité om ungdomsforskning og af Nordic Youth Research Committee. Studierejser til USA og Stockholm.

Ulla Bondeson har redigeret et samleværk på engelsk om kriminalforsorg i frihed og skrevet artikler om alternative sanktionsformer. Analysen af ca. 2000 interviewere vedrørende det moralske klima i Norden fortsætter. Der sammenlignes med European Values Social System Study Group der har udført en ny nordisk interviewundersøgelse i 1990. Medlem af Nordisk Samarbejdsråd for Kriminologi, Dansk Kriminalistforenings bestyrelse samt Justitsministeriets kriminalpolitiske udvalg. Vicepræsident for International Society of Criminology. Medlem af Conseil de Direction du Centre International de Criminologie Comparée, Montréal, og Research Committee for the Sociology of Deviance and Social Control, ISA.

Leise Døllner har arbejdet med en samlet afsluttede fremstilling af undersøgelsen om vold mod sageslø-

se. Der er planlagt igangsættelse af et nyt projekt om voldskriminalitet og mægling. Medlem af fakultetets lokaleudvalg. Instituttets lokalemester og medlem af instituttets lokaleudvalg. Medlem af instituttets forretningsudvalg og samarbejdsudvalg fra juli 1990.

Margaretha Järvinen har afsluttet et projekt om prostitution og påbegyndt et projekt om hjemløse kvinder. Projektet omfatter en interviewundersøgelse med socialt udstødte kvinder og en nordisk kortlægning af hjemløshedens udvikling, omfang og struktur blandt kvinder i de nordiske hovedstæder. Medlem af gruppen af sagkyndige ved Socialforskningsinstituttets undersøgelse af prostitution, af forberedelsegruppen for nordisk seminar om prostitution og af NAD:s arrangørgruppe for et nordisk forskerseminar om kvinders rusmiddelbrug. Foredrag på KFUKs nordiske konference om »Prostitution og den samfundsmæssige dobbeltmoral« i Helsingør, maj 1990.

Berl Kutchinsky har fortsat undersøgelser vedrørende seksuelt misbrug af børn, herunder udarbejdet en oversigt over disse overgrebs reelle omfang, indhold, virkninger og mulige bekæmpelse, samt indsamlet oplysninger fra flere lande om konkrete eksempler på myndighedernes dramatiske og overilede indskriden i forbindelse med mistanke om seksuelle overgreb mod børn. En gennemgang af psykologiske metoders anvendelse i moderne retsvidenskabelig forskning er afsluttet. Undersøgelser af virkningen af Det kriminalpræventive Råds Nabohjælp-kampagne er fortsat. Instituttets bestyrer m.m. Medlem af bl.a. Det kriminalpræventive Råds forretningsudvalg. Foredrag bl.a. på møde i International Academy of Sex Research i Sigtuna, Sverige.

Britta Kyvsgaard arbejder med et 3-årigt projekt om børns kriminalitet og forebyggende arbejde. Projektet er finansieret af Fonden af 1982. Følgende delundersøgelser er helt eller delvis afsluttet: Kortlægning af kriminalpræventive projekter der er gennemført af kommunale myndigheder; spørgeskemaundersøgelse af selvrapporteret kriminalitet blandt skolebørn fra Københavns omegn og Nordjylland; registerdataundersøgelse af børn, der i 1988 og 1989 var i kontakt med politiet pga. kriminalitet; samt undersøgelse af udviklingen i børne- og ungdomskriminalitet i andre lande. Gæsteforelæst på bl.a. Nordiska Hälsovårdshögskolan i Göteborg. Medarrangør af instituttets presseseminar samt medredaktør af bogudgivelse i forbindelse hermed.

Rubya Mehdi er ved at afslutte en analyse af den »islamisering« der er sket af straffeloven, grundloven og familieretten i Pakistan samt en sammenligning af dette med et sekulært system, som fx dansk lovgivning på de respektive områder. Medlem af udvalget for indvandrerforskning, har deltaget i konference om Islam and Public Law i London.

Jørn Vestergaard foretager et studium af den strafretlige medvirkenlære. En engelsksproget gennem-

gang af retstilstanden i komparativt perspektiv er under publicering. Alternativer til den traditionelle behandling af straffesager er undersøgt i artikler om konfliktråd og om ungdomskontrakter. Flere artikler om tvangsbehandling i psykiatrien er publiceret. Den aktuelle kriminalpolitiske udvikling er gennemgået i to større artikler, herunder en tysksproget. Medlem af Alkohol- og Narkotikarådets repræsentantskab (nedlagt 1.8. 1990). Deltagelse i internationalt strafferetligt kollokvium i Helsingfors.

Preben Wilhjelm har studeret forholdet mellem lovgiverhensigter og lovfortolkning teoretisk og i lyset af lovgiver- og retspraksis. I tilknytning til diskussionen om dommerhabilitet efter kendelse om fx. varetægtsfængsling baseret på »særlig bestyrket mistanke« er et tidligere indsamlet materiale analyseret med henblik på det videre forløb af sådanne sager. Medlem af instituttets informationsudvalg og af Flygtningenævnet. Valgobservatør i Nicaragua, februar 1990, som repræsentant for Det danske Center for Menneskerettigheder.

Jacob Hilden Winsløw har færdiggjort afhandlingen »Videnskabelig Hverdag – en sociologisk undersøgelse af forholdet mellem praksis og selvforståelse i empiriske videnskaber«. Fortsat forberedelse af en undersøgelse af drabsbilledet i medierne og fiktionslitteraturen, og fortsatte narkotikakontrolpolitiske studier og studier af den kroniske morfines historie. Dansk kontaktperson i European Movement for the Normalization of Drug Problems. Medlem af Alkohol- og Narkotikarådets narkotikaudvalg og repræsentantskab indtil dets nedlæggelse.

Knud Waaben udarbejder sammen med Poul Dahl Jensen en fremstilling af International Strafferet og foretager strafferetshistoriske studier samt undersøgelser inden for aktuelle kriminalpolitiske områder. Formand for Straffelovrådet og medlem af Nordisk Strafferetskomité.

Andrzej Wasek, professor i strafferet ved universitetet i Lublin og medlem af den polske strafferetsreformkommission, har i 3 måneder gæstet instituttet for at studere dansk straffelov og rets- og fuldbyrdelsespraksis med henblik på reformarbejdet i Polen.

Flere af instituttets medarbejdere er medlemmer af Justitsministeriets kriminalpolitiske forskningsudvalg samt Justitsministeriets kriminalpolitiske forskningsgruppe. Flere har deltaget i Nordisk Samarbejdsråd for Kriminologi's forskerseminar »Hur utvecklar nordiska kriminologer sina teorier och metoder?« i Marstrand, maj 1990. Endelig er instituttets medarbejdere repræsenteret i redaktionskomiteer o.l. for: Scandinavian Studies in Criminology, Social Justice Research, Social Kritik, Sozialwissenschaftlicher Verlag, Nordic Youth Research Information, Årbog for Ungdomskulturforskning, Victimology – An International Journal, Archives of Sexual Behavior, Law and Society Review, Journal of the History of

Sexuality, Nordisk Sexologi samt Diva: A Quarterly Journal of South Asian Women.

Instituttet udgiver skriftserien »Kriminalistisk Institut Stencilserie«, der i år er udkommet med 6 publikationer. Der har været afholdt en række velbesøgte seminarer om aktuelle retspolitiske emner, hvortil offentligheden har været indbudt. Der har været afholdt et heldagsseminar for journalister med temaet kriminalprævention. I tilslutning hertil er udgivet en bog, »Forebyggelsens veje og vildveje« med 15 originale bidrag.

Stab:

VIP: Antal årsværk: 10.

Professorer/docenter/lektorer: Flemming Balvig, Ulla Bondeson, Berl Kutchinsky, Jørn Vestergaard, Knud Waaben.

Universitetsstipendiater: Leise Døllner, Rubya Mehdi.

Forskningsstipendiater: Joi Bay, Margaretha Järvinen, Britta Kyvsgaard, Jacob Hilden Winsløw.

Eksterne lektorer: Sysette Vinding Kruse, Annika Snare.

Forskningsmedarbejdere: Bjarne Angelsø, Ida Baggesen, Annalise Kongstad, Karin Nørgaard, Lene Ravn.

TAP: Antal årsværk: 3,16.

Jerry Justice, Kirsti Sparrevohn (overass., bibliotekar), Marie Stender, Annelise N. Sørensen.

Speciale:

Reumert, Hanne: »Moral eller jura? Hvad styrer pressen?« Afløsningsopgave i kriminologi (vejleder: Fl. Balvig).

Publikationer:

Balvig, F.: Mod et nyt kriminologisk samfundsbillede. København 1990, 236 s.

–: Weiss wie die Schnee. Die Verborgene Wirklichkeit der Kriminalität in der Schweiz. Tyskland 1990, 131 s.

–, Kyvsgaard, B.: Allerødderne og kriminalitet. Ungdomsundersøgelsen i Allerød 1990. Kriminalistisk Institut 1990, 81 s.

–, Kyvsgaard, B.: Ungdomsundersøgelsen i Allerød 1990. I-V. Kriminalistisk Institut 1990, 351 s.

–: Forord til Nils Christie's bog: »Til Forsvar for Ghettoen». Til Forsvar for Ghettoen, Nils Christie, s. 7, København 1990.

–: Fear of Crime in Scandinavia – New Reality, New Models? Violence in Scandinavia. Scandinavian Studies in Criminology, vol. XI, red. Annika Snare, s. 89-127, Oslo 1990.

–: Jura i sociologiens spejl. Regulering og Styring II – til fornyelse af den juridiske teori og metode., red. Ellen Margrethe Basse, s. 65-86, København, 1990.

- : Attityder til Våldet. Våldet i Samhället – hälso- og sjukvårdens förebyggande möjligheter, red. Gunnar Wennströmm, s. 28-35, Stockholm 1990.
- : Fractura ossis tarsi et metatarsi. I) Social Kritik og II) Tidsskrift for Praktiserende Læger I) 7:114 – 121 og II) 1:8 – 10, 1990.
- : Narkotikakontrol i Schweiz. Social Kritik 6:22-32, 1990.
- Bay, J.: Nyere dansk ungdomsforskning: En redegørelse til EFs ekspertkomité vedr. ungdomsforskning. Institutpublikation 1990, 10 s.
- : Motorcykeln som oplevelsesredskap. Uppväxtvillkor nr.3, s. 20-34, 1990.
- : Miljøarbejde som kriminalprævention. Forebyggelsens Veje og Vildveje, red. Kyvsgaard, Snare og Wilhjelm, s. 67-82, Kbh.: Kriminalist.Inst. Stencilserie 58, 1990.
- : Bikerkulturens heraldik. Spelrum: Om Lek, Stil och Flyt i Ungdomskulturen, Peter Dahlén & Margareta Rönnerberg (red.), s. 229-249, Uppsala 1990.
- : Sociologisk feltforskning i subkulturer. Rapport från 32. Nordiska Forskarseminariet i Marstrand, 1990, s. 98-117, Stockholm 1990.
- Bondeson, U.V.: Teaching and Research in Criminology in the Scandinavian Countries. EGUZKILORE. San Sebastián: Cuaderno del Instituto Vasco de Criminología no. 3, extraordinario, 1990, s. 251-258, San Sebastián 1990.
- : Commentary – International Comparative Research in Criminology. Crime and Criminal Policy in Europe. Freiburg i. Br.: Kriminologische Forschungsberichte aus dem Max-Planck-Institut für ausl. und intern. Strafrecht, bd.43, Günther Kaiser and Hans-Jürg Albrecht (Eds.), s. 165-175, 1990.
- : Nya icke-frihetsberövande sanktioner. Nordiska kriminologer om 90-talets kriminalpolitik, Gunilla Wiklund (red.), s. 116-132, Stockholm 1990.
- : Vikten av metodutveckling inom kriminologin: Personliga erfarenheter från institutionsforskning. Rapport från 32. Nordiska Forskarseminariet i Marstrand, Sverige 1990, s. 63-75, Stockholm 1990.
- : Innovative Non-Custodial Sanctions. Scandinavian Criminal Policy & Criminology 1985-90, Norman Bishop (red.), s. 19-29, Stockholm 1990.
- : Vittnespsykologi – en vetenskap och dess praktiska tillämpning. Festskrift til ANDERS BRATHOLM 70 ÅR, s. 221-228, Oslo 1990.
- Järvinen, M.: Recension af Maureen E. Montgomery: Gilded Prostitution. Status, Money and Transatlantic Marriages 1870-1914. Nordisk Tidsskrift for Kriminalvidenskab 2, s. 56, København 1990.
- : Prostitution och dubbelmoral. Prostitution og Samfundets Dobbelmoral. Rapport fra 6. Nordiske Konference om Prostitution. KFUK's sociale arbejde, s. 33-39, København 1990.
- : Prostitution i Helsingfors – en studie i kvinnokontroll. Åbo 1990, 285 s.
- : Prostitution i Helsingfors. Sammanfattning. Årsberetning 1990. Kriminalistisk Instituts Stencilserie nr. 57, s. 71-81, 1990.
- : Skal prostitution forebygges? Forebyggelsens Veje og Vildveje. Kriminalistisk Instituts Stencilserie nr. 58, 10, Britta Kyvsgaard, Annika Snare & Preben Wilhjelm (red.), s. 137-148, 1990.
- : Den "normala" prostitutionen. Naistutkimus – Kvinnoforskning 4. (3), s. 3-15, 1990.
- Kutchinsky, B.: Seksualiteten – en moderne opfindelse. Indledning til et særnummer om seksualitetshistorien. Nordisk Sexologi, 8 (1), s. 1-5, 1990.
- : (red.) Seksualitet – en moderne opfindelse. (Særnummer om seksualitetshistorien). Nordisk Sexologi, 8 (1), 1990, 1-105.
- : Legalized pornography in Denmark. Men confronting pornography, Michael S. Kimmel (ed.), s. 233-45, 335, New York 1990.
- : The child sexual abuse panic. (Paper presented at the 16th Annual Meeting of the Intern. Academy of Sex Research, Sigtuna, Sweden, Aug. 14-18, 1990). Institutpublikation 1990, s. 1-11.
- : Child sexual abuse: Prevalence, phenomenology, intervention and prevention. Institutpublikation 1990, 20 s.
- : A case for testing: The roles of safer sex and HIV testing in AIDS prevention. Does anyone still remember when sex was fun? Positive sexuality in the age of AIDS, Peter B. Anderson, Diane de Mauro & Raymond J. Noonan (eds.), s. 45-96, Dubuque, Iowa 1990.
- : Incestpanik endnu engang. Nordisk Sexologi 8 (3), s. 227-36, 1990.
- : Kriminalitet og fire slags forebyggelse. Forebyggelsens veje og vildveje. Kriminalistisk Instituts Stencilserie nr. 58, Britta Kyvsgaard, Annika Snare & Preben Wilhjelm (red.), s. 17-28, København 1990.
- : (red.) Kriminalistisk Instituts Årsberetning (Kriminalistisk Instituts Stencilserie nr. 57). København 1990, 150 s.
- : Det kvalitative forskningsinterview – et hjælpemiddel i moderne retsvidenskabelig forskning. Regulering og Styrring II – til fornøyle af den juridiske teori og metode, Ellen Margrethe Basse & Vibeke Jensen (red), s. 87-103, København 1990.
- Kyvsgaard, B.: SSP og forsøg med forebyggelse af børne- og ungdomskriminalitet. Forebyggelsens Veje og Vildveje. Kriminalistisk Instituts Stencilserie nr. 58, Britta Kyvsgaard, Annika Snare & Preben Wilhjelm (red), s. 29-42, 1990.
- : Skræmt til lovlighed? Dansk forsøg med aversionsterapi. Forebyggelsens Veje og Vildveje. Kriminalistisk Instituts Stencilserie nr. 58, Britta Kyvsgaard, Annika Snare & Preben Wilhjelm (red), s. 119-126, 1990.
- : ...Men der er da noget, der virker. Resultater fra

- forsøg med kriminalpræventive tiltag. Forebyggelses Veje og Vildveje. Kriminalistisk Instituts Stencilserie nr. 58, Britta Kyvsgaard, Annika Snare & Preben Wilhjelm (red), s. 165-198, 1990.
- : Skræmt til lovlidighed. Social Kritik 10, s. 15-20, 1990.
- : Mod et kriminalitetsfrit samfund. Kronik. BT 28.12. 1990.
- : It's a Growing Business. Besøg på en privat straffeinstitution i San Francisco. Rapport från NSfK:s resande seminarium hösten 1989, s. 19-22, Nordisk Samarbejdsråd for Kriminologi 1990.
- : Narkotika, fængsler og fanger i USA. Tilfældet Californien. Social Kritik Nr 7, s. 110-114, 1990.
- : Er lediggang roden til alt ondt? Om forsøg med at forebygge kriminalitet blandt børn og unge. København 1990, 234 s.
- : The Decline in Juvenile Delinquency. Possible Explanations of an International Trend. Paper presented at the Workshop of International Comparisons of Juvenile Justice Systems, Onati, 5th-8th July 1990, 14 s. 1990.
- : SSP-mand på afveje. Dansk Polit 8, s. 334-335, 1990.
- : Life on the Bottom. The Living Conditions of Lawbreakers. Scandinavian Criminal Policy & Criminology 1985-90, Norman Bishop (ed.), s. 68-80, Stockholm 1990.
- : Anmeldelse af Marc Le Blanc & Marcel Fréchet: Male Criminal Activity from Childhood Through Youth. Nordisk Tidsskrift for Kriminalvidenskab 3, s. 224-225, 1990.
- , Balvig, F.: Allerødderne og kriminalitet. Ungdomsundersøgelsen i Allerød 1990. Kriminalistisk Institut 1990, 81 s.
- , Balvig, F.: Ungdomsundersøgelsen i Allerød 1990, I-V. Kriminalistisk Institut 1990, 351 s.
- Mehdi, R.: Legemsstraffe efter islamisk lov. Årsberetning 1990. Kriminalistisk Instituts Stencilserie nr. 57, s. 53-62, 1990.
- : The offence of rape in the Islamic law of Pakistan. International Journal of the Sociology of Law 1990:18, s. 19-29, 1990.
- : Skrappe love mod kvinder. Kontakt juli, s. 20-22, 1990.
- : Guds straf. DJØF-bladet August 1990, s. 22-23.
- Vestergaard, J.: Kriminalistisk Instituts Årsberetning 1988/89. (Kriminalistisk Instituts Stencilserie nr. 47, 1988) 121 s.
- : Socialt strafarbejde. Kronik om regeringens forslag vedr. unge lovovertrædere (i Dagbladet Information 21.2. 1989).
- : Nej tak til en politikkommission. (Med Flemming Balvig og Preben Wilhjelm (i Dagbladet Politiken 21.3. 89).
- : Århundredets røverhistorie (Med Flemming Balvig og Preben Wilhjelm (i Dagbladet Information 7.6. 89).
- : Straffelovens såkaldte "terrorismeparagraf". Korpsforbuddet i par. 114. Kriminalistisk Instituts Årsberetning 1989. Kriminalistisk Instituts Stencilserie nr. 51/1989, s. 117-133.
- : Kompetencefordelingen ved meddelelse af tiltalefrafald. Kriminalistisk Instituts Årsberetning 1989. Kriminalistisk Instituts Stencilserie nr. 51/1989, s. 135-140.
- : Tiltalefrafald og mentalt påfaldende lovovertrædere. Juristen 8/1989, s. 311-330.
- : Vitalisering af strafferetsplejen. Anm. af Preben Wilhjelm: Tvangsindgreb i strafferetsplejen 1976-85, 1988. Tidsskriftet Social Kritik nr. 2: 109-112, 1989.
- : Valget af sanktion. Grundbog for Læggdommere, Preben Wilhjelm (red), s. 66-99, 1989.
- : "Dansk kronik 1988-89" (våbenlov og knivforbud, voldsbestemmelser, børnepornografi, transportøransvar i udlændingeloven, HIV og AIDS, samfundstjeneste, prøvelsladelse, legemsindgreb mv.). Nordisk Tidsskrift for Kriminalvidenskab s. 290-309, 1989.
- : Lovforskrifter om tvangsmedicinering. (Tillige publiceret i avisen Arbejderen, 3.3.1990, "Den formynderiske Psykiatri"). Amalie – Galebevægelsens Blad 1/1990, s. 14-19.
- : Tvangsmedicinering – beroligelse eller behandling? Amalie – Galebevægelsens Blad 1/1990, s. 20-22.
- : Politiets ansvarsfraskrivning ved rydning af besatte ejendomme. (Tillige bragt i Politiken d. 17.2.1990 under overskriften "Gummijura til en sort hest). Retspolitik 2/1989, s. 34-36.
- : Fremtidens kontrolpolitik på narkotikaområdet. Retspolitik 2/1989, s. 37.
- : Psykofarmaka: Medicin og terapi i psykiatrien. Retspolitik 2/1989, s. 40.
- : Bedre kontrol med politiet. (Tillige publiceret i Politiken d. 22.12.90(artiklens 1. del) samt i Retspolitik nr. 1/1990 s.10-16). Advokaten nr.9/1990, s. 196-199.
- : Materiale til kriminalpolitik. Kriminalistisk Instituts Stencilserie nr. 48, hæfte 1-6. 1990.
- : Beroligende indsprøjtninger og tvang i psykiatrien. Ugeskrift for Læger 23/1990, s. 1694-96.
- : Bødeansvar på objektivt grundlag for transportører af asylansøgere uden gyldige rejsedokumenter. Kriminalistisk Instituts Årsberetning 1990. Kriminalistisk Instituts Stencilserie nr. 57, s. 101-144.
- : Terror og Panik (i Dagbladet Det fri Aktuelt 23.10. 1990).
- Wilhjelm, P.: Nævningesager 1973-1988. Virkningen af lovindgrebene i 1981 og 1984 på anven-

- delsesområdet for nævningebehandling. Kriminalistisk Instituts Stencilserie nr. 55. 1990, 53 s.
- Fortolkningen af isolationsbetingelserne, rpl. § 770 a, stk. 1, nr.1. Juristen 5/1990, s. 223-28.
- Fordele og ulemper ved en metode. Svar på en anmeldelse. Juristen 5/1990, s. 229-30.
- Kontrolpolitikken og retskulturen. Social Kritik 6/1990, s. 40-44, 1990.
- Nævningesager 1973-1988. Ugeskrift for Retsvæsen 1990, s. 121-130.
- Dommeres uvildighed. Advokaten 9/1990, s. 205-07.
- Fortolkningskunster. Om fortolkningen af udlændingelovens § 7, stk. 4. Omverden 1/1990, s. 7 1990.
- Det behjertede formynderi. Om straffelovens § 266 b. Weekendavisen 26.1. 1990.
- Organisationstvang. Berlingske Tidendes kronik, febr. 1990.
- Dommerhabilitet. Jyllandspostens kronik 19.4. 1990.
- Særlig bestyrket mistanke. Årsberetning 1990. Kriminalistisk Instituts Stencilserie nr. 57, s. 91-100.

Berl Kutchinsky

Statsvidenskab

Økonomisk Institut

Forskningsvirksomhed:

Økonomisk Institut (adresse: Studiestræde 6, 1455 København K) blev oprettet i 1958. Det er nu pr. 31. december 1990 arbejdsplads for 55 videnskabelige medarbejdere og 14 teknisk-administrative medarbejdere. Der er p.t. immatrikuleret 19 kandidater som Ph.D.-studerende ved instituttet.

Forskningsaktiviteterne ved instituttet spænder over et bredt spektrum af discipliner med økonomisk teori som et fælles udgangspunkt. Institutets størrelse og faglige bredde har medført, at der er opstået en række uformelle arbejdsgrupper omkring forskellige forskningsområder:

1. Mikroteori og generel ligevægtsteori.
2. Driftsøkonomi og operationsanalyse.
3. Den offentlige sektor og samfundsøkonomien.
4. Pengeteori og pengepolitik, herunder international monetær økonomi.
5. Politisk økonomi.
6. Fordeling, allokering, inflation, udviklingsøkonomi og økonomisk historie.
7. Økonometri og anvendt økonomi.
8. Andre økonomiske discipliner.

En kort karakteristik af hver enkelt gruppes forskningsområde er givet i det følgende som indledning til forskningsberetningerne fra gruppens medlemmer.

1. Mikroteori og generel ligevægtsteori

(Anders Borglin, Birgit Grodal, Frank Hansen, Ebbe Hendon, Morten Hviid (indtil 31.8. 1990), Hans Jørgen Jacobsen, Jørgen Birk Mortensen, Carsten Krabe Nielsen (fra 1.8.90), Lise Nielsen (barselsorlov indtil 19.3.90), Michael Teit Nielsen (indtil 28.2.90), Christian Schultz, Birgitte Sloth, Torben Tranæs (fra 1.3.90) og Karl Vind). Den mikroøkonomiske teori handler om samspillet mellem enkeltindividernes økonomiske adfærd. Det undersøges her, hvorledes den enkeltes handlinger inden for de rammer, der er fastlagt af de økonomiske regler og institutioner i samfundet, betinger og påvirker den økonomiske situation i dette samfund.

1.1 Den største del af tiden er blevet brugt til undervisning. Arbejdet med empiriske s.k. »uligevægtsmodeller« fortsættes, og en estimering af en empirisk uligevægtsmodel for Finland og Norge er blevet gennemført (Anders Borglin).

1.2.1 Arbejdet, sammen med Werner Hildenbrand,

Bonns Universitet, vedrørende sammenhængen mellem egenskaber ved den aggregerede efterspørgselsfunktion og indkomstfordelingen er blevet videreført. Påbegyndt en undersøgelse af, hvorvidt der i en økonomi med eksterne effekter opnås velfærdsgvinster ved at tillade forbrugere at koordinere deres handler på markedet (Birgit Grodal).

1.2.2 Der er blevet udarbejdet nyt undervisningsmateriale til faget Mikroøkonomi på 2. årsprøve (Anders Borglin, Birgit Grodal).

1.3 Matricer med ikke-negative elementer og den tilhørende ordensrelation er studeret. Der er opnået en fuldstændig karakterisering af de funktioner, som er henholdsvis positive, monotone eller konvekse med hensyn til denne ordensrelation (Frank Hansen).

1.4 Spilteoretisk analyse af markeder under fuldkommen konkurrence. Plausible modeller for handelsprocessen opstilles, forskellige spilteoretiske løsningsbegreber undersøges og sammenlignes med markedsligevægtene (Ebbe Hendon).

1.5 Arbejdet med en læreproces, hvor spillere mekanisk opdaterer deres forventninger. Det undersøges, hvilke konsekvenser denne adfærd har for strategiske valg. Spilteoretiske løsnings- og ligevægtsbegreber som rationaliserbare strategier, Nash-ligevægte, risikodominerende ligevægte, underspilsperfekte ligevægte og sekventielle ligevægte indgår i arbejdet (Ebbe Hendon, Hans Jørgen Jacobsen, Michael Teit Nielsen, Birgitte Sloth).

1.6 Forskningsindsatsen i 1990 falder inden for området Den offentlige sektor og samfundsøkonomien, jfr. nedenfor under gruppe 3 (Jørgen Birk Mortensen).

1.7 Har arbejdet med opstilling af modeller for en åben økonomi med fagforeninger og lønforhandlinger – samt studeret litteratur i forbindelse hermed (Lise Nielsen).

1.8 Arbejdet har i 1990 været koncentreret om imperfekt konkurrence, dels i generelle ligevægtsmodeller for hele økonomier, dels på enkelte markeder. Sammen med Hans Jørgen Jacobsen videreført et arbejde om, hvorledes finans- og pengepolitik virker i en overlappende generations økonomi med fagforeninger. En artikel om karakterisering af relative Paretooptima i en overlappende generations fastlønsøkonomi er færdiggjort med henblik på publicering. Også sammen med Hans Jørgen Jacobsen påbegyndt et arbejde med at forklare, hvorfor monopolister fra tid til anden har en interesse i at rationere deres forbrugere. Færdiggjort en artikel om »ufrivillig arbejdsløshed« i en over-

lappende generations model med rationelle forventninger. Sammen med John Driffill, Queen Mary College, London University, England studeret, hvorledes muligheden for genforhandling påvirker udfaldet af et gentaget Cournot-duopol. Sammen med Huw Dixon, University of Essex, England, påbegyndt et projekt om økonomisk politik i en generel ligevægtsmodel analyseret som et spil (Christian Schultz).

1.9 Fortsat arbejdet med flertalsspil, og har herunder arbejdet med sammenhængen mellem »Theory of Voting« og ikke-kooperativ spilteori, og med en spilteoretisk model for en flertalsbeslutning med maksimal konflikt og kompromismuligheder (Birgitte Sloth).

1.10 Teori for valg af løsninger til spil, samt dennes anvendelse til forklaring af prisdannelse på markeder uden central priskoordinering. Der har været arbejdet med løsningsbegreber byggende på en kombination af forlæns og baglæns induktion. Dette vil der blive arbejdet videre med, samt med grundlagsproblemer inden for spilteori, såsom rationalitet, erkendelse og informationsspredning (Torben Tranæs).

2. Driftsøkonomi og operationsanalyse

(Sven Danø, Jan Gunnarsson og Thorbjørn Waagstein). Driftsøkonomi drejer sig om den enkelte virksomheds økonomiske problemer og forskellige metoder til at løse dem. Der er gerne tale om optimeringsproblemer, hvor man skal bestemme de mest fordelagtige handlingsstrategier i givne problemsituationer. Operationsanalyse er en redskabsdisciplin, der beskæftiger sig med optimeringsproblemer i almindelighed og kan anvendes inden for såvel driftsøkonomi som en række andre områder.

2.1 Fortsat arbejdet på et projekt om empiriske produktionsfunktioner for industrielle produktionsprocesser, baseret på teknisk litteratur (Sven Danø).

2.2.1 Projekt 1: »Regulering af boliger og arbejdspladser ved forskellige samspilsformer offentlig-privat og ved usikkerhed«. Opgaven er, fra et informations-teoretisk perspektiv at forklare offentlig styring, hvor offentlige og private aktører koordinerer deres aktiviteter gennem decentrale beslutninger. Opgaven finansieres af det svenske byggeforskningsråd. Projektet af-rapporteres den 1. december 1990.

2.2.2 Projekt 2: »Det regionale styresystem«. Projektet fokuserer på organisatorisk udvikling. Udgangspunktet tages i den rolle, de svenske »länsstyrelser« spiller som koordinator af aktiviteter i regioner, og regeringens økonomiske politik. Projektet foregår i samarbejde med SIND (Statens Industriverk) (Jan Gunnarsson).

2.3 Forskningsindsatsen i 1990 falder inden for området Politisk økonomi, jfr. nedenfor under gruppe 5 (Thorbjørn Waagstein).

3. Den offentlige sektor og samfundsøkonomien

(Flemming Christensen, Peter Fristrup (til 31.8.1990), Jens Leth Hougaard (fra 1.11.90), Hans Keiding, Klavs Lindeneg, Jørgen Birk Mortensen, Lasse Møller og Mich Tvede (til 30.9.90)).

Gruppen beskæftiger sig med økonomiske aspekter af tilstedeværelsen af en offentlig sektor af betydelig størrelse såvel som styring af denne sektor.

3.1 Forhandlingsteori: Muligheden for at finde en systematisk konfliktløsning, som tilgodeser det såkaldte krav om superadditivitet, således at det er fordelagtigt at løse konflikter straks fremfor at udskyde dem. Generelle kooperative løsningsbegreber (Flemming Christensen).

3.2 Kollektive beslutninger: Sikkerhed over for manipulering over for kompleksitet af regelsæt. Implementering af valgeregler. Produktivitet i den offentlige sektor (Peter Fristrup, Jens Leth Hougaard).

3.3 Sammenhæng mellem magtstruktur og beslutningsetik i grupper: En undersøgelse af, hvorvidt det er muligt at finde regelsæt, som forener individuel optimering med en samlet social målsætning. Måling af effektivitet og optimal ressourcefordeling (Hans Keiding).

3.4 Et studie af, hvornår »private« allokeringmekanismer kan klare allokeringproblemerne i en økonomi, og hvornår »offentlige« allokeringmekanismer er nødvendige. Undervisningsnoter til et teoretisk fag i Offentlig Økonomi (Klavs Lindeneg).

3.5 Arbejdet med en række emner inden for miljøøkonomien, herunder analyse af egenskaber ved forskellige typer af styringsinstrumenter. Arbejdet med en præcisering af begrebet »bæredygtig udvikling«, således at dette begreb bliver anvendeligt i forbindelse med langsigtede modeller for økonomisk udvikling. Ved hjælp af sådanne modeller er det muligt at udlede regler, der sikrer, at kravene til en bæredygtig udvikling opfyldes. Endvidere arbejdet med teori om økonomisk regulering, herunder regulering af naturlige monopoler og betydningen af ufuldstændig og asymmetrisk information for reguleringsproblemet (Jørgen Birk Mortensen).

3.6 Public Choice: En analyse af politiske beslutningsprocesser med værktøjer fra økonomisk teori. Specielt: Det konstitutionelle problem om valget af grundlæggende beslutningsregler i samfundet (Lasse Møller).

4. *Penge teori og penge politik, herunder international monetær økonomi*

(Henrik Lando, Peter Erling Nielsen, Søren Bo Nielsen og Niels Thygesen)

Gruppen har beskæftiget sig med problemstillinger i forbindelse med europæisk monetær integration, etableringen af den europæiske centralbank, stabiliseringsproblemer i en åben økonomi, komparative finansielle systemer og pengepolitiske systemer, og endelig kontraktteori anvendt på finansielle markeder.

4.1 Har i 1990 arbejdet med: kontraktteori (herunder teorierne for optimale kredit- og arbejdskontrakter under asymmetrisk information og teorien for inkomplette kontrakter, herunder de seneste bidrag inden for virksomhedsteorien), likviditetsteori, herunder teorien om likviditetspræference som fleksibilitetspræference under usikkerhed, insider-outsider teorien for arbejdsløshed. Har færdiggjort en artikel i samarbejde med Michael Teit Nielsen om fleksibilitetspræference på boligmarkedet under usikkerhed (om rentefradragsretten), hvor det forsøges forklaret, at boligmarkedet lå stille i 1989, samt en artikel om insidernes magt på arbejdsmarkedet, hvor fundamentet for insider-outsider teorien analyseres. I forlængelse af forskningen inden for kontraktteorien arbejdet sammen med fondschef i LD Jeppe Christiansen på en artikel om det uhensigtsmæssige i, at B-aktier er så udbredt i Danmark. Arbejder i sammenhæng hermed på en oversigtsartikel om betydningen af allokeringen af ejendomsret for intertemporal koordination, når man ikke kan indgå fuldstændige kontrakter (Henrik Lando).

4.2 Videreført arbejdet med at beskrive og sammenligne de finansielle markeder og pengepolitiske systemer i Finland, Sverige, Norge og Danmark. Arbejdet har været koncentreret om at estimere relationer for de nævnte landes nettokapitalimport. Udover dette ajourført sin fremstilling af dansk pengepolitik og beskæftiget sig med de danske markeder for interbankmellemværender og skatkammerbeviser (Peter Erling Nielsen).

4.3 Undersøgt den eksterne balances betydning for tilrettelæggelsen af den økonomiske politik, med særlig henblik på Danmark efter 1960. Arbejdet med sammenhængen mellem skattesystem og socialt sikkerhedssystem og opbygningen af udlandsgæld samt med den åbne økonomis tilpasning til devaluering og bytteforholdschok. Endvidere mere generelt studier inden for intertemporal makroteori (Søren Bo Nielsen).

4.4 Fortsat arbejdet med økonomisk-politisk koordination med særligt henblik på Det Europæiske monetære System og dets videreudvikling i retning af en økonomisk og monetær union. Offentliggjort artikler

herom. Et bogmanuskript »From the European Monetary System to European Monetary Union«, udarbejdet sammen med Dr. Daniel Gros, Centre for European Policy Studies (CEPS), Bruxelles, vil blive afsluttet i begyndelsen af 1991 til udgivelse på et engelsk forlag (Niels Thygesen).

5. *Politisk økonomi*

(Jens Bonke, Christian Groth, Lars Haagen Pedersen, Gunnar Persson, Peter Stephensen, Thorbjørn Waagstein (orlov fra 1.9.90) og Hans Aage).

Gruppens forskningsområde kan karakteriseres som samspillet mellem økonomiske og politiske mekanismer i forskellige samfundssystemer. Herunder arbejdes der med teorier om fordeling, konjunktursvingninger og økonomisk vækst, også i historisk perspektiv, arbejdsmarkedsforhold, overskudsdeling samt den uformelle økonomi.

5.1 Forskningsprojekt om forholdet mellem den formelle og informelle økonomi. Der er foretaget studier af litteratur inden for bl.a. arbejdsmarkedsteori og fordelingsteori og gennemført empiriske undersøgelser af kvinders beskæftigelsesfrekvenser, arbejdsudbud og reservationslønnings, og sidstnævnte er anvendt til at beregne fordelingsvirkningen af at inddrage den estimerede værdi af husholdningsproduktionen i familiernes økonomiske ressourcer. Disse undersøgelser indgår i en afhandling om husholdningernes produktion, som afsluttes foråret 1991 (Jens Bonke).

5.2 Fortsat med problemer i teorien om konjunkturbevægelser, herunder mikrogrundlaget for dynamiske IS/LM-modeller. Færdiggjort et delprojekt om rationerings- og forventningseffekter på forbrugs- og porteføljevalg. Undersøgelse af dynamikken i handelsbalance- og betalingsunderskud. Udarbejdet forelæsningsud. Udarbejdet forelæsningsnoter om økonomisk vækstteori (Christian Groth).

5.3 Afsluttet og indleveret licentiatprojekt med titlen »Intertemporal Optimization and Investment«. I projektet opstilles og analyseres dynamiske makromodeller med endogen kapitalapparat. Udarbejdet et oversigtspapir om overskudsdelings betydning for aflønning og beskæftigelse under antagelse af dels forskellige forhandlingsinstitutioner på arbejdsmarkedet og dels forskellige præferencer hos fagforeningerne. Små økonomiers tilsyneladende store balanceproblemer er søgt forklaret i en 2-sektor model med arbejdsløshed. Arbejdet med et projekt (med Peter Stephensen) om formuefordelingens betydning for en central monopolfagforenings valg af reallønsprofil (og dermed beskæftigelsesprofil) i en Ramsey-model, hvor fagforeningen er fuldt informeret om de økonomiske konsekvenser af dens valg (Lars Haagen Pedersen).

5.4 Forskningsarbejdet har været koncentreret omkring empiriske og metodologiske problemer ved måling af produktivitet i Storbritannien i perioden 1750-1860. En ny metode til måling af arbejdsproduktivitet og total faktorproduktivitet uden direkte produktionsdata er blevet udviklet og anvendt. Resultaterne giver et billede af en relativt jævn sektoriel produktivitetsudvikling (Gunnar Persson).

5.5 Visiting scholar ved University of California, Davis. Tog her undervisning og arbejdede på bevis af eksistens af reproducerbare løsninger i marxistisk model (det sidste under vejledning af prof. John Roemer). Arbejdet med projekt (med Lars Haagen Pedersen) om formuefordelingens betydning for en central monopolfagforenings valg af reallønsprofil (og dermed beskæftigelsesprofil) i en Ramsey-model (Peter Stephensen).

5.6 Forskning i problemerne i forbindelse med liberalisering af hidtil stærkt regulerede markeder, især i relation til udviklingslande. Projektet er endnu ikke afsluttet (Thorbjørn Waagstein).

5.7 Sammenlignende undersøgelse af ulighed, incitamenter og indkomstdannelse i forskellige samfundssystemer. En række rapporter er udarbejdet om: det sovjetiske bonussystem, især brigadesystemet, den offentlige debat i Sovjetunionen om priser og indkomster, demokratisering af forskellige områder i sovjetisk samfundsliv, miljøproblemer i Østeuropa og det polske reformprogram.

Desuden arbejdes der med en analyse af overgangen fra plan- til markedsøkonomi i Østeuropa, hvor den foreløbige konklusion er, at stabiliseringspolitik er et nødvendigt første reformskridt, mens forhastet indre og ydre liberalisering og privatisering er risikabelt. De afgørende reformelementer er effektivisering af statsvirksomhederne, en rationel prispolitik samt demokratisering, der kan forbedre forbrugereindflydelsen og kontrollen med statsapparatet og produktionen (Hans Aage).

6. Fordeling, allokering, inflation, udviklingsøkonomi og økonomisk historie

(Peter Brixen (fra 1.9. 1990), Jørgen Peter Christensen, Jørgen Estrup (3/4 orlov), Ingrid Henriksen, Peter Birch Sørensen (2/3 orlov fra 1.2.90), Troels Østergaard Sørensen og Finn Tarp).

Gruppen arbejder med nyere makroteori, arbejdsmarkeds- og inflationsteori, finansvidenskabelige problemstillinger samt forskellige problemkredse inden for udviklingsøkonomi og økonomisk historie.

6.1 Hovedsageligt arbejdet med projektet om industriens arbejdskraft, der indgår som et led i projektet Dansk Industris Historie efter 1870 under Carls-

bergfondet og Det humanistiske Forskningsråd. Delprojektet om industriens arbejdskraft omhandler en analyse af ændringer i arbejdskraftens sammensætning. En hoveddel af projektet er endvidere en belysning af arbejdsforholdene inden for industrien i den ca. 100-årige periode. Desuden belyses udviklingen i løn og levestandard for arbejderne, og yderligere forholdet mellem arbejdsgivere/ledelse og lønmodtagere, og i forbindelse hermed bl.a. organisationsdannelsen (Jørgen Peter Christensen).

6.2 Begrænset forskningsvirksomhed p.g.a. 3/4 orlov som følge af medlemskab af Folketinget. Har fortrinsvis arbejdet med økonomiske problemstillinger i tilknytning til det ændrede Øst/Vest-forhold, herunder Østeuropa/Sovjets integration i et bredt europæisk, økonomisk samarbejde og virkningerne af de to Tysklands forening (Jørgen Estrup).

6.3 Arbejde med dansk økonomi i slutningen af det 18. og hele det 19. århundrede med særlig vægt på landbrugets udvikling. Det undersøges herunder, i hvilken udstrækning strukturelle og institutionelle forhold har bidraget til at styrke og opretholde erhvervets dominerende stilling mod slutningen af perioden. Specielt for så vidt angår landbrugets reaktioner på det langvarige prisfald fra midten af 1870-erne, er der foretaget en sammenligning med reaktionerne i det engelske og walisiske landbrug i samme periode. Arbejdet med landbrugets forhold søges endvidere indpasset i et udviklingsøkonomisk perspektiv på hele perioden (Ingrid Henriksen).

6.4 Har udarbejdet en oversigtsartikel over udviklingslinier i skatteteorien. Har foretaget en beskrivelse og vurdering af de danske regler for beskatning af udenlandsk indkomst. Har gennemført en teoretisk analyse af selskabs- og indkomstskattens betydning for incitamenterne til at foretage direkte investeringer over landegrænserne. Har fortsat arbejdet med beskrivelse og analyse af planerne for skattekoordinering og skatteharmonisering i EF. Har udarbejdet en sammenfattende oversigt over det danske skattesystem. Har foretaget analyser af mulighederne for øget anvendelse af økonomiske styringsmidler i miljøpolitikken på nationalt såvel som internationalt plan (Peter Birch Sørensen).

6.5 Makroøkonomiske og arbejdsmarkedsteoretiske politiske problemstillinger. Arbejder med modeller til forklaring af lønnannelse og arbejdsløshed, dels i relation til teoretiske makromodeller og dels i relation til den praktiske udformning af den generelle økonomiske politik og arbejdsmarkedspolitikken (Troels Østergaard Sørensen).

6.6 Generelle studier på det udviklingsøkonomiske

følt bl.a. med henblik på færdiggørelsen af studiereformarbejdet på 3. årsprøve. Udarbejdelse af to artikler om landbrugspriser og økonomiske reformer i Afrika syd-for-Sahara. Påbegyndt større studie af alternative analytiske tilgange til strukturtilpasningsproblematikken i nævnte region (Finn Tarp).

7. Økonometri og anvendt økonomi

(Karsten Albæk, Ellen Andersen, Henning Bach, Jørgen Elkjær (orlov til 1.8. 1990), Ulrika Enemark, Yash Pal Gupta, Eskil Heinesen, Christian Hjorth-Andersen, Katarina Juselius (orlov 1.2.-31.8.90), Niels Buus Kristensen, Niels Kærgård, Axel Mossin, Michael Osterwald-Lenum, Bent Sørensen og Sven Wunder).

Gruppen arbejder dels med udvikling af økonomisk teori og metode, dels med konkrete empiriske undersøgelser på danske talmaterialer. Arbejdet inden for gruppen strækker sig således lige fra projekter med konstruktion og analyse af data til rent teoretiske arbejder vedrørende matematisk-statistiske estimationsmetoder.

7.1 Undersøgelser af det danske arbejdsmarked. Det betydelige hop i minimumslønnen i slutningen af 1970'erne betød alvorlige beskæftigelsesproblemer for lavtlønnede. Minimumslønnens konsekvenser undersøges nu over en længere periode. Analyser af branchespecifikke lønforskelle med henblik på vurdering af gyldigheden af visse nyere arbejdsmarkedsteorier sammen med Erik Strøjer Madsen, Handelshøjskolen i Århus (Karsten Albæk).

7.2 Der har fortsat været arbejdet med data for boligmarkedet, og specielt med boligernes overlevelseshøje. En artikel om de danske makroøkonomiske modellens udviklingshistorie er færdiggjort, og et undersøgelsesnotat med eksempler på økonomiske undersøgelser er under udarbejdelse (Ellen Andersen).

7.3 Studeret løndannelse og beskæftigedes arbejdspladsmobilitet, herunder betydningen af ikke-monetære forhold i forbindelse med ansættelsesforhold (Henning Bach).

7.4 Arbejder på projektet »Entreprenører, markeder og hierarkier«, der indebærer en undersøgelse af mulighederne for at anvende et entreprenørbegreb ved forklaring af for det første sammenhængen mellem teknisk og økonomisk udvikling og for det andet fremme og hæmmende faktorer i forbindelse med hierarkiers vækst. I forbindelse med projektet arbejdes på en licentiatafhandling med samme titel (Jørgen Elkjær).

7.5 Der arbejdes med et sundhedsøkonomisk projekt, som har til formål at udvikle en teori for lægeadfærd på et marked præget af ufuldstændig og asymmetrisk in-

formation. De sundhedspolitiske konsekvenser af forskellige incitamenter på udbudssiden undersøges i den forbindelse (Ulrika Enemark).

7.6 Et papir om »Bayesian analysis – Application to Danish Data« er færdiggjort. Der arbejdes med anvendelse af bayesianske metoder i simultane økonomiske modeller, og et papir herom forventes færdiggjort i 1991 (Y. P. Gupta).

7.7 Der arbejdes på en licentiatafhandling om estimerbare makroøkonomiske rateringsmodeller baseret på aggregering af mikro-markeder. Har udarbejdet en oversigt over litteraturen om sådanne modeller, og har desuden i den forbindelse analyseret danske konjunkturbarometerdata vedrørende virksomhedernes begrænsninger som følge af mangel på arbejdskraft, efterspørgsel og kapacitet (Eskil Heinesen).

7.8 Forskningsvirksomheden har været koncentreret om at udarbejde en studie i kulturøkonomi, konkret en undersøgelse af de københavnske teatre set i såvel teoretisk som empirisk lys. Der påregnes at udkomme en rapport om emnet efter årsskiftet. I forlængelse heraf er der udarbejdet en skitse til et større projekt om kulturøkonomi (Chr. Hjorth-Andersen).

7.9 Den nye økonomiske kointegrationsmetode er fortsat afprøvet på kvartalsmodeller for nøglerelationer i den reale og finansielle sektor i den danske økonomi. Metoden går ud på effektivt at estimere modellernes langtidsegenskaber ved en optimal »maximum likelihood« metode. Ved hjælp af disse langtidsestimater undersøges eksistensen af kortsigtede uligevægtstilstande på det danske arbejds- og pengemarked. Dertil undersøges de interne og eksterne transmissionsmekanismers effekt på pris-, rente- og valutakursdannelsen. Effekterne af afvigelse fra købekraftspariteten i varemarkedet og fra den udækkede renteparitet i det finansielle marked mellem Tyskland og Danmark er analyseret. Deres effekt på reale og finansielle makrorelationer undersøges ved at indtage disse størrelser som determinanter i de endelige økonomiske modeller i form af fejlkorrektionsmekanismer (Katarina Juselius).

7.10 Fortsat arbejde på licentiatafhandling om udviklingen i lønstrukturen på det danske arbejdsmarked, – herunder analyse af udviklingen i parameterestimaterne fra en række regressionsanalyser på perioden 1965-88 for privatansatte funktionærer (Niels Buus Kristensen).

7.11 Analysen af de langsigtede økonomiske udviklingsforløb for Danmark fra 1870 til 1981 er fortsat; desuden er der arbejdet med teoriehistoriske emner,

hvor specielt kvindernes rolle i udviklingen af de økonomiske teorier er undersøgt (Niels Kærgård).

7.12 Der arbejdes med at placere socialpolitik i en større økonomisk-teoretisk ramme, bl.a. med henblik på undervisningen i faget og med henblik på løsningsforslag inden for feltet (Axel Mossin).

7.13 Der er blevet arbejdet videre på en Ph.D. afhandling om kointegrationsrelationer mellem nogle udvalgte finansielle variabler (Michael Osterwald-Lenum).

7.14 En licentiatafhandling, der kombinerer økonomisk teori og empirisk-økonometrisk metode, er færdiggjort. Der arbejdes videre med lignende emnekredse (Bent Sørensen).

7.15 En undersøgelse af strukturelle ændringer tilknyttet økonomisk udvikling, industrialisering og samfundsmæssig modernisering i forskellige latin-amerikanske lande, med specielt henblik på fordelingsaspektet (Sven Wunder).

8. Andre økonomiske discipliner

(Hector Estrup, Erik Gørtz (halv orlov) og Anders Ølgaard).

8.1 Har færdiggjort et bogmanuskript til udgivelse om grundtrækkene i den økonomiske teoris historie. Undersøgelser af rationalitet og adfærdsbeskrivelse i økonomisk teori er videreført i en undersøgelse af forholdet mellem adfærdsrationalitet og regelgyldighed med specielt udgangspunkt i tanker, man finder hos Alf Ross. Et foreløbigt manuskript foreligger (Hector Estrup).

8.2 Som led i arbejdet som formand for Konkurrencerådet arbejdet med konkurrenceteoretiske, -økonomiske og -retlige problemstillinger. Endvidere udarbejdet artikel med udgangspunkt i officiel opposition ved disputats samt artikel om økonomisk koordinering i planlægningsteorien. Endelig fortsat arbejde med økonomisk-politiske problemstillinger (Erik Gørtz).

8.3 Fortsat arbejdet med en række problemstillinger i den økonomiske politik, i første række boligpolitikken, herunder en analyse af den danske boligmasse og dens kvalitet. Herudover – mere generelt – mulighederne for samtidig at løse de forskellige danske balanceproblemer. Herunder konsekvenserne af en Økonomisk og Monetær Union inden for EF (Anders Ølgaard).

Anden virksomhed:

Karsten Albæk: Medlem af »Det rådgivende udvalg vedrørende Grønlands økonomi«, nedsat af Statsmi-

nisteriet. Ellen Andersen: Medlem af Videnskabernes Selskab, Registrerrådet, Industriministeriets Erhvervsankenævn, bestyrelsen for den makroøkonomiske model ADAM, Tilsynsrådet for Pressens Finansieringsfond og Boligministeriets Ølgaard-udvalg. Jens Bonke: Medlem af Working Group on Consumer Economics, EEC; medlem af referencegruppen vedr. samfundsvidenskabelig ernæringsforskning, Institut for human Ernæring, DLV; medlem af rådet for Læreanstaltens fælles Byplankursus. Jørgen Peter Christensen: Deltager i centerråd m.v. vedr. områdestudier ved Københavns Universitet. Sven Danø: Medlem af ATV og Videnskabernes Selskab. Hector Estrup: Medlem af Videnskabernes Selskab. Jørgen Estrup: Medlem af Folketinget; medlem af bestyrelsen for Selskabet for Historie og Samfundsøkonomi; medlem af Nationalbankens repræsentantskab; General rapporteur for North Atlantic Assemblys økonomiske komité. Birgit Grodal: Medlem af Det samfundsvidenskabelige Forskningsråd og dettes forretningsudvalg, Council of European Economic Association, Fellow of Econometric Society, Academia Europaea, Styrelsen for nordiske Forskerkurser, formand for The Regional Consultants i Econometric Society og bestyrelsen for Jordbrugsøkonomisk Institut. Erik Gørtz: Formand for Konkurrencerådet. Chr. Hjorth-Andersen: Medlem af Folkeuniversitetets Programråd. Niels Kærgård: Medlem af organisationskomiteen for de danske økonometriermøder på Sandbjerg Slot og det årlige danske symposium i anvendt statistik; medlem af bestyrelsen for Nationaløkonomisk Forening. Klavs Lindeneg: Sekretær for Nordisk Ministerråds kontaktgruppe for miljø-økonomi. Peter Erling Nielsen: Næstformand for Betalingskortudvalget under Forbrugerombudsmandens embede; medlem af Erhvervsankenævnet. Gunnar Persson: Medlem af bestyrelsen i European Analytical Economic History Society. Peter Birch Sørensen: Medlem af bestyrelsen for International Institute of Public Finance; medlem af Nordisk økonomisk Forskningsråds faglige udvalg vedrørende skatteøkonomi; deltager som faglig konsulent i udarbejdelsen af en OECD-rapport om selskabsbeskatning. Niels Thygesen: Associate Senior Research Fellow, CEPS, Bruxelles; President, Société Universitaire Européenne de Recherches Financières, Paris; medlem af bestyrelsen for EF's Stimulation Programme in Economic Science, Bruxelles; medlem af bestyrelsen for Det europæiske Universitetsinstitut, Firenze. Anders Ølgaard: Medlem af ATV; formand for Boligministeriets udvalg til belysning af udviklingen på boligmarkedet i de kommende år.

Udgiver- og redaktionsvirksomhed:

Instituttet udgiver løbende 5 serier memoer: Blå og gul serie (begge arbejdspapirer), grøn serie (undervisningsmateriale), rød serie (Ph.D.-afhandlinger) samt rosa serie (discussion papers).

Karsten Albæk: Referee for *European Journal of Political Economy*. Jens Bonke: Referee for *Journal of Consumer Policy*. Birgit Grodal: Referee for *Econometrica*, *Journal of Mathematical Economics*, *Review of Economic Studies* og *Scandinavian Journal of Economics*. Christian Groth: Referee for *Journal of Economic Dynamics and Control* og *European Journal of Political Economy*. Jan Gunnarsson: Referee for *Scandinavian Journal of Management*. Erik Gørtz: Medlem af redaktionsråd og referee for *Scandinavian Journal of Economics*. Christian Hjorth-Andersen: Redaktionsmedlem for *Journal of Consumer Policy*; referee for samme og for *European Journal of Political Economy*. Katarina Juselius: Associate editor for *International Journal of Forecasting*. Hans Keiding: Associate editor for *Journal of Mathematical Economics* og *Social Choice and Welfare*. Niels Kærgård: I redaktionen for *Økonomi og Politik*. Klavs Lindeneg: Redaktør af *Miljøøkonomi i Norden/Nordic Journal of Environmental Economics*. Søren Bo Nielsen: Referee for *European Economic Review* og *European Journal of Political Economy*. Gunnar Persson: Referee for bogforlaget Basil Blackwell, Oxford. Christian Schultz: Referee for *Scandinavian Journal of Economics*. Peter Birch Sørensen: Referee for *European Economic Review*. Troels Østergaard Sørensen: Referee for *European Economic Review*. Hans Aage: Medlem af editorial board for *Economics of Planning*.

Gæster ved instituttet:

Takket være en delvis finansiering fra Forskerakademiet har instituttet i februar måned haft besøg af: Professor Michael Magill, professor Martine Quinzii og professor Wayne Schafer (alle tre University of Southern California, Los Angeles). Disse afholdt under deres besøg forskeruddannelseskurset: *Incomplete Markets*.

Takket være en bevilling fra Statens samfundsvidenskabelige Forskningsråd (SSF) har instituttet haft besøg af professor Roger Guesnerie (DELTA, Paris), maj 1990, professor Clive D. Fraser (University of Warwick), februar 1990, professor Huw Dixon (University of Essex), april 1990 og professor Bengt Holmström (Yale School of Organization and Management, New Haven), maj 1990. Besøgene var oprindeligt planlagt til 1989, men blev ved en overførsel af bevillingen udskudt til 1990.

Instituttet har endvidere ved hjælp af finansiering fra instituttets gæstelærerkonto (tjenesterejser) haft en række kortere besøg af følgende udenlandske gæster: Professor Kaushik Basu (Princeton University), januar 1990. Professor Yew-Kwang Ng (Monash University, Melbourne), februar 1990. Professor Bheskar Dutta (Indian Statistical Institute), februar 1990. Dr. Henry Thomassen (State of Georgia), marts 1990. Dr. Jan Klacck (Videnskabsakademiet Økonomiske Institut, Prag), april 1990. Dr. Michael L. Wyzan (Illinois State University), maj 1990. Professor Clive Granger (University of California, San Diego), maj 1990. Professor Kenneth Wallis (University of Warwick), september 1990. Professor Hans Brems (University of Illinois), september 1990. Professor Dieter Sondermann (University of Bonn), september 1990. Dr. Hildegard Dierker (University of Vienna), oktober 1990. Professor Ben Lockwood (Birkbeck College, London), oktober 1990. Forsker Hans Carlsson (Göteborg og Lund Universitet), oktober 1990. Dr. Karla Trdlicova (Videnskabsakademiet Økonomiske Institut, Prag), oktober 1990. Professor Jahun Kakh (Akademiet i Tallinn, Estland), november 1990. Institutdirektør Priit Järve (Akademiet i Tallinn, Estland), november 1990. Forsker Andranick Tanguiane (The Computing Centre of the USSR Academy of Sciences), november 1990. Professor Neil Rankin (University of Warwick), december 1990. Professor Guillermo Owen (Naval Postgraduate School, Monterey, California), december 1990.

Finansieret andetsteds fra: Professor Roman Frydman (New York University), august-september 1990. Finansieret via danske statsstipendier: Lektor Daur Bargandzhia (Abkhazian State University, Sukhumi, Russia), september 1990-februar 1991. Bachelor Michele Manna (Roms Universitet), september-december 1990.

Finansieret andetsteds fra: Professor Roman Frydman (New York University), august-september 1990.

Finansieret via danske statsstipendier: Lektor Daur Bargandzhia (Abkhazian State University, Sukhumi, Russia), september 1990-februar 1991. Bachelor Michele Manna (Roms Universitet), september-december 1990.

Gæsteforelæsninger, kongresforedrag m.v.:

Ellen Andersen: Gæsteforelæsning på Aarhus Universitet; indlæg på konference i Ebeltoft og Dansk Økonometriker møde på Sandbjerg Slot. Jens Bonke: Gæsteforelæsninger på Aarhus Universitet, Københavns Universitet og Arbejdsforskningsinstituttet i Oslo; konferenceforedrag i Paris og på en nordisk konference. Sven Danø: Foredrag ved Thalberg-symposium i Helsingør. Birgit Grodal: Deltaget og holdt foredrag i Bonn Workshop 1990 (15. juni-15. juli); deltagelse og foredrag ved workshoppen om Coordination ved Tilburg University; discussant på mødet *New Approaches to Empirical Research in Macroeconomics*, Danmark, maj 1990; foredrag ved Aarhus Universitet. Christian Groth: Gæsteforelæsning ved matematikstudiet, KU. Yash Pal Gupta: Forelagt paper ved Dansk Økonometriker møde på Sandbjerg Slot. Erik Gørtz: Holdt 9 foredrag forskellige steder i Danmark. Frank Hansen: Foredrag ved ICM-90 (international matematikerkongres). Ebbe Hendon: Fremlagt paper på *Econometric Society's kongres* i Barcelona. Christian Hjorth-Andersen: Konferenceforedrag i Ivalo og Luleå. Katarina Juselius: Gæsteforelæsninger ved Svenska Handelshögskolan (Finland) og Lunds Universitet; workshop-foredrag i Amsterdam og Bologna; arrangeret 3 workshops i Norden og Bologna; forelagt paper ved *Econometric Society's kongres* i Barcelona. Niels Buus Kristensen: Forelagt paper på konference i Lund. Niels Kærgård: Foredrag på Dansk

Økonometriermøde på Sandbjerg Slot; forelagt papirer ved symposier i Urbino og København og konference i Göteborg. Klavs Lindeneg: 3 seminarforedrag på Norefjell og i Ivalo. Jørgen Birk Mortensen: Præsenteret forskningsresultater ved danske og internationale konferencer. Peter Erling Nielsen: Gæsteforelæsning ved Norges Bank. Lars Haagen Pedersen: Forelagt papirer ved Econometric Society's kongres i Barcelona, European Economic Association's 5. årsmøde og sammes 1. summer school. Gunnar Persson: Gæsteforelæsninger ved Lunds, Stockholms og Göteborgs universiteter; kongresforedrag i Leuven. Christian Schultz: Gæsteforelæsninger på Lunds Universitet, University of Essex og London University; holdt foredrag ved EEA's årsmøde i Lisboa og fremlagt papir ved Econometric Society's kongres i Barcelona. Peter Stephensen: Forelagt papir ved Econometric Society's kongres i Barcelona. Peter Birch Sørensen: Forelagt papirer ved 4 internationale konferencer. Troels Østergaard Sørensen: Foredrag på European Economic Association's 5. årsmøde i Lisboa. Niels Thygesen: Conferenceindlæg ved City University, London Business School, Universität Konstanz, Institut des Études Politiques, Paris, Center for Strategic and International Studies, Georgetown University, Washington DC, Göteborgs Universitet og Istituto Affari Internazionali. Torben Tranæs: Gæsteforelæsning på Handelshøjskolen i Århus; forelagt papir ved Econometric Society's kongres i Barcelona. Hans Aage: Gæsteforelæsninger ved universiteterne i Stockholm, Lund, Ålborg, Roskilde og Århus samt ved Journalisthøjskolen; foredrag ved EEA's kongres i Lisboa, EA-CES's kongres i Verona samt 4 andre konferencer.

Rejser i øvrigt:

Peter Brixen: Studieophold i England. Ulrika Enemark: Studieophold ved McMaster University, Canada (fra 1.8.90). Henrik Lando: Visiting Scholar, UCLA (til 17.7.90). Carsten Krabbe Nielsen: Påbegyndt Ph.D.-studium ved Stanford University. Michael Osterwald-Lenum: Studieophold ved University of California, San Diego (til 1.6.90). Gunnar Persson: Gæsteforsker ved London School of Economics (januar og juli-august 1990). Peter Stephensen: Visiting Scholar, University of California, Davis (til 1.6.90). Bent Sørensen: Studieophold i USA. Niels Thygesen: Gæsteforsker ved Institut d'Études Politiques, Paris (januar-februar 1990). Karl Vind: University of California, Berkeley (fra 1.8.90). Svend Wunder: Studieophold i Colombia (fra 1.9.90). Thorbjørn Waagstein: Orlov i forbindelse med arbejde på dansk udviklingsprojekt i Nicaragua (fra 1.9.90).

Stab:

VIP: Antal årsværk: 63,5.
 Professorer: Ellen Andersen, Sven Danø, Hector Estrup, Birgit Grodal, Erik Gørtz, Christian Hjorth-

Andersen, Hans Keiding, Niels Thygesen, Karl Vind, Anders Ølgaard.

Forskningsprofessor: Lars Tyge Nielsen.

Gæsteforsker: Gavin Mooney.

Lektorer: Karsten Albæk, Anders Borglin, Jørgen Peter Christensen, Jørgen Estrup, Christian Groth, Jan Gunnarsson, Y.P. Gupta, Frank Hansen, Ingrid Henriksen, Christian Hjorth-Andersen, Katarina Juselius, Niels Kærgård, Klavs Lindeneg, Jørgen Birk Mortensen, Axel Mossin, Peter Erling Nielsen, Søren Bo Nielsen, Gunnar Persson, Christian Schultz, Peter Birch Sørensen, Troels Østergaard Sørensen, Thorbjørn Waagstein, Hans Aage.

Adjunkter: Henning Bach, Finn Tarp.

Seniorstipendiater: Jens Bonke, Morten Hviid, Hans Jørgen Jacobsen, Michael Teit Nielsen, Lars Haagen Pedersen.

Kandidatstipendiater: Jørgen Elkjær, Eskil Heinesen, Niels Buus Kristensen, Henrik Lando, Carsten Krabbe Nielsen, Lise Nielsen, Michael Osterwald-Lenum, Birgitte Sloth, Peter Stephensen, Bent Sørensen, Svend Wunder.

Forskningsstipendiater: Flemming Christensen, Ulrika Enemark, Peter Fristrup, Ebbe Hendon, Hans Jørgen Jacobsen, Lasse Møller, Torben Tranæs.

Introduktionsstipendiater: Peter Brixen, Ulrika Enemark, Ebbe Hendon, Jens Leth Hougaard, Mich Tvede.

TAP: Antal årsværk: 14.

Edda Andersen, Aase Andersen, Henning Asmussen, Anne Lise Bagge, Karin Eriksson, Jette Florin, Anne-Marie Kühl Hansen, Hanne Hansen, Rigmor Lundgaard, Else Marie Pedersen, Lene Petersen, Vibeke Ring, Bjarne Skarin, Pia Lund Vestergaard.

Ph.D. afhandlinger:

Ingen Ph.D. afhandlinger i år.

Specialer (statsvidenskab):

Abrahamsen, Niels Jensen, Windfeldt, Morten: Medicinalvareindustrien i EF – Et industriøkonomisk studie.

Andersen, Dennis B., Dyekær, Gert: Implementeringen af det indre marked – En teoretisk beskrivelse af determinanter for industriens udvikling.

Andersen, Jørn F.: Konkurrenceforholdene i advokaterhvervet.

Andersen, Per: Kulturens økonomiske vilkår i Danmark.

Andersen, Thomas P., Jacobsen, Per: Valutakurser og priser – danske erfaringer.

Andersen, Tim E.: En komparativ analyse af investeringsprocessen i Ungarn og Sovjetunionen.

Andersson, John Eli, Bentzen, Michael P., Jensen, Erik: Finansielle investeringsstrategier – med særligt henblik på investering i aktier og obligationer.

- Andreassen, Peter M.: En strategisk analyse af produktionsvirksomheden Andreassen og Engmann A/S.
- Axelsen, Anette Gørtz, Axelsen, Fl. Gørtz: Alternative aflønnings- og finansieringsformer for almen lægehjælp.
- Bach, Anders: Mergers & Acquisitions i Danmark – Fusionsmotiver og koncernstrategier i forbindelse med det indre marked.
- Ballhausen, Carl Chr.: Anvendelse af Duration-Gap modeller. Til styring af renterisiko i pengeinstitutter.
- Beiter, Peter: De danske pengeinstitutter og Det Indre Marked. – (Direktivintentioner, agentadfærd og dansk markedstilpasning).
- Bentsen, David A. P.: Investeringsovervejelser under hensyntagen til realrenteafgiften.
- Bering-Jensen, Vitus M.: Norsk inflationspolitik siden 1979.
- Binder, Morten: Arbejdsløshed belyst i et Insider/ Outsider perspektiv.
- Bjørn-Petersen, Lars: Aktieanalyse: Modigliani og Millers – vurderingsmodeller til værdiansættelse af aktiver og virksomheder.
- Bobek, Anne, Lundstrøm, Birgitte: En strategisk analyse af den danske svineslageribranche.
- Borenhoff, Susanne: Strategisk planlægning for 4K koncernens byggemarkedsdivision.
- Brøns, Peter: Opgaverne i likviditetsstyringen i en virksomhed.
- Bøttern-Larsen, P. V.: Den industrielle revolution. Et forsøg på en afklaring af et diffust begreb.
- Carstensen, Tom: Virksomhedens liability management: Nye finansielle instrumenter og metoder.
- Christensen, Anne L. S., Jørgensen, Kirsten: Brugerbetaling for almen lægehjælp – En økonomisk analyse.
- Christensen, Lars P. G.: Marginaliserede grupper i Danmark.
- Christensen, Lasse: Strukturudviklingen i dansk landbrug.
- Christensen, Lene A.: Strukturtilpasning i Afrika syd for Sahara.
- Christensen, Ole E.: Tidsanvendelse – alternative metoder.
- Christjansen, Anders B.: Kollusion i spilteoretiske oligopolmodeller.
- Clemmensen, Frans A., Hofman, Henrik D.: Betalingsbalancerestriktionen i et intertemporalt perspektiv.
- Clemmensen, Niels, Wandall, Jakob: Sygefravær blandt kommunalt ansatte – En analyse af fraværets struktur og årsager i kommunerne.
- Danielsen, Gunn: Monetær Union i EF – fra Werner til Delors.
- Dannisøe, Henrik: Horisontale fusioners potentielle velfærdsmæssige konsekvenser – en analyse af det grundlæggende trade-off.
- Djurhuus, Thomas: En kritik af GATT-systemet.
- El-Nasser, Sami: Nogle økonomiske konsekvenser af en aldrende befolkning.
- Elverdal, Steen: Syntetiske værdipapirer – med særligt henblik på Swapproduktet.
- Erichsen, Jan Chr.: Likviditetsstyring.
- Fensvig, Jesper Toft: Strategisk planlægning indenfor andelsslagterierne. Kan andelsselskabsformen overleve?
- Ferdinand, Henrik: Forklaringer til brancheglidning i den finansielle sektor – herunder overvejelser omkring fusioner og opkøb.
- Flemming, Pascal: Nyprotektionismen – og dens omkostninger for udviklingslandene.
- Franck, Jan Henrik: Asymmetries in the EMS.
- Frederiksen, Bjarne H.: Estimation af den naturlige arbejdsløshed ved Hendry's metode.
- Frederiksen, Peter M.: Monetær politik i Tyskland i perioden 1973-1990.
- Friis, Henrik, Riberholdt, Charlotte: Intra-industriell handel, sektorforhold og konkurrencepolitik i EF; mulige virkninger for dansk industri ved gennemførelsen af Det Indre Marked.
- Fritzel, Anne-Lotte: Variationen i lægelig adfærd og efficiens på markedet for sundhedsydelser.
- Gremstrup, Sanne: Familieforsikring.
- Güntelberg, Astrid M.: Hvilken betydning vil en monetær union få for markedsintegrationen i EF?
- Hald, Jakob, Jacobsen, Jørgen H. K.: Valutakursers betydning for prisdannelsen i udenrigshandelen.
- Hansen, Carsten F.: Offentlige trafikinvesteringers regionaløkonomiske konsekvenser.
- Hansen, Karen Lisbeth: Grå magt. Den danske befolknings aldring og baggrund for at tale om grå magt.
- Hansen, Lars Bo: EF's budget. Med særlig vægt på de institutionelle og fordelingspolitiske aspekter.
- Hansen, Lasse Bagge: Pundets fremtidige deltagelse i ERM som alternativ til den hidtidige pengepolitiske styring via pengemængden.
- Hansen, Michael E. K.: Operationsanalytiske problemer i en større virksomhed.
- Hansen, Thomas S.: Skattepolitikken og den kommunale økonomi.
- Hasselager, Anders: Ungdomsydelse – en økonomisk/administrativ model for de 18-23 årige bistandsmodtagere.
- Hoff, Christian, Tønnesen, Lars R.: Netværk og fusioner i dansk industripolitik.
- Holst, Katrine: Den regionale fordeling af ressourcerne i sundhedsvæsenet.
- Holvad, Torben, Hougaard, Jens Leth: Effektivitetsbegreber og deres anvendelighed i relation til offentlige organisationer.
- Hvidberg, Jeppe A.: Effektivitet og profitabilitet på aktiemarkedet.
- Hwang, Myung Keun: Development, Natural Resources, and Environment in the Developing Countries.

- Hybel, Lars: Reform af det internationale monetære system. Målzoner for valutakurserne.
- Høgelund, Jan: Brugerbetaling på Folkebibliotekerne.
- Høj, Jens Christian: Nogle ligevægtsteorier for konjunkturcykler.
- Jakobsen, Anita C.: Traditionelle styringsmidler i miljøpolitikken. Med en specifik vurdering af styringsmidlerne på luftforureningsområdet.
- Jakobsen, Steen: SWAP – et finansielt produkt under fortsat udvikling.
- Jendresen, Lene: Tilsyn og regulering af finansielle institutioner og finansielle centres konkurrenceevne.
- Jensen, Carsten: Kan timemodellen betale sig? En analyse af DSBs indførelse af hastighedstog.
- Jensen, Claus Bager: Skal og kan EMS'en udvikles yderligere? Vurderet med udgangspunkt i franske og tyske synspunkter og relationer.
- Jensen, Henrik A.: To-parameter Porteføljevalgsteori.
- Jensen, Jørgen R.: En strategisk tilgang til internationale gældsforhandlinger.
- Jensen, Kirsten Ø.: Kvinders sekundære placering på det kønsopdelte arbejdsmarked. Belyst ved sammenstilling af økonomiske teorier og inddragelse af viden om kønnet i arbejdssituationen.
- Jensen, Lene: Investeringsovervejelser for realrenteafgiftspligtige investorer – Specielt med henblik på omfordeling af afgiftsgrundlaget.
- Jensen, Stig Brammer: Finanstilsyn og Lender of Last Resort i en Europæisk Monetær Union.
- Johansen, Per, Liljendahl, Preben: Nyere institutionelle og evolutionære virksomhedsteorier.
- Jørgensen, Sten E.: Eksistens og optimalitet af ligevægte i rene bytteøkonomier med incomplete markeds.
- Jørgensen, Thomas B.: Dansk elektronikindustri internationale konkurrenceevne.
- Kern-Jespersen, K.: The connection between the external trade policy and the industrial policy of the European Community – Analysis and review of the present situation and the options for Europe.
- Kieler, Mads von Fyren: The European Financial Area: Trading-off Stability for Increased Efficiency?
- Kjeldsen, Kristian: Kapitalindkomstbeskatnings betydning for prisdannelsen på finansielle aktiver.
- Kjær, Niels Kr. N.: Styring af kronerenterisiko i et større dansk pengeinstitut.
- Kjærulff, Finn B.: Fattigdomsorienterede udviklingsprojekter. Om udformning og gennemførelse af udviklingsprojekter, der tilgodeser de fattige i landdistrikterne, – med et case study fra Rural Development Fund i Kenya.
- Klarskov, Christian: Institutionelle investorers adfærd på det danske aktiemarked.
- Knøsgaard, Finn: Analyse og styring af valuta-, rente- og inflationsrisici i internationalt orienterede virksomheder.
- Koefoed, Lisbeth: Integration, Cointegration, and the Error Correction Mechanism.
- Kristoffersen, Kim: Sportsponsering. En analyse af idrætsverdenens handlingsparametre i forbindelse med dens afsætning af produktet, sportssponsering, til erhvervslivet.
- Larsen, John M.: Ledelsesteori – situationsorienterede aspekter.
- Lassen, Martin Holm: Nyere handelsteori med udgangspunkt i EF's indre marked.
- Lauridsen, Bodil M.: Den latinamerikanske gældskrise – med et case-study af Mexico.
- Laursen, Anette K., Sørensen, Bente A.: Konkurrenceevnens betydning for dansk industrisport.
- Lindberg, Bente: Koordinering af kapitalbeskatningen i EF.
- Lindgaard, Lars: Et markedsspil med en innovationsmonopolist.
- Lotz, Christian K.: Development Banking. International capital flows, trade, and efficiency.
- Lund, Kim Moesgaard: Nogle demografiske og økonomiske aspekter af innovationsprocessen i et grønlandsk fangersamfund. Thule: ca. 1850-1972.
- Lund-Sørensen, T.: Økonomiske og politiske elementer i Frankrigs samarbejde med Tyskland.
- Madsen, Bent: Vurdering af finanspolitik. Økonomisk teori og finansseffekt mål.
- Madsen, Henrik: Det danske detailbankmarked på vej til det indre marked – set ud fra en historisk og industriøkonomisk synsvinkel.
- Malmqvist, Henrik: Analyse af arbejdsstyrken i Danmark, specielt med henblik på det demografisk betingede fremtidsaspekt.
- Meyer, Henrik Jacob: Lykkens Tempel? Træk af indkomstfordelingen i København fra glimrende handel til fred i Kiel.
- Michaelsen, Steen D. M.: Underholdningselektronik i Danmark – og det indre marked.
- Mikkelsen, Jens Tambour: Handelspolitik og imperfekt konkurrence.
- Munck, Henrik, Thornval, Niels H.: Danske produktionsvirksomheders valutaeksponering – aspekter af årsag og virkning.
- Nellemann, Søren: Capital Flight.
- Nicolaisen, Jørn E.: Direkte udenlandske investeringer og udviklingsstrategier.
- Nielsen, Henrik: Aktieudvælgelsesstrategier (stock picking). Teorier herom samt en undersøgelse baseret på amerikanske data.
- Nielsen, Jesper T.: Porteføljemanagement.
- Nielsen, Klaus S.: Intra-EF handel i lyset af nyere udenrigshandelsteori.
- Nielsen, Lars: Begrænsning af landbrugets kvælstof-tab ved investeringer i opbevaring og håndtering af husdyrgødning.
- Nielsen, Poul K.: Aspekter ved dannelsen af en Europæisk Økonomisk og Monetær Union med særligt

- henblik på de pengepolitiske konsekvenser for Danmark.
- Nielsen, Stine B.: Takstpolitikken som element i sektortpolitikken.
- Nielsen, Søren B.: Konkurrence og strategi.
- Nonnemann, Steen H.: Afgiftsharmoniseringen i EF og den danske afgiftspolitik.
- Nygaard, Peter: Finansielle tjenesteydelser i EF set i relation til andre organisationers arbejde med at liberalisere og harmonisere inden for området.
- Nyholm, Jens: Teknologi, strukturelle ændringer og små lande. – En teoretisk forklaring på strukturproblemer i dansk industri.
- Nyvold, Kim Erik: Rådgivning til markedet for virksomhedskontrol.
- Olsen, Dan G.: Reklamen i økonomisk teori samt aspekter af dens forhold til afsætningsøkonomien.
- Olsen, Erik Andre: Lagerstyring i Hovedstadsregionens Naturgas I/S (HNG).
- Olsen, Henrik Aksel: Økonomistyring i en finansiell Koncern.
- Olsen, Poul Erik: Måling af afkast og risiko i danske investeringsforeninger.
- Olsson, Charlotte: Samfundsmæssige konsekvenser af fusioner og overtagerer.
- Ottesen, Peter Eik: Pengepolitisk styring under internationalisering og finansiell liberalisering i Japan 1955-89.
- Pade, Christine E.: Prioritering i sundhedsvæsenet med fokus på økonomiske analyser.
- Pedersen, Jens J. K.: Nye finansielle instrumenter, især med henblik på CAPS, FLOORS og COLLARS.
- Pedersen, Michael N.: En vurdering af egenskaber ved den direkte forbrugsbeskatning sammenlignet med indkomstbeskatning.
- Pedersen, Tina B.: Arbejdsformidlingens funktion på arbejdsmarkedet.
- Pedersen, Ulla P.: De andelsejede forarbejdningsvirksomheder i Danmark og deres relation til etableringen af det indre marked i EF.
- Petersen, Espen S.: Organisation, information og incitamenter med speciel reference til u-lande.
- Petersen, Marianne: Lighed og effektivitet i sundhedsvæsenet.
- Rasmussen, Gitte: EF's regionalpolitik set i lyset af økonomisk og social samhørighed.
- Rasmussen, Michael: Mergers og Acquisitions i Danmark - Specielt med baggrund i udenlandske erfaringer.
- Rasmussen, Poul M.: En model for åbne økonomier under imperfekt konkurrence.
- Schiødt, Camilla: Kursvolatiliteten på aktiemarkedet.
- Smidt-Nielsen, Henrik: Strategisk planlægning af Ferrosan Fine Chemicals.
- Strandmark, Claus B.: Horisontale fusioner.
- Svebølle, Morten B.: Syntetiske finansielle aktiver og det internationale finansielle marked.
- Svendsen, Kim: Priser og strukturelle faktorerets betydning i udviklingen af landbrugssektoren i Afrika syd for Sahara.
- Teisen, Hans Chr. E. G.: Makroøkonomisk koordinering i EF i den politiske økonomiske perspektiv.
- Thaning, Jacob E.: Kriterier for udviklingsbistand. – En beskrivelse og analyse af BNI pr. capita som kriterium og dets sammenhæng med socialudvikling og velfærd. Case: Tre landeanalyser.
- Thorstensen, Peter: Sikkerheds- og konkurrenceaspekter i forbindelse med harmonisering af banklovgivningen i EF, samt mulige udviklingstendenser for danske pengeinstitutter.
- Thrane, Marianne: Organisationskulturens betydning for forandringsprocesser i den offentlige forvaltning.
- Tvede, Mich Palle: Konjunkturcykler i Overlappende Generations Økonomier.
- Tørnkvist, Birgitte: Retfærdighedskriterier og indkomstbegreber i relation til den danske indkomstbeskatning.
- Valentin, Kim: En analyse af konkurrencevilkårene for finansiering af fast ejendom i det fælles finansielle marked. – Herunder specielt en vurdering af dansk realkredits muligheder for at internationalisere sig.

Publikationer:

- Aage, H.: Privatisering og demokratisering i Østeuropa. Nationaløkonomisk Tidsskrift. vol. 128, nr. 3, s. 279-295, København 1990.
- , Stevens, C., et al.: PHARE 1991. EEC Aid to Eastern Europe: The Policy Framework. Report to the EEC Commission on Programming PHARE. London, England 1990, 37 s.
- : Sovjetunionens sociologiske tilstand – og sociologiens tilstand i Sovjetunionen. Dansk Sociologi Vol 1, no. 2, s. 72-79, København 1990.
- : Bonus Sharing in Soviet Economic Reforms. Economics of Planning Vol 23, nr. 2, s. 143-158, Dordrecht, Holland 1990.
- : Demokratitjatsija i Sovjetunionen i Købekraft, viljekraft og stemmekraft. Kontextolitisk Revy 54, s. 7-26, København 1990.
- : Katastrojka? Samfundsøkonomen Nr. 3, s. 19-25, København 1990.
- , Jacobsen, U.: En bæredygtig forbindelse over storebælt. EVA's årsrapport '90, Pengene og livet, EVA, s. 104-112, København 1990.
- : Økonomi og økologi. EVA's Årsrapport '90: Pengene og livet, EVA, s. 56-63, København 1990.
- : Sovjetøkonomien 1965-1989. Undervisningsnoter fra Økonomisk Institut 8, s. 25 s., København 1989.
- Andersen, E., Matthiessen, P.C., Ølgaard, A.: Boligmasse og boligkvalitet – et debatoplæg. København 1990, 122 s.
- : Det private forbrug og de private investeringer.

- Undervisningsnoter fra Økonomisk Institut Nr. 24, s. 48 s., København 1990.
- Borglin, A.: Notes on Optimality and Decentralization. Undervisningsnoter fra Økonomisk Institut 23, s. 71 s., København 1990.
- : Notes on the Interpretation of the Arrow-Debreu Model over Time and under Uncertainty, Temporary Equilibrium Models and Overlapping Generations Models. Undervisningsnoter fra Økonomisk Institut 26, s. 60 s., København 1990.
- : Notes on the Theory of Production. Undervisningsnoter fra Økonomisk Institut 18, s. 57 s., København 1990.
- Christensen, J.P.: Rationalisering og arbejderne – Dansk Industri i mellemkrigstiden. Produktion & Arbejdskraft gennem 200 år, Flemming Mikkelsen (red.), s. 123-57, København 1990.
- Elkjær, J.R.: The Cooperative Banking Group in the Federal Republic of Germany: Aspects of Institutional Change: Comment. Journal of Institutional and Theoretical Economics Vol. 146, No. 1, s. 208-210, Tübingen, Germany 1990.
- : Bromley, Daniel W.: Economic Interests and Institutions. Book review. Journal of Institutional and Theoretical Economics Vol. 146, No. 2, s. 364-366, Tübingen, Germany 1990.
- Estrup, H.: Kapitler af teorihistorien. København 1990, 85 s.
- : Adam Smith, liberalismens fader. Institutpublikation 1990, 1 s.
- Estrup, J.: Kommentar til ikke-offensivt forsvar i den danske dagspresse. Ikke-offensivt forsvar – en introduktion, Henning Sørensen (red.), s. 227-30, København 1990.
- Fristrup, P., Keiding, H.: A Note on Asymptotical Strategy Proofness. Economics Letters (North-Holland) 31, s. 307-312, Amsterdam, Holland 1989.
- , Keiding, H.: A Note on Asymptotical Strategy-Proofness. Economics Letters (North-Holland) 31, s. 307-12, 1989.
- Grodal, B., Hildenbrand, W.: Statistical Engel Curves, Income Distributions and the "Law of Demand". Discussion Papers from Institute of Economics. 90-14, s. 12 s., København 1990.
- : Forbrugeren og det Walraske Marked. Undervisningsnoter fra Økonomisk Institut. 13, s. 31 s., København. 1990.
- : Forbrugsmulighedsområde og præferencerelation. Undervisningsnoter fra Økonomisk Institut. 15, 37s., København. 1990.
- : Walras Ligevægt. Undervisningsnoter fra Økonomisk Institut. 17, s. 56s., København. 1990.
- Grodal, B.K.: Order-Homomorphisms on Totally Preordered Function Spaces as Integrals. Discussion Papers from Institute of Economics 90-21, s. 66-78, København 1990.
- : Some Further Results on Integral Representations. Discussion Papers from Institute of Economics 90-21, s. 78-92, København 1990.
- Groth, C., Sørensen, T.Ø.: Phillipskurven. Undervisningsnoter fra Økonomisk Institut 22, s. 14 s., København 1990.
- : Noter til økonomisk Vækst. Undervisningsnoter fra Økonomisk Institut 14, s. 162 s., København 1990.
- : Noter til videregående makroteori, Bind 2, 2. udg. Undervisningsnoter fra Økonomisk Institut Nr. 10, s. 71 s., København 1991.
- Gørtz, E.: En disputats om ulighed, incitamenter og indkomst i sovjetisk økonomi. Nationaløkonomisk Tidsskrift Bind 128, nr. 2, s. 202-15, København 1990.
- : En note om teamfortolkning i planlægningsteorien. Undervisningsnoter fra Økonomisk Institut 21, 11 s., København 1990.
- Henriksen, I.: Peasants and the Market. Scandinavian Economic History Review Vol. XXXVIII, No:3, s. 19, Lund, Sverige 1990.
- Hjorth-Andersen, C.: Censuren ved statsvidenskab. Gul memoserie. Økonomisk Institut 102, 32 s., København 1990.
- : Offentlig kontrol. Nationaløkonomisk Tidsskrift Bd. 128, nr. 2, s. 247-56, København 1990.
- Jacobsen, H.J., Schultz, C.: Undominated Wage Rates in a Unionized Overlapping Generations Economy. Discussion Papers from Institute of Economics 90-12, 27 s., København 1990.
- , Schultz, C.: A General Equilibrium Model with Wage Bargaining. Scandinavian Journal of Economics 92, s. 379-98, Oxford, England 1990.
- Johansen, S., Juselius, K.: Some Structural Hypotheses in a Multivariate Cointegration Analysis of the Purchasing Power Parity and the Uncovered Interest Parity for UK. Discussion Papers from Institute of Economics 90-05, 35 s., København 1990.
- , Juselius, K.: Maximum Likelihood Estimation and Inference on Cointegration – with Applications to the Demand for Money. Oxford Bulletin of Economics and Statistics Vol. 52, no. 2, s. 169-210, Oxford 1990.
- Juselius, K.: Long-run Relations in a Well Defined Statistical Model for the Data Generating Process. Cointegration Analysis of the PPP and the UIP Relations. Discussion Papers from Institute of Economics 90-11, 29 s., København 1990.
- Kærgaard, N.: Anmeldelse af Epstein: A History of Econometrics. History of Political Economy Vol. 22, no. 1, s. 180-182, Durham, USA 1990.
- , Hansen, H., Hansen, I.: Simulering af Den Økonomiske Vækst i Danmark. Symposium i Anvendt Statistik 1990, Redigeret af Jannik Godt, s. 151-172, København 1990.
- : Kvinderne og Det statsvidenskabelige Studium. Nationaløkonomisk Tidsskrift Bind 128, nr. 3, s. 359-374, København 1990.

- Lindeneq, K.: Prioriteringsmetoder og deres anvendelsesmuligheder på miljøområdet. Miljøøkonomi i Norden 3, s. 4-7, København 1990.
- , Keiding, H.: Garbage – Two essays in environmental control. Memoserie. Forskergruppen vedr. det Off. og Samfundøkonomien 3, s. 22, København 1990.
- Matthiessen, P.C., Andersen, E., Ølgaard, A.: Boligmasse og boligkvalitet – et debatoplæg. København 1990, 122 s.
- Nielsen, P.E.: Skel på finansmarkedet bliver visket ud. Sparekassen 1, s. 6-12, København 1990.
- : Hvorfor stiger renten, fordi Tyskland skal genforenes? Finans/Invest 2, s. 5-7, Århus V. 1990.
- : De nye skatkammerbeviser. Finans/Invest 4, s. 16-20, Århus V. 1990.
- : Dansk pengepolitik siden 1969. Blå memoserie, Økonomisk Institut nr. 118, 43 s., København 1990.
- : Fungerer pengemarkedet? Finans/Invest 6, s. 5-11, Århus V. 1990.
- Nielsen, S.B.: Macroeconomic Policy and the External Constraint: the Danish Experience. Discussion Papers from Institute of Economics 90-15, 46 s., København 1990.
- : Et slag for den nye udenrigshandelsteori. Nationaløkonomisk Tidsskrift 2, s. 148-59, København 1990.
- Persson, K.G.: Landsbygden i stadens spegel – lite toscansk cliometrik. Vid pass 8000 rutor. Festskrift till Gunnar Sandin, André, Ingrid, s. 8-68, Lund 1990.
- : Labour Productivity in Medieval Economy: Tuscany and the Case of low Countries. Discussion Papers from Institute of Economics 90-01, 31 s., Økonomisk Institut 1990.
- Schultz, C., Driffill, J.: Wage Setting and Stabilization Policy in a Game with Renegotiation. Center for Economic Research, Discussion Paper 9003, 34 s., Tilburg, Holland 1990.
- : The Impossibility of Involuntary Unemployment in an Overlapping Generations Model with Rational Expectations. Discussion Papers from Institute of Economics 89-18, 24 s., København 1989.
- Sørensen, P.B.: Optimal Capital Taxation in a Small Capital-Importing Economy. Public Finance, Trade and Development, Vito Tanzi, s. 43-59, Detroit, USA 1990.
- : Fremtidens skattesystem. Netop Nu om økonomi 6, s. 10-11, København 1990.
- : Forslag til 1990'ernes skattereform. Sparekassen 5, s. 25-28, København 1990.
- : Dansk skattepolitik i 1990'erne. Finansiering af de offentlige udgifter i Danmark i 1990'erne. Lundbeckfondens Prisopgave 1989, Peter Birch Sørensen og Bent Rold Andersen, 195 s., København 1990.
- : De danske regler for beskatning af udenlandsk indkomst: En studie i kapitaleksportsubsidiering. Blå Memoserie, Økonomisk Institut 179, 19 s., København 1990.
- : On the Welfare Gains from International Fiscal Coordination. Discussion Papers from Institute of Economics 90-04, 22 s., København 1990.
- : Issues in the Theory of International Tax Coordination. Bank of Finland Discussion Papers 4, 83 s., Helsinki, Finland 1990.
- : Tax Harmonization in the European Community: Problems and Prospects. Bank of Finland Discussion Papers 3, 70 s., Helsinki, Finland 1990.
- : Taxation of Income Consumption and Wages in an Open Economy. Heidelberg Congress on Taxing Consumption, Manfred Rose, s. 117-141, Berlin, Tyskland 1990.
- Sørensen, T.Ø.: Temporary Layoffs and Unemployment Insurance: A Supply Side Macro Model. Discussion Papers from Institute of Economics 90-17, 18 s., København 1990.
- Tarp, F.: Boganmeldelse af "På lempelige vilkår? – Verdensbanken, IMF og U-landene", udgivet af FN-forbundet. Den Ny Verden 4, s. 134-139, København 1990.
- : Prices in Mozambican Agriculture. Journal of International Development Nr 2, s. 172-208, Manchester, England 1990.
- : Strukturtilpasning og Landbrugspriser i Afrika Syd for Sahara. U-LANDBRUG 1, s. 5-7, København 1990.
- Thygesen, N.: Book Review: Paul Krugman, Exchange-Rate Instability. Journal of International Economics (North-Holland) 28, s. 187-90, Amsterdam 1990.
- , Gros, D.: Vers l'union monétaire européenne: pourquoi et comment? Observations et Diagnostics Economiques 33, s. 131-53, Paris 1990.
- , Gros, D.: The Institutional Approach to Monetary Union in Europe. The Economic Journal Vol. 100, no. 402, s. 925-35, Oxford – Cambridge, MA 1990.
- : From the European Monetary System to Economic and Monetary Union – How and Why? Open Economies Review 1, s. 201-27, The Netherlands 1990.
- : The Benefits and Costs of Currency Unification. The Completion of the Internal Market, Red.: Horst Siebert. Udg.: Institut für Weltwirtschaft an der Universität Kiel, s. 347-75, Tübingen 1990.

Anders Ølgaard

Statistisk Institut

Forskningsvirksomhed:

Forskningen ved Statistisk Institut finder sted inden for områderne teoretisk statistik og demografi og deres anvendelser. Institutet udgiver hvert år en beretning, der udførligt beskriver de samlede aktiviteter. De videnskabelige medarbejders forskningsvirksomhed kan kort sammenfattes således:

Erling B. Andersen har i 1990 arbejdet med fortsat videreudvikling af CATANA, et EDB-program til analyse af kategoriserede data. Første version blev frigivet den 1. juli og er foreløbig erhvervet af 25 forskere/institutioner.

Endvidere har han forfattet en artikel om diagnostisering i kontingenstabeller og været projektansvarlig for et kortlægningsprojekt omkring samfundsvidenskabelig idrætsforskning, hvor den konkrete kortlægning foretages af sociolog Winnie Brandt Madsen.

Endelig har han forberedt et forskningsprojekt om de sociale aspekter omkring en karriere som professionel fodboldspiller.

Lisbeth F. la Cour har arbejdet videre med sit projekt omkring konstruktion og analyse af vægtede monetære aggregater på danske data. Ud fra et ønske om en vægtning af pengemængdekomponenterne på basis af deres likviditetsgrad opstilles Divisia pengemængde indeks, hvor vægterne er udledt ud fra et mikroøkonomisk fundament med penge opfattet som et varigt forbrugsgode. Indsatsen har været koncentreret dels om selve datakonstruktionsdelen, dels om videreuddannelse indenfor de discipliner af økonometri og statistik som ønskes anvendt i analysefasen.

Hans Oluf Hansen har arbejdet med udvikling af software til analyse, fremskrivning og mikrosimulation af befolkningsprocesser (bl.a. familiedannelse, uddannelse og studieaktivitet samt arbejdsmarkeds-mobilitet) og forsørgelsesvirkningerne heraf.

I forbindelse hermed er gennemført detaljerede analyser af overlevelse og familiedannelse blandt polareskimoiske generationer født 1830-1972, samt på basis af World Fertility Survey datasæt for Sri Lanka, Indonesien, Kenya og Lesotho.

Deltagelse i European Society for Population Economics' 4. årsmøde, Istanbul, 6.-9. juni 1990.

Der er udvist formidrende virksomhed gennem udarbejdelse af omfattende undervisningsmaterialer.

Niels-Erik Jensen har fortsat arbejdet med kø- og lagerplanlægningsproblemer.

Nogle typer af driftsøkonomiske planlægningsproblemer kan have samme grundlæggende struktur. Det gælder f.eks. for kø- og lagerplanlægningsproblemer. I egentlige køproblemer må kunden, der ankommer, når alle ekspedienter er optaget med kundebetjening, enten afvises eller indgå i en kø af ventende kunder. I lagerproblemer kan noget helt tilsvarende være tilfæl-

det. Efterspørgslen efter den pågældende vare må, når lageret er udsolgt, enten afvises eller i kø afventende bestilte varers fremkomst. I begge problemstillinger kan antal kunder i kø beskrives ved en stokastisk proces.

Hvis en kø- eller lagerproces er en såkaldt regenerationsproces, kan man ved at betragte et diagram af mulige overgange for processen bestemme en ligevægtsfordeling for processen. På grundlag heraf kan det videre vises, at betjenings- hhv. lagerkapaciteten kan dimensioneres således, at de forventede samlede driftsomkostninger minimaliseres.

Det videre arbejde tager sigte på at anvende denne løsningsmetode overfor specielle kø- og lagerproblemer. Det drejer sig 1) om køproblemer, hvor flere end én kunde samtidig betjenes af én ekspedient – »gruppebetjening«, 2) om køproblemer, hvor servicesystemets kapacitet afhænger af antal kunder i kø og 3) om lagerproblemer, hvor kunderne er villige til om nødvendigt at afvente udestående vareorders fremkomst.

Nils Kousgaard har fortsat arbejdet med robuste og resistente metoder til estimation af parametrene i den lineære regressionsmodel. Udover sammenligninger af mindste kvadrerede medians metode og M-estimatorer med mindste kvadraters metode, har arbejdet bestået i at undersøge i hvilket omfang man på grundlag af en mindste kvadraters analyse kan udskille grupper af afvigende eller indflydelsesrige sæt.

Også arbejdet med fremstillingen af et lærebogssystem for Civiløkonomer er fortsat i samarbejde med Gorm Gabrielsen (HHK) og Anders Milhøj (OU). Dette har resulteret i udgivelsen af et studiemateriale (opgavesamling) og en lærervejledning. For tiden arbejdes med en case-samling, der, med eksempler fra erhvervslivet og den offentlige administration, skal illustrere anvendelsen af statistiske metoder i praksis.

Poul Christian Matthiessen har især arbejdet med de metode- og estimationsmæssige problemer i forbindelse med udarbejdelse af fremskrivninger for udlændinge. Projektet udføres i nært samarbejde med Danmarks Statistik. De foreløbige resultater blev forelagt på mødet i Det nordiske Udvalg for Prognoser i Norge i april måned.

Endvidere har han været General Rapporteur på Europarådets seminar i september om »Present demographic trends and life styles in Europe« samt leder af Europarådets ekspertkomité vedr. papirløse ægteskaber i Europa.

Han har endelig skrevet lærebogen »Befolkning og Samfund« og været institutbestyrer.

Jon Stene har analyseret et større spørgeskemamateriale fra Kenya med henblik på at udvikle metoder til indsamling og analyse af statistiske data til vurdering af den socio-økonomiske betydning af elektrificering i länddistrikter i udviklingslande. Materialet er blevet indsamlet i samarbejde med DANIDA, Nordic Consulting Group og African Centre of Technology

Studies. Desuden har han arbejdet videre med modeller og metoder for analyse af familiedata og deres historiske udvikling. To foredrag om dette emne er blevet holdt, henholdsvis i Leeds og Budapest.

Han har endvidere været President for Nordisk Region af Biometric Society og associate editor for tidskriftet »Biometrics«.

Stab:

VIP: Antal årsværk: 7.

Professorer: Dr.phil. Erling B. Andersen, dr.polit. Poul Christian Matthiessen.

Docent: Dr.philos. Jon Stene.

Lektorer: Cand.mag. Hans Oluf Hansen, cand.polit. Niels-Erik Jensen, cand.stat. Nils Kousgaard.

Kandidatstipendiat: Cand.polit. Lisbeth Funding la Cour.

TAP: Antal årsværk: 2½.

Sekretærer: Mirtha Cereceda, Mette Jahn Haagen- sen, Lis Olsen.

Publikationer:

Andersen, E., Matthiessen, P.C., Ølgaard, A.: Boligmasse og boligkvalitet – et debatoplæg. København 1990, 122 s.

Andersen, E.B., Andersen, S.V.: En menustyret programpakke til statistisk analyse af kategoriserede data. Symposium i Anvendt Statistik 1990, Redigeret af Jannik Godt, s. 20, København 1990.

–: Diagnosis in categorical data analysis. Research Report, Statistisk Institut 103, s. 16, København 1990.

–, Andersen, S.V.: Catana: Users Guide Version 1.0. Institutpublikation 1990, 108 s.

–: The Statistical Analysis of Categorical Data. Heidelberg 1990, 522 s.

Hansen, H.O.: Survivorship and Family Formation in the Parishes of Rødovre and Sejrø from the Late 17th Century up to the 1801 Census. Scandinavian Population Studies 9, s. 307-335, Oslo 1990.

–: Some Macro Aspects of Urban Growth and Population Development in Denmark in the Nineteenth Century. Urban Population Development in Western Europe from the Late-Eighteenth to the Early Twentieth Century, Richard Lawton & Robert Lee, s. 93-119, Liverpool 1989.

Jensen, N.: Kømodeller med og uden markovegenskab. USI Årsberetning 1989, Københavns Universitet, Statistisk Institut, s. 11-28, København 1990.

Kousgaard, N., Gabrielsen, G., Milhøj, A.: Lærervejledning, Statistik for Civiløkonomer. København 1990, 117 s.

–, Gabrielsen, G., Milhøj, A.: Studiemateriale, Statistik for Civiløkonomer. København 1990, 355 s.

Matthiessen, P.C.: Befolkning og Samfund. København 1990, 94 s.

–: Demografi. Gerontologisk Håndbog, Jørgen Bruun Pedersen, s. 38-39, København 1990.

–: Befolkningsudviklingen i 1988. Befolkningens Bevægelser 1988 s. 13-17, København 1990.

–: Familiedannelse og opløsning siden 1960. Befolkningens Bevægelser 1988 s. 18-27, København 1990.

Poul Christian Matthiessen

Antropologi, kultursociologi og sociologi

Institut for Antropologi

Forskningsvirksomhed:

Antropologisk forskning udøves i dag i Danmark og andre vestlige samfund såvel som i de ikke-vestlige samfund, der traditionelt har været antropologers arbejdsmark. Etnografisk feltarbejde, hvor sociale og kulturelle fænomener opleves på første hånd, er stadigvæk fagets vigtigste metode. Men studier baseret på historiske kilder eller på epidemiologiske, demografiske eller økologiske data er ligeledes en del af antropologiens forskningsvirksomhed. Tre »strategiske« problemområder udgør instituttets prioriterede forskningsemner: medicinsk antropologi, kultur og udvikling, og etnicitets- og minoritetsstudier. Samfundsbeskrivelser og bidrag til den regionale etnografi er væsentlige forskningsaktiviteter ligesom instituttets forskere arbejder med grundlæggende problemer i fagets epistemologi, metode og teoretiske udvikling.

1. Feltarbejde og andre empiriske studier i 1990

1.1 Feltundersøgelser i Norden

Helle Ploug Hansen (sygepleje på en onkologisk afdeling i Danmark); Helle B. Nielsen (alternative behandlingssystemer i Danmark); Helle Samuelsen (sundhedsbegrebet i Danmark); Vibeke Steffen (behandling af alkoholmisbrugere i Danmark); Bo Wagner Sørensen (social og køns-struktur på Grønland).

1.2 Feltundersøgelser uden for Norden

Jonathan Friedman (Hawaii, Folkerepublikken Congo), Peter Hervik (Mexico), Christian Kordt Højbjerg (Guinea); Michael Jacobsen (Papua New Guinea), Aage Jørgensen (Mexico), Finn Korzen (Tyrkiet), John Liep (Papua New Guinea), Steven Sampson (Rumænien), Marc Schade-Poulsen (Algeriet), Birgitte Refslund Sørensen (Sri Lanka), Susan Reynolds Whyte (Uganda), Peter Aaby (Guinea Bissau).

1.3 Konsulentvirksomhed i udlandet

Ann-lisbet Arn (Bangladesh), Søren Hvalkof (Peru), Michael A. Whyte (Lesotho), Susan Reynolds Whyte (Uganda).

2. Medicinsk antropologi

2.1 Ændringsprocesser og medicinsk pluralisme i Eastern Highlands, PNG

Lokalebefolkningens viden om, og forklaringsmodel-

ler for, vedligeholdelse af sundhed og behandling af sygdom undersøges efter introduktionen af det vestlige biomedicinske system i et samfund, der traditionelt ikke har haft professionelle helbredere (Hanne Bang).

2.2 Kommunikation og psyko-social omsorg

Ud fra en analyse af sygeplejen til kræftpatienter og deres pårørende afdækkes omsorgskulturen på en onkologisk afdeling. Projektet baseres på den gren indenfor medicinsk antropologi, der omhandler den kulturelle skabelse af den kliniske virkelighed; projektet bygger på data indsamlet gennem længerevarende deltagerobservation samt etnografiske interviews (Helle Ploug Hansen).

2.3 Alternative behandlingssystemer i Danmark

Ud fra en opfattelse af det danske sundhedssystem som et pluralistisk system, belyses det zoneterapeutiske, det biopatiske og det kinesiologiske behandlingssystem med henblik på deres historiske udvikling, udbredelse og organisation samt behandlingens sociale og kulturelle form. Undersøgelsen bygger på litteraturstudier samt deltagerobservation og interviews med behandlere og patienter (Helle B. Nielsen).

2.4 Fra sygdom til sundhed – et studie af sundhedsbegrebet i Danmark

Projektet, der er afsluttet, var udsprunget af en konsulentopgave for Dansk Sygeplejeråd, der netop havde startet et sundhedsprojekt i Fakse Kommune (Helle Samuelsen).

2.5 Behandling af alkoholmisbrugere efter Minnesota-modellen i Danmark

Der hersker en del tvivl omkring virkningen ved behandling efter Minnesota-modellen, og der er kun foretaget ganske få uvildige undersøgelser af dens resultater – og ingen i Danmark. Det er hensigten, at undersøgelsen skal kunne bidrage til en mere nuanceret forståelse af modellens behandlingssideologi og de menneskelige omkostninger og kvaliteter, der er ved behandlingen (Vibeke Steffen).

2.6 Lægemedler i udviklingslande

Projektet fokuserer på sociale og kulturelle aspekter af medikamenter, især vestlige farmaka i u-lande. Under et kort feltarbejde i det østlige Uganda blev der indsamlet data om anvendelsen af indsprøjtninger, både indenfor og udenfor sundhedsfaciliteterne. På basis af dette samt tidligere indsamlet materiale analyseres de processer, hvorved vestlig biomedicin bliver til »folke-medicin« (Susan Reynolds Whyte).

2.7 Longitudinelle studier over årsagerne til høj børnedødelighed i Guinea-Bissau

Alle fødsler registreres i flere områder i Guinea-Bissau og der foretages registrering af alle dødsfald. Især un-

dersøges konsekvenserne af mæslingeinfektion og effekten af forskellige former for mæslevaccination (Peter Aaby).

2.8 *Epidemiologiske, immunologiske og sociokulturelle studier af retrovirusinfektion i Guinea-Bissau*

En gruppe følges i hovedstaden m.h.p. at bestemme risikofaktorerne og de immunologiske konsekvenser af infektion med HIV-2; de socio-kulturelle forudsætninger for retrovirus transmission og prævention studeres (Peter Aaby).

2.9 *Årsagerne til og konsekvenserne af akut og kronisk diarré*

En gruppe på 800 børn følges ugentligt m.h.p. forekomsten af diarré og andre sygdomme. Fæcesprøver undersøges for patogener (Peter Aaby).

3. *Migration, indvandrere, flygtninge*

3.1 *Returnmigration i Mexico*

Feltarbejdet blandt Tarasco-indianerne i delstaten Michoacan, er led i en undersøgelse af forholdet mellem returnmigration og den traditionelle cargueroinstitution. Indsamling af materiale foregik i landsbyen Tarecuato over en periode på 14 måneder på basis af interviews, et survey, deltagerobservation samt studier i landsbyens sognearkiv (Aage Jørgensen).

3.2 *Migrantfamilier – her og der*

Projektet afsluttedes ved et feltarbejde i Tyrkiet i perioden maj-dec. Gennem deltagerobservation og interviews – også med migranter, som var hjemme på ferie – belystes navnlig betydninger af transnationale sociale netværk for tyrkiske og kurdiske indvandrerfamilier med lang erfaring (ca. 20 år) fra Danmark (Finn Korzen).

3.3 *Retsantropologi*

I 1990 påbegyndtes et projekt om normkonflikter mellem muslimske indvandrere og danskere. Der fokuseres på de problemer, som kan opstå p.g.a. forskellige syn på relationerne mellem kønnene, forskellige holdninger til børneopdragelse og skolegang (Åke Norborg).

3.4 *Indvandrere og erhvervslivet i Danmark*

Projektet beskæftiger sig med indvandrere som iværksættere og butiksejere samt de kulturelle og husholdningsøkonomiske implikationer af drejningen fra lønarbejde til selvstændig erhvervsvirksomhed (Stephen Sampson).

3.5 *Er flygtningekultur også flygtningenes kultur?*

Et komparativt studie af tamilske flygtninge i Danmark og England. Der fokuseres på tamilsk etnicitet

og artikulering af kultur i forskellige flygtningesituationer med dertil hørende politiske og juridiske komplikationer. Gennem det komparative perspektiv sigter projektet mod en forståelse af det nationalt og internationalt omdiskuterede spørgsmål vedrørende »integration« af, især 3. verdens, flygtninge i Vesten (Ann-Belinda Steen).

3.6 *Crossing Boundaries-Migration as cultural practice*

En empirisk undersøgelse af dominikanske migranter i New York City og returnmigranter i den Dominikanske Republik, med særlig vægt på modernisering og ændring i kønsrelationerne (Ninna Nyberg Sørensen).

3.7 *Identitetsmæssige konsekvenser af resettlement*

Formålet med projektet er at belyse sinhalesiske bønders selvopfattelse og kulturskabelse inden for et settlement. Mahaweli settlement afviger som social størrelse fra andre landsbyer på vigtige punkter som kaste-, køns-, og alderssammensætning. Derudover er det i særlig grad præget af vestlig samfunds- og individopfattelse. Spørgsmålet er, hvilke individuelle og kollektive identiteter der dannes, og hvordan de i strategisk praksis kan siges at danne en ny kultur (Birgitte Refslund Sørensen).

4. *Kulturel identitet og personopfattelse*

4.1 *Nordamerikansk indianske pow-wow-fester og panindiansk identitet*

Pow-wow-aktivitet er accelereret mærkbart i dette århundrede og den ses som en aktuel faktor i den panindianske identitet. Specielt overvejes den som en nativistisk bevægelse (Ulla Ebbe-Pedersen).

4.2 *Traditionens betydning for den kulturelle identitet i det moderne Island*

En undersøgelse af forholdet mellem historie og kultur, og mellem skriftlighed og mundtlighed i den moderne verden (Kirsten Hastrup).

4.3 *Det skjultes iscenesættelse: en undersøgelse af en socio-kulturel institutions aktuelle rolle og betydning for et minoritetssamfunds kulturelle identitet i Guinea*

Der udføres et feltarbejde i Guinea i perioden 1990-1991 (Christian Kordt Højbjerg).

4.4 *Afro-Karibisk kulturel identitet*

Dette studium bygger på arkivforskning og feltarbejde i Vestindien, Nordamerika og Storbritannien og undersøger, hvorledes en afro-karibisk befolkning har givet udtryk for sin kulturelle identitet gennem tiden. Projektet studerer samspillet mellem de forskellige vestlige institutioner og traditioner, der er blevet bragt til Vestindien, og den afro-karibiske kultur, der er blevet institutionaliseret gennem disse, og den indflydel-

se dette har haft på vestindisk migration til Nordamerika og Europa (Karen Fog Olwig).

4.5 *Algiersk rai-musik – en national ungdomskultur uden grænser*

Rai-musik beskriver elementer i det algierske samfund, som normalt er svære at udtrykke i arabisk-islamiske samfund – og i samfundsanalyser generelt. Et studium af rai og »rai-forbrugernes« socio-kulturelle univers menes at kunne formidle et billede af et væsentligt algiersk kulturprodukt, samt at kunne føre til en evaluering af de sociale og kulturelle ressourcer hos den algierske ungdom (Marc Schade-Poulsen).

4.6 *Ritualets betydning for definitionen af personlig identitet, og for opfattelsen af kulturel kontinuitet i afro-brasiliansk religion*

Der undersøges en kontinuitet i rituel adfærd, der rækker fra en vestafrikansk social og kulturel kontekst til en moderne brasiliansk storbykontekst. Spørgsmålet om individuelle udtryksformer og selvdefinitioner behandles inden for en specifik kulturel ramme. Ritualets struktur og procesuelle forløb analyseres ud fra antagelsen om, at ritualer er det sted, hvor kulturelle, sociale og individuelle aspekter forenes (Inger Sjørøsløv).

4.7 *Tre modeller af kønsforhold og social struktur i Nuuk, Grønland*

Projektet, som tager udgangspunkt i egne feltdata fra et ophold i Nuuk 1988/89, søger at integrere køn, social ulighed, etnicitet og personopfattelse i en analyse af den aktuelle grønlandske virkelighed (Bo Wagner Sørensen).

5. *Udvikling og kultur*

5.1 *Den lokale magtstruktur i Bangladesh*

Projektet er afsluttet i 1990 med publiceringen af rapporten »The Good Cooperation«. CUF. 1990 (Annalibet Arn).

5.2 *Udviklingens kultur og det indianske grænseland*

Projektet, der er et bidrag til amazonlandets politiske økologi, koncentrerer sig om generelle og epistemologiske problemstillinger i forbindelse med debatten om bæredygtig udvikling og bevarelsen af de tropiske regnskove, med vægtning af de socio-kulturelle aspekter (Søren Hvalkof).

5.3 *Modernism and Traditionalism: nationbuilding and neo-cultural response in Papua New Guinea*

Mange grupper og bevægelser er i det senere årti skudt op i landområderne i PNG i takt med den nationale statslige udbygningsproces. Projektet søger at analysere disse bevægelser som en lokal kulturel respons til statens udvidelse (Michael Jacobsen).

5.4 *Tøsproget uddannelse og det indfødte begreb om udvikling hos Pachonal Achéninka af østlig Peru*

Der undersøges karakteren af achéninkaindianeres tilpasning til »development« samt måden hvorpå achéninkaerne selv har udviklet en strategi for at fremskaffe en grunduddannelse til deres børn. Studiet er baseret på feltarbejde i perioden 1985-87 i den centrale del af peruansk Amazonas (Hanne Veber).

5.5 *Samarbejdsprojekt: AIDS oplysning og rådgivning i Lesotho*

Formålet er at opbygge en autonom kvalitativ forskningskapacitet på AIDS Education Unit i Lesotho gennem en række fælles aktiviteter. AEUs forskningsansvarlige var tilknyttet instituttet i efteråret. Projektet, der gennemføres via en arbejdsgruppe af studerende og lærere, støttes af Danida og ledes af (Michael Whyte).

6. *Socio-kulturelle forhold*

6.1 *Statsmagt og stammesamfund i Østafghanistan*

Projektets formål er en historisk antropologisk analyse af kulturel og organisatorisk variation i tid og rum. Kontinuitet og variation beskrives som et resultat af samspillet mellem det tribale system og dets dynamik, og den større kontekst som defineres af staten, markedet og tilhørsforholdet til islam (Asger Christensen).

6.2 *Canar-regionen i Ecuador*

Det fortløbende projekt beskæftiger sig med indianernes opfattelse og afgrænsning af det geografiske rum, sådan som det begrebsliggøres gennem kunstvandingssystemet. Der syntes at være tale om en bevidst replikation af naturen i det socio-kulturelle regi (Niels Fock).

6.3 *Modernitetens antropologi*

Projektet omhandler feltarbejde på Hawaii og i Kongo Republikken med speciel vægt på de forskellige former moderniteten har antaget og de systematisk betingede forhold mellem dem. Disse undersøgelser udgør en del af et større komparativt studie hvori der indgår materiale fra Europa, Østasien og Melanesien (Jonathan Friedman).

6.4 *»Den nordiske Verden« som et særligt kulturelt rum*

Projektet er et bidrag til Nordens historiske antropologi (Kirsten Hastrup).

6.5 *Forholdet mellem virkelighed og videnskab*

En undersøgelse af antropologiens erkendelsesteoretiske potentiale (Kirsten Hastrup).

6.6 *Udvæksling og social reproduktion*

Projektet bygger på feltarbejde på Rossel Island, Papua New Guinea 1971-73, 1980 og 1989-90. Det ved-

rører social reproduktion, sociale hierarkier og kulturelle betydningsstrukturer med fokus på gaveudveksling. Arbejdet på en monografi om Rossels udvekslingssystem er fortsat (John Liep).

6.7 Ernærings socio-kulturelle rammer

I 1989-90 udførtes 2 måneders feltarbejde med fokus på det kulturelt forståede stofskifte, hvori mad indgår. Et materiale, der især angår fødetabuer, blev indsamlet (John Liep).

6.8 Revolutionære forandringer i Østeuropa

Projektet sigter mod at give en antropologisk forståelse af de transformationer, der fandt sted i Østeuropa i 1989-1990. Af særlig interesse har været følgende emner: Etniske og nationale problemer, nye sociale hierarkier, nye identiteter («Centraleuropa»), de intellektuelles kollaboration og omskrivning af historien (Steven Sampson).

6.9 Sammenbrud og genskabelse i Afrika

Projektet udspringer fra arbejdet i det sydøstlige Uganda; målet er at nå til en bedre forståelse for især de kulturelle dimensioner af den genskabelsesproces, der sker i skyggen af statsammenbrud flere steder i Afrika (Michael Whyte).

7. Sprog, musik og expressiv kultur

7.1 Museumsvidenskab og ekspressiv kultur

I forbindelse med en seminarrække om oplevelsen af ting på museum undersøges rammens betydning i udstillinger (Niels Fock).

7.2 Forholdet mellem teater og videnskab

(Kirsten Hastrup).

7.3 Metonymiske og kategoriske aspekter i forholdet mellem sprog og kultur i Yucatec Maya kulturen

Med udgangspunktet i det sprogede kommunikationssystem i landsbyen Oxkutzcab i Yucatan behandles emnefelter som den sociale kategorisering af mayaer og ikke-mayaer, sociale, sproglige og kulturelle brud, sprog og identitet samt kulturen som tradition (Peter Hervik).

7.4 Lyrers musik og kulturhistorie

I løbet af 1990 er der blevet indsamlet og bearbejdet materiale om egyptiske lyrer fra det 2. og 1. årtusinde f.Kr. Forholdet mellem anatolske og syriske lyrer fra det 1. årtusinde f.Kr. og deres relation til tidligere syriske og mesopotamiske lyretyper er blevet diskuteret (Åke Norborg).

7.5 Lunyole-English ordbog

Ordbogen laves på banyole-folks opfordring som et praktisk udviklingsredskab. Men projektet er samti-

dig en undersøgelse af et skriftsprogs tilblivelse. 3. udgave er blevet revideret i Uganda og er under EDB-behandling i Danmark (Michael Whyte).

Anden virksomhed:

Niels Fock er medlem af Det samfundsvidenskabelige Fakultetsråd (orlov fra 7.90). Kirsten Hastrup er sekretær for The European Association of Social Anthropologists. Åke Norborg er studienævnformand ved IA. Karen Fog Olwig er medlem af bestyrelsen af Det samfundsvidenskabelige Center for Kvindeforskning samt Dansk etnografisk Forening. Marc Schade-Poulsen er medlem af Antropologforeningens bestyrelse. Ninna Nyberg Sørensen er medlem af bestyrelsen for Center for Alternativ Samfundsanalyse. Michael A. Whyte er medlem af Det samfundsvidenskabelige Fakultetsråd (fra 8.90) og centerråd ved Center for Afrikastudier. Susan Reynolds Whyte er næstformand ved Rådet for Udlandsforskning, medlem af Statens humanistiske Forskningsråd, forretningsudvalget ved Rusmiddelforsknings Initiativ og Kræftens Bekæmpelses psykosociale udvalg; hun er bestyrelsesmedlem ved Center for Udviklingsforskning og Århus Universitets Center for Kulturforskning. Peter Aaby er medlem af Steering Committee on Economic and Social Research ved WHO's Tropical Disease Research Programme og IUSSPs Committee for Anthropological Demography.

Udgiver- og redaktionsvirksomhed:

Instituttet udgiver en skriftrække, hvor bl.a. magisterafhandlinger gøres tilgængelige for en bredere kreds af læsere. Desuden giver instituttet hus til redaktionen af fire antropologiske tidsskrifter (Vildspor, Tidsskrift for Antropologi, Jordens Folk og FOLK). Inger Sjørsløv, Bo Wagner Sørensen og Hanne Veber er medlemmer af redaktionen for Tidsskriftet for Antropologi. Asger Christensen er med i Jordens Folks redaktion og Kirsten Hastrup og Susan Reynolds Whyte er medredaktører i FOLK.

Desuden er Jonathan Friedman medredaktør af Critique of Anthropology, Dialectical Anthropology, Theory, Culture and Society, Current Anthropology, samt Culture and History. Ninna Nyberg Sørensen er med i redaktionsgruppen ved Dansk Sociologi og var redaktør af »Sociolognyt« indtil 6.90. Susan Reynolds Whyte er redaktionsmedlem i Medical Anthropology Quarterly og Health Transition Review.

Gæsteforelæsninger samt deltagelse i konferencer, seminar o.lign.:

Ann-lisbet Arn: European Association of Social Anthropology Annual Conference (Portugal). Asger Christiansen: Arkivstudier og seminar ved Indian Office Library (London). Jonathan Friedman: Medarrangør af Conference on Commodities and Cultural Strategies (Copenhagen); foredrag ved: American

Anthropological Association Annual Meeting, Australian National University, Monash University (Melbourne), University of Pennsylvania. Helle Ploug Hansen: Nordisk Cancer Union Symposium (København) og 6th International Cancer Nursing Conference (Amsterdam). Kirsten Hastrup: Medarrangør af EASA Conference (Portugal); foredrag ved ASA Conference om 'The future of social anthropology' (Edinburgh), International School of Theatre Anthropology (Bologna), RAI conference on 'Film as ethnography' (Manchester), Seminar om nordatlantisk kulturforskning (Thorshavn). Peter Hervik: Seminar ved Centro de Investigaciones y Estudios Superiores en Antropología Social Tlalpan (Mexico City); gæsteforelæsning ved Instituto Nacional de Antropología e Historia (Yucatan). Søren Hvalkof: 16. Congress of Nordic Anthropologists (Reykjavik). Aage Jørgensen: Forelæsninger ved El Colegio de Michoacan (Zamora, Mexico). John Liep: Medarrangør og deltager i en workshop om udveksling i det austronesiske område under et ophold ved Australian National University. Åke Norborg: Studierejse til Ägyptisches Museum (Berlin). Karen Fog Olwig: 22. Caribbean Historians Conference (Trinidad); gæsteforelæsninger ved Center for Minoritetsstudier (KU), Højskoleforeningen, UNESCO kursus, Socialantropologiska Institutionen (Stockholm). Steven Sampson: Conference on Anthropology of Politics in Post Communist Societies (Warsaw), 4. World Congress of Soviet and East European Studies (Harrogate, UK); gæsteforelæsninger ved Dansk Flygtninghjælp (Ålborg), Institut for Statskundskab (AaU), Iværksætterkurser (Arbejdsmarkets Uddannelse og Undervisningsministeriet), Dansk politologisk Selskab, Danmarks Lærerehøjskole. Inger Sjørlev: EASA Annual Conference (Portugal); gæsteforelæsninger ved Etnografisk Afdeling (Moesgaard, AaU), Sociologiska Institutionen (Lund), Religionslærerforeningen, Dansk Etnografisk Forenings Årsmøde. Ninna Nyberg Sørensen: 16. Congress of Nordic Anthropologists (Reykjavik), plenum forelæsning ved Nordisk Symposium om Køn og Socialforandring (Oslo). Birgitte Refslund Sørensen: Modern South Asian Studies Conference (Amsterdam); seminarer ved Institute of Sociology and International Centre for Ethnic Studies (Columbo). Bo Wagner Sørensen: Foredrag ved SAMKVIND. Hanne Veber: 16. Congress of Nordic Anthropologists (Reykjavik); forelæsning ved forskerkursus 'Institutions, Culture and Change at Local Community Level' (Sandbjerg Slot). Michael A. Whyte: African Studies Annual Meeting (Baltimore); foredrag ved Dansk Ingeniørforenings U-landsfaggruppe, forskerkursus 'Kvalitative forskningsmetoder' (AaU), temadag '80'ernes Antropologi' (Moesgaard, AaU). Susan Reynolds Whyte: African Studies Annual Meeting (Baltimore), WHO Workshop on Injection practices (Geneva), World Bank Seminar on Economic and Po-

licy Choices ind Pharmaceuticals in Developing Countries (Copenhagen); foredrag ved forskerkurser 'Kvalitative metoder' (KU) og 'Qualitative Methods ind Medical Research' (Uppsala) og ved Harvard University. Peter Aaby: Arrangør af IUSSP Conference on Anthropological Studies Relevant to the Sexual Transmission of HIV (Sønderborg); gæsteforelæsninger i Bissau, Australien, Liverpool, Indien, London.

Stab:

VIP: Antal årsværk: 33.

Professor: Kirsten Hastrup.

Lektorer: Ann-lisbet Arn (vikar), Niels Fock, Jonathan Friedman, John Liep, Åke Norborg, Steven Sampson (vikar), Michael Whyte, Susan Whyte, Peter Aaby.

Rekrut: Karen Fog Olwig.

Seniorstipendiat: Inger Sjørlev.

Kandidatstipendiater: Peter Hervik, Søren Hvalkof, Ann-Belinda Steen.

Introduktionsstipendiater: Hanne Bang, Ulla Ebbe-Petersen, Helle Samuelson, Lisanne Wilken.

Forskningsstipendiater med tilknytning til instituttet i 1990: Asger Christensen (SHF/SSF), Michael Jacobsen (SHF), Finn Korzen (SHF/SSF), Helle B. Nielsen (SSF/SHF/SSVF), Helle Ploug Hansen (Kræftens Bekæmpelse/SSVF), Marc Schade-Poulsen (SHF), Vibeke Steffen (Rusmiddelforskningsinitiativ), Birgitte Refslund Sørensen (RUF), Ninna Nyberg Sørensen (SSF), Bo Wagner Sørensen (SSF), Hanne Veber (RUF).

Undervisningsassistenter: Hanne Bang, Ole Bruun, Steen Bergendorff, Birthe Lundtoft Clausen, Ulla Ebbe-Petersen, Bente Hansen, Gitte Johansen, Ilse Kirk Nielsen, Dorte Ulrik Petersen, Kirsten Rønne, Tina Tjørnhøj-Tomsen, Lisanne Wilken.

TAP: Antal årsværk: 3.

Assistenter: Annelise Larsen, Ketty Wendelboe.

Bibliotekar: Bente Schlamowitz.

Studentermedhjælp: (studienævnsekretær og studievejleder) Mette Kålund Jørgensen; (bibliotek) Ann Benwell, Nina Johnsen, Anne Mette Svendsen; (kontor/edb) Bente Wolff.

Ph.D. afhandlinger:

Afhandlingens opbevaringssted angivet i parentes efter titlen.

Bruun, Ole: Business and Bureaucracy In a Chengdu Street: the Ethnography of Individual Business Households in Contemporary China (Biblioteket på Inst. for Antropologi).

Parrergaard, Karsten: Økonomisk og rituel udveksling i Andes. Et studie af Tapay i det sydlige Peru (Biblioteket på Inst. for Antropologi).

Sørensen, Anne: Gender Dynamics in Contract Far-

ming: Women's Role in Smallholder Tea Production in Kericho District, Kenya (Biblioteket på Inst. Antropologi).

Specialer:

- Andersen, Hanne Elisabeth: »Mor og Søn«. Kontinuitet og transformation af de japanske kønsroller.
- Bæhr, Ivan: Social konflikt og politisk kultur i et brasiliansk plantagesamfund – case-studie af plantagearbejdernes faglige mobilisering og kamp for faglige rettigheder i Pernambuco.
- Christiansen, Ing-Britt J.: De »uforståelige« ungdomsselv mord i Grønland. En kulturel analyse.
- Henriques, Peter Fini: Hvad er cargo – Millenarisme i Madang District, New Guinea.
- Holm, Anders Erik Holstein: Om at være midt imellem – stedet mellem det lokale og globale. Et studie af nogle asiatiske bønders situation under den koloniale periode i Indonesien.
- Holmegaard, Henrik: The Anatomy of Fault.
- Johnsen, Nina: Pastorale profeter? en undersøgelse af profetbegrebet og dets anvendelighed i forbindelse med massai og nandi laiboner i Østafrika.
- Skylv, Grethe Krogh: Meningen med BUDO.
- Sørensen, Anne Dorthe Nyland: Paradis i himlen og på jorden.
- Thaulow, Elvin Esben: Kontinuitet og forandring i karriereveje til indflydelse, magt og prestige i taraske landsbysamfund i Mexico.

Publikationer:

- Aaby, P., Bukh, J., Kronborg, D., Lisse, I.M., Silva, M.C.d.: Delayed excess mortality after exposure to measles during the first six months of life. *American Journal of Epidemiology* Vol. 132, No. 2, s. 211-219, 1990.
- , Mølbak, K., Højlyng, N., Ingholt, L., Silva, A., Jepsen, S.: An epidemic outbreak of cryptosporidiosis. A prospective community study from Guinea-Bissau. *J. Pediatr Infect Dis.* 1990:9, s. 566-570, Houston, Texas 1990.
- , Lisse, I., Poulsen, A., Kvinesdal, B., Mølbak, K., Dias, F., Knudsen, K.: Immunodeficiency in HIV-2 infection. A community study from Guinea-Bissau. *AIDS* 1990:4, s. 1263-1266, 1990.
- , Seim, E., Knudsen, K., Bukh, B., Lisse, I., Silva, M.d.: Increased post-perinatal mortality among children of mothers exposed to measles during pregnancy. *American Journal of Epidemiology* 1990:132, s. 531-539, U.S.A. 1990.
- , Lisse, I., Whittle, H., Normark, M., Gyhrs, A., Ryder, L.: Labelling of T-cell subsets under field conditions in tropical countries. Adaptation of the immuno-alkaline phosphatase staining method for blood-smears. *J Immunol Method* 1990:129, s. 49-53, London 1990.
- , Knudsen, K., Jensen, I., Thaarup, J., Poulsen, A., Sodemann, M., Silva, M.d., Whittle, H.: Measles incidence, vaccine efficacy and mortality in two urban African areas with high vaccination coverage. *Journal of Infectious Disease* 1990:162, s. 1043-1048, Chicago 1990.
- , Garenne, M.: Pattern of exposure and measles mortality in Senegal. *J. Inf. Dis* 1990:161, s. 1088-1094, Houston, Texas 1990.
- , Leeuwenburg, J.: Patterns of transmission and severity of measles infection. A reanalysis of data from the Machakos area, Kenya. *Journal of Infect. Disease* 1990:161, s. 171-174, Chicago 1990.
- , Kronborg, D.: Piecewise comparison of survival functions in hazard regression models with non-proportional hazards. *Biometrics.* 1990:46, s. 375-380, Washington D.C., USA 1990.
- , Poulsen, A., Kvinesdal, B., Mølbak, K., Frederiksen, K., Dias, F., Lauritzen, E.: Prevalence of and mortality from Human Immunodeficiency Virus Type 2 in Bissau, West Africa. *Lancet* 1989:1, s. 827-831, London 1989.
- : La promiscuité, un facteur déterminant de la mortalité par rougeole. *Mortalité et Société en Afrique*, G. Pison, E. van de Walle, M. Sala-Diakander, s. 295-324, Paris 1990.
- , Mølbak, K.: Siblings of opposite sex as a risk factor for child mortality. *Br. Med. Journal* 1990:301, s. 143-145, London 1990.
- : Tuhkarokko (Severe measles and its control in developing countries: Dogmas and new perspectives). *Kehitysmaiden terveystyö ja sairauts (Health and disease in developing countries)*, Lankinen KS, Karvonen JT, Mäkelä PH, Peltola H. Peltomaa M (eds), s. 441-454, Finland 1988.
- Arn, A.: Retssagen i Durgapur. *Jordens Folk* 1989:4, s. 32-36, København 1989.
- : Penge er for mænd. *Samkvind, skriftserie 3-4*, s. 10, Københavns Universitet 1990.
- Christensen, A.: Afghanistan: The changing context of inter-ethnic relations. *IWGIA Yearbook* 1989, IWGIA, s. 128-133, København 1990.
- : Kvinder, hus og jord. *Udvikling* 1990:4, s. 30-32, København 1990.
- : Opbygningen af DACAAR'S Rehabiliteringsprogram. *Afghanistan – Genopbygning i et minefelt*. Sørensen, T.: *Dansk Flygtningehjælp* 1990, s. 16, København 1990.
- : Udviklingsbegrebet -Vestens oprindelses- og identitetsmyte. *Jordens Folk* 1989:4, s. 3-9, København 1989.
- : Ureglerlige Afghanistan. *cikaden – Tredie Verdens Magasin* 1990:22, s. 41-43, Århus 1990.
- Friedman, J.: Being in the world: Localisation and globalisation. *Global Cultures*, M. Featherstone (ed), s. 311-328, London 1990.
- : The Consumption of modernity. *Culture & History* 1989:4, s. 117-130, København 1989.

- Culture Identity and World Process. Domination and Resistance, M. Rowlands (ed), s. 51-69, London 1989.
- Culture, Identity and World Process. Review 1989:12:1, s. 51-69, New York 1989.
- Lash, S.: Modernity and Identity. London 1990, 1-406 s.
- Narcissism and the Roots of Postmodernity. Modernity and Identity, Lash & Friedman, s. 31, Oxford 1990.
- The political Economy of elegance: An African cult of beauty. Culture & History 1990:7, s. 101-125, København 1990.
- Hansen, H.P.: Etnografisk feltarbejde på en onkologisk afdeling. Sygeplejerskernes samarbejde, SSN 1990:10:4, s. 7, Danmark 1990.
- Harbsmeier, M.: Utopieforschung. Eine Rezension von Jürgen Vosskamp (Hrsg.), Utopieforschung vol. 1-3, nr 43, nr 2, s. 187-192, Tyskland 1989.
- Hastrup, K., Elsass, P.: Anthropological Advocacy: A contradiction in terms? Current Anthropology 1990:11:3, s. 301-312, Chicago 1990.
- The Anthropological Vision: Comments to Niels Einarsson. Antropologiska Studier 1990:46/47, s. 78-84, Stockholm 1990.
- Antropologiske studier af egen kultur. Antropress 1990, s. 1-12, Oslo 1990.
- The Ethnographic Present. A Reinvention. Cultural Anthropology. 1990:5:1, s. 45-61, Washington 1990.
- Iceland: Sorcerers and Paganism. Early Modern European Witchcraft. Centres and Peripheries., B. Ankarloo & G. Henningsen (red.), s. 383-402, Oxford 1990.
- Island of Anthropology. Studies in Islandic Past and Present. Odense 1990, 339 s.
- Nature and Policy in Iceland 1400-1800. An Anthropological Analysis of History and Mentality. Oxford 1990, 367 s.
- Sandheden i den historiske antropologi. Den Jyske Historiker 1990:50, s. 81-94, Århus 1990.
- Fink, H.: Tanken om enhed i videnskaberne. Århus 1990, 215 s.
- Udvikling eller historie? Antropologiens bidrag til en ny Verden. Den Ny Verden 1990:23, s. 36-54, København 1990.
- Videnskabens magi. En antropologisk diskussion af årsag og virkning i verden. Tanken om enhed i videnskaberne, H. Fink & K. Hastrup (red), s. 191-214, Århus 1990.
- Videnskabens Verden. Tre parabler over subjekt/objekt-forholdet. Stofskifte, Tidsskrift for Antropologi 1990:20, s. 35-54, København 1990.
- Worlds Apart. Comprehending each other across time and space. Acta Borealia 1990:7, s. 14-24, Oslo 1990.
- Korzen, F.: Hjemlandets placering i analysen af anatolske indvandreres tilpasning i Danmark. Muslimske indvandrerkultur i Danmark, S. Dindler & A. Olesen (red.) Statens Humanistiske Forskningsråd, s. 55-81, Århus 1989.
- Kronborg, D., Hansen, B., Aaby, P.: Variance component analysis of the incubation period for measles in the epidemic in Greenland 1951. University of Copenhagen 1990, 20 s.
- Liep, J.: Fra kulturhistorie til kultur og historie. Dansk antropologis forvandling. Stofskifte. Tidsskrift for antropologi 20, s. 97-116, København 1990.
- The day of reckoning on Rossel Island. Death rituals and life in the societies of the Kula ring., s. 230-253, DeKalb 1989.
- Gift exchange and the construction of identity. Culture and history in the Pacific Transactions of the Finnish anthropological society Nr. 27, Siikala, J., ed., s. 164-183, Helsinki 1990.
- Det transcendentale pulver. Rituel brug af Johnsons babyudder i Melanesien. Tidsskriftet antropologi 21/22, s. 173-177, København 1990.
- Olwig, K.F.: Cultural Identity and Material culture: Afro-Caribbean pottery. Folk 1990:32, s. 5-22, København 1990.
- The Struggle for Respectability: The Methodism and Afro-Caribbean Culture on 19th Century Nevis. Nieuwe West-Indische Gids 1990:64:3/4, s. 93-114, Utrecht, Holland 1990.
- Olwig, K.R., Olwig, K.F.: Indvandrerens er en udvandrers-kulturel identitet blandt danske og vestindiske børn. To kulturer i klasseværelset. Københavnstudier i tosprogethed bind 9, J. Noeman Jørgensen og Anne Holmen (red), s. 87-114, Danmarks Lærerhøjskole 1990.
- Sjørøsløv, I.G.: At have to virkeligheder. Omverden s. 20-24, København 1990.
- At standse ved tingen. Fetishen som ting og begreb. Tidsskriftet Antropologi 21-22, s. 18-25, København 1990.
- Steen, A., Bugge, H.: Dansk Mission i Sydindien. København 1989, 95 s.
- Mission, kultur og identitet: Mødet mellem Arcot Missionen og Malayali-folket i Sydindien. Dansk Mission i Sydindien, Henriette Bugge & Ann-Belinda Steen, s. 52-81, København 1989.
- Sørensen, B.W.: Folk Models of Wife-Beating in Nuk, Greenland. Folk 1990:32, s. 93-115, København 1990.
- Veber, H.: Ashéninka Cushmaaén. Påklædning og Tegn. Tidsskriftet Antropologi 1990:21-22, s. 141-150, København 1990.
- Whyte, M.A.: "We have no cash crops anymore" Agriculture as a cultural system in Uganda, 1969-1987. The Creative Communion, Anita Jacobson-Widding & Walter van Beek, s. 307-322, Uppsala 1990.

- : The Process of Survival in southeastern Uganda. Adaptive Strategies in African Arid Lands, Mette Bovin, Leif Manger, s. 121-147, Uppsala 1990.
- Whyte, S.R.: En afrikansk sandsiger. Ritual og Rationalitet i Videnskabers Udvikling, Arne Jakobsen og Stig Andur Pedersen (red), s. 25-36, København 1989.
- : Problems in Cross-Cultural Research on Disability. Disability in a Cross-Cultural Perspektiv Working Paper no. 4/1990, Frank J. Bruun & Benedicte Ingstad (eds.), s. 197-207, Oslo 1990.
- : Uncertain Persons in Nyole Divination. Journal of Religion in Africa 1990:2:1, s. 41-62, Leiden 1990.
- : The widow's dream: Sex and death in Western Kenya. Personhood and Agency: The experience of self and other in African cultures, Michael Jacson and Ivan Karp (eds.), s. 95-114, Uppsala 1990.

Michael A. Whyte

Institut for Kultursociologi

Historie:

Institut for Kultursociologi er forholdsvis nyetableret. Den første studieordning for magisterkonferens i Kultursociologi blev udarbejdet og vedtaget i 1965, og et selvstændigt Institut for Kultursociologi blev oprettet i 1967. Instituttet påbegyndte i 1988 afviklingen af uddannelsen i overensstemmelse med Direktoratet for de videregående Uddannelsers intentioner om at oprette en ny sociologiuddannelse ved Københavns Universitet. Instituttet har derfor ikke optaget nye studerende siden 1987. Instituttet har i samarbejde med fakultetet udarbejdet planer for anvendelse af de ved fagets henhørende forsknings- og undervisningsårsværk.

Forskningsvirksomhed:

Kultursociologien er defineret som en integreret videnskab om mennesket, samfundet og kulturen. Kultursociologien beskæftiger sig med sociale systemer og strukturer, og gennem givne kultur- og tydningsmønstre, samt med de handlinger dette afføder.

Instituttets forskning har det sidste par år været centreret omkring en række mere velafgrænsede emnekredse. Det drejer sig om følgende:

1. Kultur og hverdagsliv

Under dette tema arbejdes der med en række forskellige emner, hvor kultur- og hverdagslivsbegreberne udgør en central forståelsesramme.

1.1 Hverdagslivsteori

1.1.1 Hverdagsliv og følelser

En teoretisk analyse af forholdet mellem hverdagslivsbetingelser, måder at skabe hverdagsliv på og forskellige følelser i hverdagslivet (glæde, skam, angst, apati m.v.). Det empiriske grundlag for ovennævnte analyse er en interviewundersøgelse af ufaglærte kvinder i forskellige livsfasen (Charlotte Bloch).

1.1.2 Kvinder i hverdagslivet

Formålet med dette grundforskningsprojekt er at udvikle teoretiske begreber og metoder, der kan beskrive kvinder som aktører i hverdagsliv og samfund. Med udgangspunkt i et eksisterende empirisk materiale om unge arbejdsløse kvinders hverdagsliv fokuseres på de upåagtede aktiviteter og de måder, hvorpå disse medvirker til at genskabe og forandre de lokale og strukturelle forhold, som på sin side udgør aktiviteterens betingelser (Birthe Bech-Jørgensen).

1.2 Kultur og det moderne samfund

1.2.1 Moderne Verden, moderne Danmark

Æstetisering, selv-bekymring, livs-skaben, seksualisering og kønsspil. I moderne samfund tilbringer mennesker en stor del af deres fritid i sociale rum, som man ikke kendte i andre og tidligere kulturer. Projektet har til formål at undersøge de former for socialt liv, der udspiller sig i disse nye rum, de livsbetingelser der danner baggrund herfor, og de konsekvenser der følger heraf, for individernes livsopfattelse og samfundets indretning (Henning Bech).

1.2.2 Fountain House – et anderledes socialt og kulturelt Rum

Der er tale om forskning og evaluering knyttet til et socialpsykiatrisk rehabiliteringsprojekt delvis finansieret af EF's Sociale Fond. Foreløbige resultater er publiceret i tidsskriftet Social Kritik nr. 10/1990. Projektet udføres i samarbejde med adjunkt Christian Horst, Danmarks Lærerhøjskole (Allan Madsen).

1.3 Kultur og Idræt

1.3.1 Kulturpolitik og sportspolitik i DDR og Sovjetunionen

Projektet følger de sportspolitiske konsekvenser af opløsningen af DDR-staten og den statslige forening med den Vesttyske Forbundsrepublik. Projektet kortlægger ligeledes omstrukturingspolitikken i Sovjetunionen og dens konsekvenser for elite- og bredde-sport, samt følgerne af ønsket om politisk og kulturel autonomi i forskellige republikker (De Baltiske Republikker og Georgien) (Søren Damkjær).

1.3.2 Sportsfilosofi og sportssociologi

Projektet har til formål at foretage en teoretisk afklaring af kropskultur, sport og idræt på baggrund af en kulturteori om kropslig handling, kropslig repræsentation og kropslige semiotikker (Søren Damkjær).

1.3.3 Motion i lokalsamfundet

Projektet er en evaluering af etablering af en idrætslegeplads for børn og voksne i tilknytning til projektet »Østerbro bevæger sig«. Projektet skal inspirere til videreudvikling af idrætslegepladser specielt og nye motionsaktiviteter og sundhedspædagogiske foranstaltninger generelt (Charlotte Bloch).

1.4 Kulturanalyse

1.4.1 Kultur og regionaludvikling i Norden

Hvad betyder kulturen socialt, økonomisk, kulturelt for den enkelte i hverdagen og for regioners og lokalsamfunds udviklingsmuligheder (Peter Duelund).

1.4.2 Danmark i det internationale kultursamarbejde med hovedvægt på samarbejde i EF

Forskningsprojektet skal belyse i hvilken retning de kulturpolitiske initiativer i EF og andre EF-lande bevæger sig sammenholdt med de mål og midler, der er lagt til grund for dansk kulturpolitik (Peter Duelund).

1.4.3 Take me out to the Ball Game!

Ovenstående er navnet på en essay-samling om amerikanske kulturstudier. Baseball er kendetegnende for U.S.A.'s kultur og samfund. Essayene handler blandt andet om pragmatismens rødder i italiensk og skandinaviske kulturproduktion (Jonathan Schwartz).

1.5 Arbejdspladskultur

1.5.1 Arbejdspladskultur og kønnets betydning

Dette forskningsprojekt er en videreførelse af en undersøgelse, offentliggjort i 1990: Vil kvinder lede?, af barriererne for at kvinder får ledende positioner i arbejdslivet. Undersøgelsen udvides til at omfatte mænd og fokuserer på mændenes opfattelser af arbejdspladskultur, karrieretilstand og -ønsker. Projektets teoretiske dimension reflekterer de nye betydninger af køn i den postmodernistiske og dekonstruktivistiske diskussion (Lis Højgaard).

1.5.2 Sammenhængen mellem arbejdsliv og familieliv

Projektet skal belyse de muligheder arbejdslivet giver h.h.v. kvinder og mænd for at varetage familieforpligtigelser, f.eks. adgang til barselsorlov, pasning af syge børn og ældre, deltid. Det er hensigten at belyse de formelle regler, såvel som de uformelle normer, værdier og betydninger, som kommer til udtryk i de daglige rutiner på en arbejdsplads, og som har betydning for de to køns handlemuligheder (Lis Højgaard).

2. Migrations- og etnicitetsstudier

2.1 Indvandrerstudier

2.1.1 Den købte brud og den solgte brud

Strategier for indgåelse af ægteskab mellem tyrker i København og Konya. Projektet tager sigte på en analyse af det mønster for ægteskabsindgåelse, der tegner sig blandt tyrkiske indvandrere i København. Undersøgelsen bygger på interview med de implicerede unge, deres familier og sociale netværk i København og Konya samt deltagerobservation i den afgivende og modtagende familie danner udgangspunkt for et hidtil upåagt aspekt af tyrkiske indvandreres situation i Danmark og deres hjemlandsprofil (Lotte Bøggild Mortensen).

2.1.2 Det multi-kulturelle Danmark

Formålet med projektet går ud på at undersøge, hvorvidt der er ved at blive bygget en »bro« mellem unge indvandrere og danskere, således at der er ved at opstå en »blandingskultur« her i landet. Projektets første fase består i en undersøgelse af de strømninger, der findes blandt ungdommen omkring etnicitetsproblematik og skal betragtes som et pilotprojekt bestående af kvalitative interviews med unge indvandrere og danskere i aldersgruppen 16-25 år (Flemming Røgilds).

2.2 Etnicitet og Identitet

2.2.1 Identity at a Distance

The Macedonians in Toronto. Projektet bygger på forskningserfaring i Danmark og Sverige, samt flere feltarbejder i Resen kommune, S. R. Makedonija. Projektet har til formål at fortolke udvandreres kulturelle udtryksformer og identitetspraksis. Toronto har ca. 100.000 indbyggere med Makedoniske rødder. York Universitets Sociologi Institut har inviteret Jonathan Mathew Schwartz på et forskningsophold, januar-februar 1991, støttet af Statens samfundsvidenskabelige Forskningsråd (Jonathan Schwartz).

2.2.2 The Living Word

En Videofilm om: The Danish Folk High Schools Today. Med støtte fra UNESCO (Jonathan Schwartz).

2.3 Flygtningestudier

2.3.1 Katastrofer, flygtninge og hverdagskultur i den tredje verden

Projektet er rettet mod en analyse af sociale og kulturelle aspekter af overgangen fra nødhjælp til selvforsyning i forbindelse med flygtningelejre i den tredje verden. Den empiriske del af analysen er baseret på et 5 måneders feltarbejde blandt guatemalanske flygtninge i Mexico. Projektet forventes afsluttet medio 1991 (Finn Steputat).

2.3.2 Kvindeligt vidnesbyrd fra exilet

På baggrund af indsamlede vidnesbyrd fra flygtningkvinder fra Mellemøsten og Latinamerika, der er i exil i Danmark, foretages en analyse af exillivets kvindespecifikke vilkår. Teoretisk er projektet tværfagligt orienteret med basis indenfor områderne psykologi, antropologi og kultursociologi (Inger Agger).

3. Udviklingsstudier

Under dette tema arbejdes der med analyser af kulturelle og sociale forhold og socio-økonomisk udvikling i den 3. verden. Der arbejdes endvidere med bistandsproblemer og bistandsorienteret forskning.

3.1 Kultur og identitet

3.1.1 Kultur, symbol og magt

Analysen tager sit udgangspunkt i Punan Bah folkets opfattelse af et fænomen, de betegner etun, som de forstår som en uafhængig, overførbar kraft som giver nogle samfundsmedlemmer særlig magt. Det påvises, hvorledes denne opfattelse udmøntes symbolsk såvel som konkret i Punan Bahs forholden sig til politik og politikere og til den teknologiske udvikling de konfronteres med (Ida Nicolaisen).

3.1.2 Social identitet, menneskeforståelse og handicap

Undersøgelsen former sig som en analyse af Punan Bah folkets menneskeforståelse og af de mekanismer, hvorigennem social identitet formes og udtrykkes. På denne baggrund vises hvorledes opfattelsen af handicap varierer fra Vestens, og at behandlingen af de, der lider under fysiske handicap, ikke som her er marginaliseret og »usynliggjort« i det sociale liv (Ida Nicolaisen).

3.2 Bistandsprojekter

3.2.1 Bæredygtighed i udviklingsprojekter

En undersøgelse som led i et projekt vedrørende evaluering af bæredygtigheden i DANIDAs bilaterale udviklingsprojekter. Foretages sammen med John Carlsen, Henrik Nielsen, Michael Loft, Birthe Nautrup og Peter Wad (Ida Nicolaisen).

4. Arbejdet, arbejdsmarkedet og dets organisationer

4.1 Arbejdet og teknikkens Socialhistorie

Projektet har til formål at give en fremstilling af knudepunkter i arbejdet og teknikkens socialhistorie. Et første bind, der beskæftiger sig med perioden indtil den videnskabelige revolution i Europa, udkommer på forlaget Systime foråret 1991. Der arbejdes for øjeblikket videre på et bind 2, der skal føre fremstillingen frem til idag (Allan Madsen).

4.2 Organisationerne, aftalesystemet og omstillingerne i det danske samfund

Første del af projektet vedrører en sociologisk analyse af »De uformelle relationer i et forhandlingsssystem«. Anden del er en fortsat analyse af udviklingen i »Det offentlige aftalesystem 1900-1990«.

Projektets tredje del er en »Analyse af det danske organisations- og aftalesystem i en omstillingsperiode«. I denne sammenhæng er vi igang med et konkret evalueringsprojekt vedr. omstilling og efteruddannelse i to forskellige kommuner (Jesper Due, Jørgen Steen Madsen).

4.3 EFs indre marked og arbejdsmarkedets internationalisering

EFs indre marked og den sociale dimension samt arbejdsmarkedetsudviklingen i en række europæiske lande, der står i centrum i denne analyse (Jesper Due, Jørgen Steen Madsen, Carsten Strøby Jensen, Henrik Vistisen).

Redaktionsvirksomhed:

Ida Nicolaisen: Redaktør af Carlsbergfondets udgivelse af serien: Dansk Nomadeforskning. Medredaktør af Dansk etnografisk Forenings Tidsskrift: FOLK.

Inger Agger: Redaktør på Tidsskriftet Nordisk Sexologi, København. Editorial Board ved Journal of Traumatic Stress (Plenum Press, New York).

Finn Stepputat: Kasserer/redaktionsmedlem i Netværket for Latinamerikaforskning i Danmark (NET-LA). Medlem af en temareaktion (Mexico) i Kulturgeografiske Hæfter.

Lis Højgaard: Redaktør af tidsskriftet Kontext.

Peter Duelund: Redaktør på: »Danish Experiments – Social Constructions of Technology«.

Henning Bech: Medlem af Editorial board for Journal of the History of Sexuality (University of Chicago Press).

Anden virksomhed:

Instituttet havde i dagene 21.-23. maj besøg af Dr. Jennifer Alexander, Australian National University, og Dr. Paul Alexander, University of Sydney; Ida Nicolaisen arrangerede seminarer på Nordisk Institut for Asienforskning og center for udviklingsforskning.

Inger Agger: Medlem af bestyrelsen for OASIS-Behandling og Rådgivning for Flygtninge, København. Medlem af the Nominating Committee of the International Society for Traumatic Stress Studies, USA.

Flemming Røgilds: Medarrangør af 3. Nordiske Ungdomskulturforskningskonference, der forventes afholdt i København, september 1991.

Søren Damkjær: Medlem af Team Danmarks Forskningsudvalg.

Henning Bech: Deltagelse i The International Academy of Sex Research's årskongres.

Rejser:

Ida Nicolaisen: Forskningsophold i U.S.A. i foråret og efteråret 1990.

Inger Agger: Besøg i Yucatan, Mexico i november.

Finn Stepputat: Forskningsrejse til Mexico januar-marts, 1990.

Charlotte Bloch: International kongres i idrætspsykologi, Montpellier, Frankrig. Studierejse til Greifswald og Rostock Universitet, Østtyskland.

Søren Damkjær: Seminar om Sportsvidenskab på Greifswalds Universitet. Forskningsophold i DDR i maj, og september (Sportspolitik). Forskningsophold i Sovjetunionen oktober 1990.

Jonathan Schwartz: Feltarbejde i Makedonija oktober 1990 (Migration Community).

Peter Duelund: Studierejser til Tjekkioslovakiet, Holland, Spanien i forbindelse med projektet »Danmark i det internationale kultursamarbejde«.

Gæsteforelæsninger og forelæsninger på konferencer:

Inger Agger: Forelæst ved Universitetets psykiatriske Institut, Oslo (marts). Danish-Dutch Meeting in Sexologi, Amsterdam (april). CSCE/CHD-Parallel Activities on Human Rights, København (juni). Dansk etnografisk Forening, Institut for Antropologi, Københavns Universitet (september). Psykologisk Laboratorium, Københavns Universitet (oktober). The Sixth Annual Meeting of the International Society for Traumatic Stress Studies, New Orleans (oktober).

Jesper Due: Har holdt foredrag i Danmarks Lærerforening, KAD, Dansk Sygeplejeråd, Metal, DJØF, Statsansattes Kartel, GL og Dansk Magisterforening, Arbejdsministeriet, Kommunernes Landforening og Dansk Arbejdsretsforening, FAOS-seminar, København Universitet.

Carsten Strøby Jensen: Foredrag: Arbejdsministeriet og DJØF, Aalborg Universitetscenter, Århus Universitet og Roskilde Universitetscenter, 15.-16. marts 1990. FAOS-seminar på Københavns Universitet.

Jonathan Schwartz: Dansk antropolog Forening »Om Hjemve«. Februar. Minoritetsuddannelse, Københavns Universitet. »Indvandrerforskning i kultursociologisk arbejde«. Februar. Comparative Perspective in Sociology: Dubrovnik 17.05.-24.05. Nordic Anthropologists' Meeting, University of Iceland. Københavns Amt Voksenpædagogisk Center. Indvandrerlærerkursus, Danish-Hungarian Seminar on Folkehøjskolebevægelse, Sopron, Hungary: »Identity Work and the Folkehøjskole Movement«. Det Jødisk Akademi. København. Forskeruddannelse på Århus Universitet: »Historiens Dokumenter-Historiens Monumenter«.

Jørgen Steen Madsen: Har holdt foredrag i KAD og Danmarks Lærerforening. FAOS-seminar på Københavns Universitet.

Peter Duelund: Det samfundsvidenskabelige Forskningsråds tænketank: Socialstruktur og kulturformer i

Danmark. Teknik-samfundsinitiativets Teknologiseminar. Forskerens rolle i samfundet. Journalisthøjskolen. De danske Kunstnersammenslutninger, marts, 1990. De danske Amtsrådsforeninger. Odense Universitet. SF's kulturkonference. Europæisk Kulturhuskonference. Nordisk Råd. Kulturministeriets Konference. Kulturpolitisk forskning i Norden, Norge. Visioner i det europæiske mediasamarbejde, Danmarks lytter- og seerforbund. Folkeoplysning i Europa, Sammenslutningen af danske højskoler.

Henning Bech: Gæsteforelæsning Institutet for Sociale Studier, Stockholm; Center for Kvindeforskning, KU; Samkvind, KU; Nordisk Forening for klinisk Sexologis årsmøde; psykologistuderendes café, KU; Minoritetsstudier, KU; Cekvina, ÅU.

Stab:

VIP: Antal årsværk: 20.

Lektorer: Charlotte Bloch, Leif Christensen (prorektor) Søren Damkjær, Lis Højgaard, Allan Madsen, Ida Nicolaisen, Jonathan Schwartz.

Kandidatstipendiat: Finn Stepputat.

Forskningsstipendiater: Inger Agger, Henning Bech, Birthe Bech-Jørgensen, Jesper Due, Peter Duelund, Carsten Strøby Jensen, Vibeke Klitgård, Jørgen Steen Madsen, Anette Michelsen, Lotte Bøggild Mortensen, Flemming Røgilds, Thorkild Thorsen.

Eksterne lektorer og undervisningsassistenter: Beth Elverdam, Jørn Falk, Jean Fischer, Steen Nepper Larsen, Birthe Lindeskov Nautrup, Ninna Nyberg Sørensen, Peter Wad.

TAP: Antal årsværk: 2.

Diana Christensen, Laila Søb Rasmussen, Vinni Steffensen.

EFG-elev: Lene Biller.

Specialer:

Kobbeltved, Ruth: Sociale netværk – socialt arbejde – fattigdom. En syntese af områdernes problemfelter med henblik på en vurdering af sociale netværk som værktøj i socialt arbejde. Forelæsningsemne: Der ønskes en redegørelse for, hvilken rolle netværksteorier tildeler aktive beboere og frivillige i det sociale arbejde, samt en vurdering af hvilken rolle de rent faktisk kan spille i forskellige typer af projekter.

Wilhelmsen, Charlotte: Kolam – en Sydindisk ritualkunst. Forelæsningsemne: Der ønskes en diskussion af tradition og forandring i hinduistiske ritualer specielt med henblik på kvindens rolle heri.

Ramshøj, Pia: Livsform og sygdomsmestring. Om gamle menneskers samfunds- og kulturspecifikke måder at mestre et midlertidigt sygdomsforløb på. Forelæsningsemne: Coping-ressourcer og sundhedsvæsenets fremgangsmåde overfor gamle patienter.

Willert, Hanne: Familier i et samfund i opbrud. Jord-

- fattige landbofamilier i 1800-tallet. Forelæsningssemne: Med udgangspunkt i konkrete eksempler fra historiske og antropologiske analyser ønskes en diskussion af de faktorer, der bestemmer familie- og husstandsstrukturers udformning.
- Kalvig, Tine: Patientens sygdomsmodel – en udformning til den medicinske model. En beskrivelse af personlige erfaringer og oplevelser i forbindelse med sygdom. Forelæsningssemne: Gør rede for forskellige videnskabsteoretiske tilgange til begreberne sygdom og sundhed. Uddyb hvordan disse tilgange kan belyse lægers og patienters holdninger.
- Liberkind, Margot: Socialismen og formerne – Kultursociologiske smuler til kritikken af Sovjet. Forelæsningssemne: Partistaternes opløsning i Østeuropa i den intellektuelle refleksion.
- Schmidt, Eva Husum: Ældrepolitik og ældrebilder. En gennemgang af idégrundlaget for 80'ernes ældrepolitik med vægt på de kvalitative aspekter af ældres tilværelse – modstillet med en interviewundersøgelse med gamle landbokvinder. Forelæsningssemne: Ældrepolitik på korsvejen mellem statsliggørelse og privatisering: »Lokalsamfundsvisionen« som idealtipe eller fællesskabsbillede.
- Petersen, Lars Kjerulf: Beherskelse og ureglerlighed. Et essay om miljø, magt og politik. Forelæsningssemne: Bemestringsbegrebets anvendelighed i forbindelse med en sammentænkning af demokrati og miljøansvarlighed.
- Færdige hovedfag 1990:*
- Bengtsson, Maja Winter: At være gammel, indvandrer og minoritet.
- Publikationer:*
- Agger, I., Jensen, S.B.: Die gedemütigte Potenz. Sexuelle Folter an politischen gefangenen männlichen Geschlechts: Strategien zur Zerstörung der Potenz. Zeitlandschaft im Nebel. Menschenrechte. Staatsterrorismus und psychosoziale Gesundheit in Südamerika, Horacio Riquelme (Hrsg.), s. 48-75, Frankfurt am Main 1990.
- Agger, I.: Stories about sexuality and power – exemplified by a Middle Eastern incest story. Institutpublikation 1990, 1-15 s.
- , Jensen, S.B.: La potencia humillada: tortura sexual de presos políticos de sexo masculino. Estrategias de destrucción del hombre. Era de nieblas. Derechos humanos, terrorismo de Estado y salud psicosocial en América Latina., Horacio Riquelme U. (Editor), s. 43-66, Caracas, Venezuela 1990.
- , Jensen, S.B.: Psykosocialt arbejde i Chile. Indvandrere & Minoriteter 17, nr. 3, s. 32-36, Stockholm 1990.
- : Wie eine Unsichtbare Mauer – Berichte von Frauen aus dem Exil. EPK – Entwicklungspolitische Korrespondenz. 3/90, s. 18-19, Hamburg, Tyskland 1990.
- : I det blå værelse. Nyt Forum for Kvindeforskning Vol. 10, Nr. 2, s. 4-14, København 1990.
- Bech-Jørgensen, B.: Familien og det nye hverdagsliv. Kvinden og Samfundet 1990, Nr. 1, s. 5 spalter, København 1990.
- : The impossibility of everyday life. Every Cloud has a Silver Lining, Røgilds, Flemming (ed.), s. 10, København 1990.
- Bech, H.: Skal man være sig selv? Om Foucaults seksualitetshistorie. Nordisk Sexologi 8. årgang, nr. 1, s. 6-22, København 1990.
- : Mandslængsel. Hankøn i moderne samfund. Varia. Skriftrække fra Center for Kvindeforskning, KU 4, Under udg., København 1990.
- : Spøgelers selskab. Om normale film. Løvetann 13. årgang, nr. 3-4, s. 26-29, Oslo 1990.
- Bloch, C.: "At nogen har brug for mig". København 1991, 212 s.
- : Marianne Gullestad: Cutter og hverdagsliv. (Book Reviews). Folk. Journal of the Danish Ethnographic Society. Vol. 32, s. 4, Copenhagen 1990.
- Damkjær, S.: Sociologiens bidrag til Idrætsteorien. Centring Nr. 25, 9' årgang, s. 10, Slagelse 1990.
- : Elitesportens nomenklatura i DDR. Idrætshistorisk Årbog 6' årgang, s. 11, Odense 1990.
- : Kroppens Antologi. Den Jyske Historiker Nr. 53, s. 10, Århus 1990.
- : Den levende handling - Niels Bukh. Idrætshistorisk Årbog 1989, 5' årgang, s. 9, Åbybro 1989.
- Duelund, P., Skot-Hansen, D.: Lokalkultur, Livsformer og Informationsteknologi. København 1990, 121 s.
- , Bruhn, M.: Dreng – Pige – Ny Teknologi. København 1990, 130 s.
- : Ravensborg Bredbåndnet – 1987-90 – Brugerrapport. Rapport nr. 7 I-II. København 1990, 300 s.
- : Kultur og Teknologi – Teori og Metode – Rapport 8. København 1990, 150 s.
- : Culture in the Postindustrial Society. Strategies, Langsted, Jørn (red), s. 14, Århus 1990.
- : Dialogforskningens Teori og Metode. Metode i Teknologivurdering – En erfaring og fornyelse, Cronberg, T., s. 316, København 1990.
- : Hvad med kulturen i EF? Udenrigs 3/1990, s. 14, København 1990.
- Højgaard, L.: Vil kvinder lede? Et spørgsmål om fornyelse. København 1990, 222 s.
- , Jacobsen, H.: Skolen er køn. København 1990, 338 s.
- Jensen, S.B., Agger, I., Svendsen, G.: Health, political repression and human rights. Ugeskrift for Læger 152/16, s. 1171, København 1990.
- Madsen, A., Horst, C.: Fountain House – Et anderledes socialt og kulturelt rum for sindslidende. Social Kritik 10, s. 16, København 1990.

Nicolaisen, I.: Kulturens gave. Tidsopfattelse og livsanskuelse hos Punan Bah folket. Nationalmuseets Arbejdsmark 1990 s. 225, Nationalm. Forlag & Nyt Nordisk Forlag 1990.

–: Gaver og gavegivning. Gulnares Hus. En gave til Hendes Majestæt Dronning Margrethe den Anden på fødselsdagen, den 16 april 1990, Bistrup, A., Scavenius, B., Winge, M., s. 210, København 1990.

Schwartz, J.M.: Gensyn med Racismen: Uddrag af en nordamerikaners erindringer. Mellempøkeligt Samvirke: Kontakt 6 1989/90, s. 3, København 1990.

–: On the Representation of Immigrants in Denmark. Every Cloud has a Silver Lining. Lectures on Everyday Life, Cultural Production and Race, Flemming Røgilds (ed.), s. 42-52, København 1990.

–: Tag mig med til Baseball. Baseball som tegn i amerikansk kultur. OM verden 1 1990 1 1990, s. 32-33, København 1990.

–: Philip Roth – en mester i overdrivelse. Anmeldelse: Philip Roth, The facts: A Novelist's Autobiography. Morgenavisen Jyllands Posten 13.3.90, Aarhus 1990.

–: What did you learn on the way to school? Notater om Min Skolevej. Kontext 54, 1990, s. 106-110, København 1990.

–: Boganmeldelse: Lars Møller, Da vi var børn: børnenes billedhistorie 4 bind. Københavns Bøgforslag. Dansk pædagogisk Tidsskrift 1, 1990, s. 52-55, København 1990.

–: "On the Kinship between Poetry and Ethnography: Some Cases of Local Knowledge in two Modern American Poets, Wallace Stevens and William Carlos Williams.". Understanding and Translation, Anthropology Institute, University of Iceland. Papers from XIV Meeting of Nordic Anthropologists., s. 173-182, Reykjavik 1990.

–: "Sang på Goethe's Fødselsdag: August 28, 1990". Højskolebladet 115. 13.Okt.1990 nr 40 s. 604, Odense 1990.

–: Boganmeldelse: Henrik Ørnstrup, "Personligheden og det Sociale: En introduktion til Georg Simmel. Dansk Sociologi 2/1 Nov. 1990 s. 97-8, København 1989.

–: "Sociologien og Indvandrerforskningen". Sociologiens Fingeraftryk: en hvidbog om sociologi i Danmark, Dansk Sociologiforening, s. 52-53, København 1990.

–: "Tracking down the Nordic Spirit in Thorstein Veblen's Sociology". Acta Sociologica (33) 1990 2: 115-124, Norge 1990.

–: "Odysseus, Moses og Nathanson: Om tre malerier af Eckersberg". ALEF: Tidsskrift for Jødisk Kultur 5/1990, s. 34-40, Rhodos, København 1990.

Stepputat, F.: Self-sufficiency and exile in Mexico. Report on a field study among relocated Guatemalan refugees in S.-E.Mexico, 1988. United Nations Re-

search Institute for Social Development- Discussion Papers no. 9, s. 1-32, Geneve 1989.

Lis Højgaard

Sociologisk Institut

Historie:

Sociologisk Institut blev oprettet i 1950. Siden indførelse af adgangsbegrænsningen i 1977 har der været en jævn til- og afgang. Ca. 30 nyimmatrikulerede hvert år og med 15-20 afgangseksaminer pr. år. I 1986 blev der dekretet stop for nyimmatrikulation og en rekonstruktion sat i udsigt. Dette medførte en svækkelse af uddannelsen, idet lærere i udsædvanlig grad søgte orlov og involvering andre steder, og mange studerende fandt udsigterne for håbløse til at færdiggøre uddannelsen. I de seneste år er kandidatproduktionen således gået en smule ned.

Forskerstaben har siden 1982 været for nedadgående grundet mangel på bevillinger. I 1990 har der i praksis været 4-5 lektorer knyttet til instituttets forskningsmiljø. I 1989 blev de efterhånden tyndt befolkede lokaler fyldt op ved en sammenflytning med Institut for Kultursociologi, og der har siden været et stigende administrativt, undervisnings- og forskningsmæssigt samarbejde mellem de to »krise-ramte« institutter.

Forskningsvirksomhed:

På grund af bortrejse har Birgitte Simonsen ikke kunnet indlevere en forskningsberetning. Gunnar Olofsson har tillige ikke indleveret forskningsberetning, idet han i 1990 ikke har været knyttet til det sociologiske forskningsmiljø i Danmark. Forskningsvirksomheden, som bedrives af de øvrige videnskabelige medarbejdere er følgende:

Kommunikationsteori

Som en videreførelse af og afslutning på projektet »Semiotik og social kontekst« arbejder TB med udviklingen af en model for det integrative subsystem, karakteriseret ved samspillet mellem to dominansforhold: ekspresive relationers dominans over instrumenelle relationer på subjektssiden og semiotisk formidlede relationers dominans over produktivt formidlede relationer på objektsiden (Tom Broch).

Agrarsociologi

Har sin forskning knyttet til Sociologiska Institutionen i Lund. Det drejer sig om et projekt med Titlen »Agricultural Development: Historical Experiences and Third World Perspectives«. Projektet finansieres af svensk humanistisk samfundsvidenskabelige forskningsråd (Göran Djurfeldt).

Migration

MH's forskning er knyttet til universitetet i Dar Es-Salaam, Tanzania. Projektet belyser migration mellem land og by og de faktorer, der påvirker denne migration. Projektet er finansieret af forskningsrådet for u-landsforskning (Mogens Holm).

Videnssociologi

Opbygning af en automatisk vidensmaskine. Maskinen er opbygget til automatisk indsamling af viden – her begrænset til viden knyttet til produktions- og arbejdslivet. Maskinen bygger på den idé, at med stigende viden vil bitværdimængden af den stadig opbyggede viden falde eller gå mod meget lave værdier. Første publikation vil foreligge senest 15. september 1991 (Erik Høgh)

Demografi

Fødsler og fødtes overlevelse (Erik Manniche).

Arbejdslivs forskning

Har afsluttet rapporteringen af projekt »Industri og Lykke«, der har handlet om udvikling af modeller for demokratisk industri med udgangspunkt i fremtidsværkstedsmetoden. I rapporteringen over dette projekt har der været lagt vægt på en sammenligning med især industrisociologiske og industripsykologiske resultater, der belyser arbejdersubjektivitet gennem empiriske undersøgelsesmetoder. Desuden er der i forbindelse med rapporteringen sket en analytisk gennemarbejdning af konkrete utopiudkast til demokratisk industri. Endelig er der udarbejdet en plan for projektets videreførelse: »Hen imod et socialt eksperiment med demokratisk industri«. Forskningen foregår i samarbejde med lektor Peter Olsén fra Danmarks tekniske Højskole og Birger Steen Nielsen fra Danmarks Lærerhøjskole (Kurt Aagaard Nielsen).

Introduktionsstipendieprojekt: Børns tavshed og kritisk sociologi

Der er udfærdiget en projektskitse, der sigter mod dannelsen af en eksperimentel forskningsprocedure der dels har indarbejdet det ulige magtforhold mellem børn og voksne, dels hvad traditionelle forskningsmetoder gør ved især børns virkelighed. Projektet er et alment afsæt i den psykoanalytiske metateori (Alfred Lorenzer) og har delvis karakter af grundforskning (Helle Kildevang).

Introduktionsstipendieprojekt: Det sociologiske paradigme

Et projekt der sigter imod at sammenligne og vurdere holdbarheden af skillelinierne imellem en 'moderne' og en 'postmoderne' sociologi. Foruden en udarbejdelse af projektet foreligger en omfattende litteraturliste, der dækker problemstillingen (Klaus Rasborg).

Redaktionelle hverv o.l.:

Göran Djurfeldt: Medlem af redaktionen af tidsskriftet »Sydasien – politisk og kulturelt tidsskrift«.

Birgitte Simonsen: Medlem af redaktionen af SAM-KVINDS skriftsserie.

Kurt Aagaard Nielsen: Medlem af tidsskriftet *Context's* redaktion og er desuden medlem af formandskabet for forlaget Sociologi. Helle Kildevang, Jan Kirstein og Birthe Hove er medlem af bestyrelsen for forlaget Sociologi.

Gæsteforelæsninger efter invitation:

Göran Djurfeldt: Konferencen »The Restructuring of Agrarian Production in the USSR: Problems and Perspectives« i Moskva (The first International Conference of experts in agriculture).

Kurt Aagaard Nielsen: Konferencen »Fra redskab til budskab«. Gæsteforelæsning i Teknologivurderingsselskabet STAV.

Andre aktiviteter:

Göran Djurfeldt: Medarrangør af konferencen »Asian Societies in Comparative Perspective« afholdt på Møn.

Kurt Aagaard Nielsen: Medarrangør af konference om »Demokratisering af arbejdslivet« afholdt på Danmarks tekniske Højskole.

Stab:

VIP: Antal årsværk: 8,5.

Lektorer: Tom Broch, Göran Djurfeldt, Mogens Holm, Erik Høgh, Erik Kanniche, Kurt Aagaard Nielsen, Gunnar Olfosson, Birgitte Simonsen.

Gunnar Olfosson har været 100 % frikøbt. Birgitte Simonsen, der i øvrigt forskningsmæssigt er tilknyttet SAMKVIND, har haft orlov uden løn i sidste halvdel af 1990. Mogens Holm har i forbindelse med gennemførelsen af et forskningsprojekt i Afrika været frikøbt fra undervisningen i hele 1991. Endelig har Göran Djurfeldt et delvist frikøb som følge af deltagelse i et forskningsprojekt ved Lunds Universitet.

Eksterne Lektorer på laveste timetal: Elsebeth Hofmeister, Jan Kirstein, John Mortensen, Jeff Smith.

Introduktionsstipendiater: Helle Kildevang og Klaus Rasborg (hver 4 måneder).

TAP: Antal årsværk: 2.

Overassistent Birthe Hove, Assistent Grethe Hansen.

Specialer:

Andersen, Anne: Højtuddannede kvinder på arbejdsmarkedet – barrierer for ligestilling.

Hammerich, Kathrine: Netværksbaseret social politik – til gavn for hvem???

Hoek, Ida: Højtuddannede kvinder på arbejdsmarkedet – barrierer for ligestilling.

Holm-Hansen, Tonny: Ungdom og Modernitet.

- Jarmer, Viggo: Farmaceutens erhvervsrolle på danske apoteker – fra håndværker til lægemiddelektspert. Kretschmar, Henrik: Fagforening og demokrati. Nilsson, Jens: Habermas' paradigmeskift – en kritisk diskussion. Raun, Karina Riiskjær: Fra forsorg til omsorg. En diskussion af hvorvidt handicapfamilien betaler prisen for den ny omsorgsideologi. Tunning, René: Netværksbaseret socialpolitik – til gavn for hvem?

Publikationer:

- Athreya, V.B., Djurfeldt, G., Lindberg, S.: Barriers broken: Production relations and Agrarian change in south India. New Delhi 1990, 336 s.
 Boserup, A.: Krieg, Staat und Frieden, Eine Weiterführung der Gedanken von Clausewitz. Die Zukunft des Friedens in Europa, Politische und Militärische Voraussetzungen, Carl Friedrich von Weizsäcker (udg.), s. 244-263, München 1990.
 -: Approaches to Defensive Defence. Alternatives in European Security, Michael Randle and Paul Rogers (udg.), s. 21-29, Aldershot, England 1990.
 Broch, T.: Semiotik og social kontekst, I: Kommunikation og semiotisk variation. København 1990, 177 s.
 Djurfeldt, G.: Enmångårdar och deltidbruk: Nygamla produktionsformer i Svenskt landbruk. Sociologisk Forskning Nr. 2 1990, S. 2-21, s. 20, Göteborg 1990.
 -: Livsformer i lantbruget: Produktions och levnads-

- förhållanden i ett sociologiskt perspektiv. Arbejds-papir 2-1990, s. 66, Sociologisk Institut, København 1990.
 Duelund, P., Bruhn, M.: Dreng – Pige – Ny Teknologi. København 1990, 130 s.
 Manniche, E.: Quelques aspects de la cohabitation sans mariage. La famille dans les pays developpes: permanences et changements., Institut National d'Etudes Demographique, s. 87-95, Paris 1990.
 Nielsen, K.A.: Arbejde: Lyst eller nød. Sociologi under forandring, Peter Gundelach, Nils Mortensen, Jens Chr. Tonboe, s. 25, København 1990.
 -: Er demokrati 90'ernes utopi. Plan & Arbeid 5 1990, s. 12, Oslo (Norge) 1990.
 -: Nielsen, B., Olsén, P.: Fra industrielt demokrati til demokratisk industri. Forskningsrapport. København 1990, 175 s.
 -: Aktionsforskning en ny forskerrolle. TENDENS 2 1990, s. 10, Inst. for Kultursociologi 1990.
 -: Nielsen, B., Olsén, P.: Fisk, Industri og Lykke. Teknologi-Debat 3 1990, s. 10, København, Teknologinævnt 1990.
 -: Nielsen, B., Paaby, K.: Et myndigt hverdagsliv om et eksperiment med frie læreprocesser. København 1990, 48 s.
 -: Nielsen, B., Olsén, P.: Demokratisk Industri som socialt nyttig produktion. København 1990, 70 s.
 -: Utopi og fremtidig socialorden. Postindustrialisme, Jon Sundbo, Anni Greve, Sten Napper Larsen, s. 12, København 1990.

Tom Broch

problemer og muligheder. I samarbejde med et europæisk forskningscenter (EMU) har vi gennemført et omfattende studie af levnadsforholdene i SOGRIUS- og TEUTWITZ-områderne.

For 1987 er hovedtemaet udvalgt i et samarbejde med professorerne B. Olsén og Håkan Riiskjær i København om et forskningsprojekt om offentlig organisation og system (OOS) for at undersøge de økonomiske og sociale forhold i et typisk landbrugsområde i den offentlige sektor. OOS er finansieret af det Danmarkslandske Landbrugsrådgivningscenter i Odense med Jens Rasmussen, Jørgen Rasmussen og Klaus Brochgaard.

For 1990 medvirker jeg som i et 4-årigt samarbejde med Center for finansieret af Statens økonomiske Forskningsråd og Dansk Erhvervsrådgivningscenter. Det er bl.a. et studie af specialiseringsproblemer og deres mulige udgangspunkt i lokale forvaltningsinstanser. Det kan ses som medlem af ledelsen, har og Peter Bergman planlægger lever at redigere et bind.

Alle disse projekter medarbejderer er nu samlet i bogen om Rosenborggade 15, et studie i byens – betragtet fra et perspektiv af dansk udenrigspolitik. I bogen er der et kapitel om dansk udenrigspolitik. Dette studie om integrationsmulighederne i det daglige arbejde.

Udvalgte projekter er finansieret af det danske forskningscenter for offentlig organisation og system (OOS) og af det danske forskningscenter for offentlig organisation og system (OOS) og af det danske forskningscenter for offentlig organisation og system (OOS). Det er bl.a. et studie af specialiseringsproblemer og deres mulige udgangspunkt i lokale forvaltningsinstanser. Det kan ses som medlem af ledelsen, har og Peter Bergman planlægger lever at redigere et bind.

2.1 Indledning: Integration og politik

Under projekttitlen "Integration og politik" er der en undersøgelse af integrationen af offentlige og private organisationer og deres mulige udgangspunkt i lokale forvaltningsinstanser (Henning Brochgaard).

En undersøgelse af borgernes indvirkning på byens udvikling, hvilket er analysen af byens udvikling og dens muligheder for at integrere offentlige og private organisationer. Det indbringer systemer, hvor byens udvikling er underlagt (Skandinaviens, moderne sociale landbrug og vogn (Frankrig, USA) (Hans Jørgen Rasmussen).

Med projekttitlen "Integration og politik" er der en undersøgelse af integrationen af offentlige og private organisationer og deres mulige udgangspunkt i lokale forvaltningsinstanser (Henning Brochgaard).

Statskundskab

Institut for Statskundskab

Institutets forsknings- og uddannelsesprofil koncentrerer sig om de politiske processer og deres realiteter såvel nationalt som internationalt, og forstøet som et samspil mellem politiske, sociale og økonomiske udviklingstendenser.

Instituttet har i 1990 haft 25 års jubilæum med samfundsfagsuddannelsen, der startede ved det daværende Institut for Samtidshistorie og Statskundskab. I den anledning foranledigede instituttet, at professor Johan P. Olsen, Bergen, blev udnævnt til æresdoktor ved Københavns Universitet. Der blev udgivet tre bøger på forlaget Politiske Studier, som afspejler medarbejdernes forskning inden for Statskundskab, Informatik og metode, International Politik og Forvaltning.

Institutets hoveduddannelser skiftede i 1989 navn til hhv. Statskundskab og Statskundskab med anvendt Datalogi. Som konsekvens heraf ændredes institutnavnet i 1990 til Institut for Statskundskab. Samfundsfagsuddannelsen bibeholdes. Desuden forefindes en overbygningsuddannelse i forvaltning for humanister m.fl.

Fra 1989 er instituttet indgået i EF's ERASMUS-program for administrative uddannelser i et netværk af 7 europæiske universiteter samt et ERASMUS-netværk for internationale studier. Endvidere medvirker instituttet i NORDPLUS- og TEMPUS-programmerne.

Fra 1987 er instituttet indgået i et samarbejde med andre institutter fra RUC og Handelshøjskolen i København om et forskningscenter for offentlig organisation og styring (COS) for at samle spredte ressourcer i et tværdisciplinært studie af den offentlige sektor. COS er finansieret i 5 år af Det samfundsvidenskabelige Forskningsråd. I 1990 medvirkede Jens Hoff, Torben Beck Jørgensen og Klaus Stormgaard.

Fra 1990 medvirker instituttet i et 4-årigt tværdisciplinært center, finansieret af Statens humanistiske Forskningsråd, om Dansk forvaltningshistorie. Der er 16 årsværk til specialundersøgelser, og der sigtes imod at udgive en 6-binds forvaltningshistorie. Tim Knudsen er medlem af ledelsen, han og Peter Bogason planlægger hver at redigere et bind.

Alle instituttets medarbejdere er nu samlet i bygningen Rosenborggade 15, idet hele bygningen – bortset fra et par lokaler til Dansk udenrigspolitisk Institut – står til rådighed. Dette støtter integrationsmulighederne i det daglige arbejde.

Forskningsområder:

1. Komparativ politik

1.1 Parlamentarisk politik

Løbende udarbejdelse af halvårsoversigter over den politisk-parlamentariske udvikling (Lars Bille).

Som et led i deltagelsen i Statens humanistiske Forskningsråds 5-årige forskningsinitiativ »Dansk politik under forandring 1945-1985« sigtes bl.a. imod udarbejdelsen af en samlet fremstilling af udviklingen i dansk politik efter 1945 (Lars Bille).

Danske partier. Et led i et internationalt, komparativt studie af udviklingen i partiorganisationerne i Vesteuropa og USA siden 1960 (Lars Bille).

En analyse af den seneste folketingsvalgkamp som led i et projekt om »Election campaigning in a Comparative Perspective« (Lars Bille).

Væksten på socialområdet 1945-1985. Som et led i forskningsinitiativet Dansk politik under forandring 1945-1985 undersøges større socialpolitiske beslutningsprocesser i perioden, specielt de politiske partiers formulering af socialpolitiske problemstillinger og løsningsforslag (Jacob Christensen).

Politisk troværdighed (projekt under Rockwoolfonden) baseret på kvalitative interviews med politikere, journalister og vælgere (Hans Jørgen Nielsen).

Et valgforskningsprojekt igangsættes hver gang der udskrives folketingsvalg. Samarbejde med Statskundskab, Århus (Hans Jørgen Nielsen, Steen Sauerberg).

1.2 Danske regeringer: programmer og beslutningsproces

Projektet er sammensat af to delprojekter, der er internationalt og komparativt lagt op. Delprojekt 1 er en undersøgelse af danske regeringsprogrammer og partiernes valglofter, lovgivningsinitiativer og koalitionsdannelser, koordineret fra University of Essex. Delprojekt 2 er en undersøgelse af danske regeringers beslutningsprocesser 1965-1985, koordineret fra Det europæiske Universitetsinstitut i Firenze (Tove Lise Schou).

1.3 Interesseorganisationer og politik

Under projekttitlen »Interessevaretagelse og europæisk integration« undersøges dansk og europæisk industris perceptioner og adfærd i et EF under forandring (Henning Bregnsbo).

En undersøgelse af borgernes holdninger til fagforeninger; projektet analyserer ud fra surveyundersøgelser opfattelser af fagforeningernes politiske rolle. Der inddrages systemer, hvor fagforeningerne står stærkt (Skandinavien), moderat stærkt (England) og svagt (Frankrig, USA) (Hans Jørgen Nielsen).

Med projekttitlen »Politik og organisation« samarbejder en gruppe bestående af Tage Bild, Lars Bille, Henning Bregnsbo, Jens Hoff og Hans Jørgen Nielsen.

Faggrænseproblematikken undersøges i HK/Kommunal i samarbejde med HK (Tage Bild, Bolette M. Christensen, Jens Hoff).

En undersøgelse af de langsigtede udviklingstendenser i forholdet mellem Socialdemokratiet og fagbevægelsen i Danmark (Tage Bild).

1.4 Politisk teori

Politik som diskurs, demokrati som praksis. En kritisk gennemgang af moderne demokratiteoris stat/civilsamfunds-dikotomi med dens begreber om beskyttelse, udvikling og selvregulering samt en rekonstruktion af den klassiske demokratimodels sondring mellem styringspotentiale og almen kontrol (Henrik Paul Bang).

Machiavelli og moderne politisk analyse: Færdiggørelse af bog: »Machiavelli and Modern Political Analyses« (Tom Bryder).

Ekstern ideologisk påvirkning. Arten og omfanget af indflydelsen fra udenlandske teoretikere på det danske socialdemokratis samfundsofattelse, politiske teori og strategi i perioden fra 1880'erne til 1930'erne (Uffe Jakobsen).

Demokratiteorier. Demokratiske regime-normer og relationerne mellem dem, samt hvordan partier i demokratiet indpasser sig til fundamentale samfundsforandringer (Gunnar Sjöblom). Leninisme og demokrati: Leninismens logik og udviklingsmuligheder (Torben Grage).

Som del af et internationalt projekt analyseres ideologi som et samfundsvidenskabeligt begreb (Torben Grage).

Den samtidige debat om liberalismen, dennes præmisser, værdiforestillinger og udviklingsmuligheder (Torben Grage).

Ændringen af politisk tid (Gunnar Sjöblom).

En undersøgelse af konflikttyper og konfliktløsningsformer i et tværkulturelt perspektiv med særligt henblik på en sammenligning mellem Danmark og Japan (Tage Bild i samarbejde med andre institutter).

Bearbejdelse af litteraturen om forhandlingsteori med særligt henblik på »politiske forhandlinger« (Willy Johannsen).

1.5 Ungdommens inddragelse i politik

Adolescence and involvement in Public Affairs. Survey-undersøgelse af alle 15-16 årige i Esbo kommune, Finland. Dataindsamling er fra 1983, analysearbejde foretages nu (Tom Bryder).

1.6 Klassestruktur, klassebevidsthed og sociale modsætningsforhold

Delprojekt af et internationalt projekt (sammen med Institut for Statskundskab, Århus Universitet) med formålene 1) en international sammenligning af klassestrukturerne i de undersøgte lande, og 2) en analyse af en række sociale modsætningsforhold i Danmark.

Der er gennemført en større spørgeskemaundersøgelse i efteråret 1985. Data er tilgængelige i Dansk Data Arkiv (Jens Hoff).

1.7 Terrorisme som politisk middel

Diskussion af selve begrebet terrorisme. Forholdet mellem terrorisme som en trussel mod et samfund/system og systemets reaktion herpå. Der argumenteres for at se terrorisme i dette forhold, hvor systemreaktionen betragtes som en afgørende faktor. Det internationale aspekt behandles i en sammenlignende undersøgelse af diskussionerne i Europarådet (Willy Johannsen).

1.8 Teknologien i dansk vindmølleindustri 1976-86

En analyse af teknologiudviklingen i den danske vindmøllesektor, med vægt på det offentlige rolle som igangsætter af en industriel udviklingsproces. Arbejdet udgør en del af det empiriske grundlag for en diskussion af udformningen af mulige industripolitiske strategier overfor mindre og mellemstore virksomheder i Danmark (Peter Karnøe).

1.9 Massekommunikation og politik i Skandinavien 1960-1990

Udviklingen i spillet mellem den politiske massekommunikation og partistrukturen i Danmark, Norge og Sverige, dvs. en forklaringsmåde til Sveriges stabilitet, Danmarks partisplintning og Norges »midterposition« (Steen Sauerberg).

1.10 Lokale produktionsrelaterede institutioner

Bearbejdning af litteraturen om »nyinstitutionalismen« i politologien med henblik specielt på en begrebsanalyse, knyttet til lokale beslutningsprocesser med henblik på fælles, produktionsrelaterede og teknologisk avancerede apparaturer. Der anvendes eksempler fra kooperative mejerier i 1880'erne og lokale teletter i 1980'erne. Projektet indgår i et internationalt projekt om udviklingen i statsteori ved Bielefeld Universitet (Peter Bogason).

1.11 Familiens politik

Familieformer under forandring – politik, ideologi og livsformer i velfærdsstaten (Kirsten Thomsen).

1.12 Politisk teori i Storbritannien

Ud fra en hypotese om, at der i Storbritannien i 80'erne er udviklet en særlig materialistisk metode, undersøges spillet mellem politiske forandringer, indholdsmæssige teorier og metodiske påstande (Carsten Jensen).

1.13 Kønnen i de elektroniske medier

En empirisk studie af kvinders arbejdsautonomi, jobmuligheder og chancer for at forene et arbejdsliv med et familieliv i traditionelle og nyere medie-organisatio-

ner. Hvilken betydning har ligestillingspolitik, organisationsstruktur og -kultur? (Lisbeth Egsmose).

1.14 *Det demokratiske medborgerskab i Norden*

Nordisk komparativt projekt omfattende danske, norske og svenske forskere, for at belyse borgernes muligheder for indflydelse på den politiske proces, som vælger, partimedlem, organiseret, og som bruger af offentlig service (Jens Hoff).

1.15 Via et reformuleret politikbegreb udvikles generel teori om de samfundsmæssige reguleringsprocesser, knyttet til den neo-gramscianske diskursanalyse, fransk regulerings teori og strategisk-relational statsanalyse. Empirisk analyseres velfærdsstatens udvikling efter 1960 (Jacob Torfing).

2. *Forvaltning*

2.1 *Adfærd i offentlige organisationer under omstilling*

Belyser medarbejder- og ledelsesstrategier knyttet til organisatoriske ændringer, specielt i kommuner. Der er etableret en kontaktgruppe (administratorer, fagforeningsfolk og forskere) om fagforeninger og omstilling i den offentlige sektor. Projektet er etableret under COS (jfr. ovenfor).

2.2 *Københavns Havneforvaltning*

De byplanmæssige konsekvenser af den administrative struktur i forbindelse med havneplanlægningen (Tim Knudsen).

2.3 *Statsbygning og forvaltningshistorie*

Delprojekt under »Stat, forvaltning, samfund« under Det humanistiske Forskningsråd. Der er dels tale om analyse af nyere teorier om staten og statsbygning, dels statsbygning og forvaltningshistorie i Danmark på komparativ baggrund (Tim Knudsen).

2.4 *Statens ansvar i regionalpolitikken*

Udviklingen i statens styrings- og kontrolrelationer i regionalpolitikken igennem 1970- og 80'erne i Danmark og tre andre nordiske lande, under medvirken af forskere derfra, finansieret af NordREFO (Peter Bogason).

2.5 *Styring af offentlige organisationer*

Analyse af den eksterne og interne styring af offentlige organisationer, der producerer ydelser over for borgerne. Med basis i detaljerede case-studier af større offentlige organisationer er projektet et led i en undersøgelse af offentlig produktion i vid forstand, især interne og eksterne produktionsvilkår, ledelsesvilkår, økonomistyring, forhold til omgivelserne – såvel kunder og korporative organer som andre offentlige myndigheder. En omfattende database baseret på spørge-

skema er etableret, dækkende alle statslige institutioner mv. (Torben Beck Jørgensen).

2.6 *International forvaltning*

En undersøgelse af de internationalt ansatte embedsmænd og deres forhold til den politiske ledelse (Hans Mouritzen).

2.7 *Danmark og international forvaltning*

En undersøgelse af Danmarks politik over for EF og FN, herunder en undersøgelse af den danske udenrigspolitiske forvaltnings rolle i policy-processen (Tove Lise Schou).

2.8 Lokal politik og forvaltning i Afrika med feltstudier i Zimbabwe i 1989 og 1990 (Roger Leys).

2.9 *EDB-anvendelse i offentlige organisationer*

Et projekt i European Group of Public Administration's regi om ligheder og forskelle i EDB-politik og – anvendelse i den offentlige sektor (Jens Hoff).

2.10 Nye styreformer i den offentlige sektor, specielt relationen mellem stat, marked og civilsamfund som grundmodeller for samfundsmæssig styring. Der undersøges aktuelle ændringer i folkeskolen (Eva Sørensen).

3. *International politik*

3.1 *Teorier i International Politik*

Komplekse dynamiske processer i det internationale politiske system med særligt henblik på faktorer, der fremmer forandring (Ib Damgaard Petersen).

International regime-teori. Den lille stats adfærd behandles som betinget af det internationale systems struktur såvel som af interne politiske, økonomiske og sociale strukturer (Tove Lise Schou).

Teori-problemer i studiet af international politik med særligt henblik på tolkningen af det europæiske opbrud 1989-90 (Morten Kelstrup).

3.2 *Sikkerhedspolitik og våbenkontrol, freds- og konfliktforskning*

SPD's sikkerhedspolitik med særlig henblik på perioden 1982-87, bl.a. på grundlag af SPD's historie og tradition og af den særlige udvikling, der prægede SPD efter skift fra regerings- til oppositionsparti i 1982 og i den såkaldte efterrustningsdebat. Hvorledes formulerede SPD sin afspændingspolitiske interesse og hvordan søgtes denne konkretiseret og realiseret i europæisk politik (Morten Kelstrup).

Militære og politiske aspekter af Europas sikkerhed, specielt angående Tysklands rolle (Morten Kelstrup).

Supermagternes rolle i den europæiske sikkerhed. En analyse af forudsætninger og tendenser. Påbegyndes i slutningen af 1990 (Bertel Heurlin).

Supermagterne og våbenkontrollen. Afsluttes i 1990 (Bertel Heurlin).

Den militære balance i det nye Europa. På grundlag af officielle tilkendegivelser fra USA/NATO og USSR/Warszawapagten søges den politiske forståelse og anvendelse af begreber som balance, paritet, overlegenhed/underlegenhed identificeret og analyseret (Bertel Heurlin).

Vesteuropæisk sikkerhedspolitisk samarbejde. De sikkerhedspolitiske samarbejdsaktiviteter analyseres indenfor rammerne af det Europæiske Politiske Samarbejde (EPS), vestunionen (WEU) samt det bilaterale, fransk-vesttyske samarbejde med særlig vægt på udviklingen i 80-erne (Thomas Pedersen).

Sammenhængen mellem international spænding og sandsynligheden for en utilsigtet atomkrig er undersøgt i samarbejde med forskere fra USA, England, New Zealand og Australien (Ib Damgaard Petersen).

Analyse af betingelserne omkring oprettelsen af et internationalt netværk til kontinuerlig overvågning af den internationale spændings niveau over hele verden. Netværket tænkes forbundet med supermagternes »Risk Reduction Centers« og med FN's generalsekretær; netværket vil supplere planerne om et tidligt varslingsystem under FN (Ib Damgaard Petersen).

3.3 International organisation

Det vesteuropæiske samarbejde fremover i lyset af det indre marked (Claudia Ulrike Wolthers).

Det globale internationale system under forvandling. En undersøgelse af EF's placering i den ny globale dynamik, handels- og sikkerhedspolitisk, og om EF er en byggesten i et nyt internationale system, hvor enhederne er store handelsblokke med konfliktfyldte relationer til hinanden, overlejret af nye sikkerhedspolitiske systemer (Ib Damgaard Petersen).

3.4 Danmark og internationale organisationer

FN og Danmark. En analyse af ændringer i FN's beslutningsstrukturer og disses betydning for Danmarks deltagelse i FN's virksomhed (Ole Karup Pedersen).

3.5 »Foreign Policy Advisor«

Projektet skal udvikle kunstig intelligens til udenrigspolitisk beslutningstagning. Der er tale om udvikling af et program i sproget C og PROLOG, samt dokumentation (Tom Bryder).

3.6 International arbejderbevægelse, sikkerhedspolitik og fredsforskning

Sociale bevægelser muligheder og begrænsninger som aktører i international sammenhæng og generelt i demokratiseringen af den sikkerhedspolitiske beslutningsproces. Knyttet til international forskning om den internationale arbejderbevægelses fredspolitiske aktiviteter under 1. verdenskrig (Uffe Jakobsen).

3.7 Debatten om dansk udenrigspolitik (herunder sikkerhedspolitik)

Danmarks udenrigspolitiske situation i lyset af de senere års europæiske udvikling. Valgmulighederne i EF-politikken og i sikkerhedspolitikken belyst ud fra en småstatssynsvinkel (Hans Branner).

En analyse af udviklingen i den danske debat i løbet af de sidste 10-15 år med det formål at afveje samspillet mellem nationale (interne) over for internationale (externe) ændringer (Ole Karup Pedersen).

Dansk forsvarspolitik i 1990'erne. Ud fra den generelle, internationale udvikling og ud fra Danmarks specifikke regionale og internationale position søges danske forsvarspolitiske interesser, muligheder og begrænsninger identificeret og analyseret (Bertel Heurlin).

3.8 Det Europæiske Samarbejde

Projektet skal belyse EPS-medlemsskabets generelle betydning for udformningen og vilkårene for dansk udenrigspolitik (Christian Thune).

Dansk Europapolitik. Projektet er et led i forskningsinitiativet »Dansk politik under forandring« og skal i første omgang belyse den danske holdning over for nye, europæiske organisationer på de økonomiske, politiske og militære områder. Centralt står spørgsmålet om suverænitetsafgivelse og prioriteringen af de forskellige »søjler« i udenrigspolitikken (Hans Branner).

Et projekt med bred deltagelse på instituttet sigter imod en udgivelse af en engelsksproget antologi »European Integration and Denmark's Participation«, hvor bl.a. det seneste opbrud i Europa og dets konsekvenser for Danmark tolkes (Koordinator: Morten Kelstrup).

4. Økonomisk politik

4.1 Makroøkonomiske modeller og politiske beslutningsprocesser

Samspillet mellem økonomisk rådgivning, herunder brug af makroøkonomiske modeller, og den politiske beslutningsproces om økonomisk politik. Temaer i projektet er: (1) Den faktiske anvendelse af modellerne i den økonomiske rådgivning, (2) Casestudier af modelbrugen i forbindelse med økonomisk-politiske konfliktsituationer og (3) Generelle teoridannelser om modellernes betydning for samspillet mellem rådgivere og politiske beslutningstagere. Endvidere studier af den måde, hvorpå ekspertudredninger indgår i beslutningsprocesserne på andre områder, specielt arbejdsmarkedspolitikken (Per Kongshøj Madsen).

4.2 Økonomisk politik

Som en fortsættelse af arbejdet med de finanspolitiske ideer i Danmark er der påbegyndt en undersøgelse af

effekten af den førte finanspolitik i de skandinaviske lande 1930-1945 (Niels-Henrik Topp).

Ændringerne i den internationale handelspolitik gennem de seneste år, specielt fokuseres på begrebet tekniske handelshindringer og på de store handelsblokkens anti-dumping policy (Niels-Henrik Topp).

Kryolitselskabets historie, specielt samspillet mellem staten og kryolitindustrien i forbindelse med udformningen af koncessioner samt kryolitindustriens udvikling i lyset af de skiftende markeds- og produktionsforhold, og en analyse af relationerne mellem de enkelte selskaber inden for kryolitindustrien (Niels-Henrik Topp).

4.3 Regionalpolitiske modeller og den politiske beslutningsproces

Anvendelse af EDB-baserede modeller i den fysiske planlægning, hvor den faktiske anvendelse af modeller på det regionale niveau kortlægges. Der opstilles et politologisk begrebsapparat til at opfange samspillet mellem modelanvendelse og beslutningsproces (Kim Andersen).

5. Informatik

5.1 Fleksibilitet, databaser og systemkonfiguration

Belysning af sammenhængen mellem arbejdssituationens indhold og den tekniske opbygning af informationssystemer (Bolette M. Christensen).

5.2 Computerbaserede analyser af politisk sprogbrug i Europaparlamentets debatter om det indre marked 1979-1992 (Tom Bryder).

5.3 EDB-baserede forvaltningssystemer og deres betydning for borgerne

En analyse af offentlige organisationers anvendelse af EDB i sagsbehandlingen i et demokratiperspektiv (Klaus Stormgaard).

6. Metodologi

6.1 Samfundsvidenskabelige forklaringsmåder

En analyse af kausalforklaringens logik og dens konkrete varianter i samfundsvidenskabelig analyse (Tage Bild).

6.2 Anvendelse af EDB til kvalitativ analyse

Undersøgelse af EDB-redskabers anvendelighed til kvalitativ data-analyse i samfundsvidenskabelig forskning. Anvendelse af EDB-redskaber til grafisk præsentation i forbindelse med kvalitativ analyse (Bolette M. Christensen).

6.3 Anvendelse af nyere kvindeteorier og -metoder inden for udvalgte områder af samfundsvidenskaberne

En gennemgang og analyse af nyere kvindeteorier og

-metoder, hvor en diskussion af et magtbegreb, der kan indfange kvinders modstand, hverdagsliv og erfaringer, er fremtrædende. Det udgør et teoretisk og metodisk fundament for den empiriske undersøgelse: *Køn og organisationer under forandring*. Et sigte hermed er bl.a. at vurdere kvindeteoriers og -metoders forklaringskraft sammenlignet med en organisations-teoretisk tilgang (Hanne Nexø Jensen).

6.4 Utraditionelle data i forvaltnings- og organisationsstudier

En undersøgelse af skønlitterære beskrivelser af forvaltning, organisation og ledelse videreføres i et samarbejde med Handelshögskolan i Stockholm. Deltaelse i projekt ved COS om anvendelse af fotos i samfundsforskningen (Torben Beck Jørgensen).

6.5 Politologisk videnskabsteori

(Hans Mouritzen).

7. Andre samfundsfaglige forskningsområder

7.1 Økonomi, fattigdom og afsavn

Teorier om fattigdom i moderne velfærdsstater og om økonomiske, sociale og psykiske konsekvenser af fattigdom for individet og familien, og policies i Danmark (og til dels i England), som hæmmer eller fremmer arbejdsmarkeds marginalisering og fattigdomsrisici (Jørgen Elm Larsen).

7.2 Til- og afgang af kontanthjælpsmodtagere

En paneldatoundersøgelse om til- og afgang af bistandsklienter 1980-86, herunder overgang til efterløn og førtidspension (Jørgen Elm Larsen, i samarbejde med John Andersen og Gunnar Olofsson, Sociologisk Institut).

Redaktionsvirksomhed:

Tage Bild er medlem af redaktionen for »Copenhagen Papers in East and Southeast Asian Studies«.

Lars Bille er medlem af redaktionen for »Økonomi og Politik«.

Peter Bogason er referent for »Scandinavian Political Studies« og »Scandinavian Journal of Housing and Planning«.

Hans Branner er medredaktør af »Vandkunsten«.

Tom Bryder er medlem af redaktionen for »Bok-box« og »Politics & Individual«, Referent for »Political Psychology«, »Statsvetenskabelig Tidsskrift« og boganmelder på »Res Publica«.

Bertel Heurlin er referent for »Journal of Peace Research«.

Jens Hoff er redaktionsmedlem og referent for »Informatization and the Public Sector«.

Uffe Jakobsen er Corresponding Editor for »Socialism and Democracy«.

Carsten Jensen er medlem af redaktionen for »Grus«.

Torben Beck Jørgensen er referent for »European Journal of Political Research«.

Roger Leys er overseas editor of »The Review of African Political Economy«.

Hans Mouritzen er referent for »Journal of Peace Research« og »International Studies Quarterly«.

Ib Damgaard Petersen er redaktør af »Politiske Studier«.

Steen Sauerberg er referent for »Journal of Communication«.

Christian Thune er medredaktør af »Dansk udenrigspolitisk Årbog«, redaktør af »Cooperation and Conflict« og medlem af redaktionsudvalget for »Økonomi og Politik«.

Længerevarende rejser:

Henning Bregnsbo har deltaget i ECPR Joint sessions of Workshops, Bochum, April og i 6th Feltrinelli International Colloquium on Organizational Interests and Democracy, Cortona Italien maj.

Bertel Heurlin har været på sikkerhedspolitiske studier i Grønland i maj.

Torben Beck Jørgensen har været på forskningsophold ved University of York, England 25/8-5/10.

Per Kongshøj Madsen har været på forskningsophold ved Graduate School of Public Affairs, University of Washington, Seattle, USA januar-juni.

Gunnar Sjöblom: ECPR Joint sessions of Workshops, Bochum, April 1990; ECPR Research Sessions, Rimini oktober.

Niels-Henrik Topp har deltaget i den amerikanske regerings besøgsprogram »US Political System: Congressional Elections 1990«, august-september.

Jacob Torfing har været på forskningsophold på University of Essex i oktober.

Gæsteforelæsnings:

Peter Bogason: Dansk regionalpolitik (Åbo Akademi); Borger og Planlægning (Folkeuniversitetet) Ny-institutionalismen (RUC)

Hans Branner: Kontinuiteten i dansk udenrigspolitik.

Tom Bryder: Sociologi og nationaløkonomi – Åbo Akademi, Helsingfors Universitet, Lunds Universitet.

Carsten Jensen: Kan man vælge mellem fleksibel specialisering af post-fordisme? (RUC). Diskursanalyse og sociale bevægelser (RUC). Strategi, Thatcherisme og Postfordisme (RUC). Postfordisme og Politik (RUC).

Torben Beck Jørgensen: Psykologi og miljø i forskningen (PhD kursus), Kvalitet i undervisningen (Undervisningsministeriet), Effektivitet i den offentlige sektor (Kommunal Højskole), Forvaltning og borger (Folkeuniversitet).

Morten Kelstrup: 10 foredrag om ændringerne i

Europa, afholdt i Danmark og på europæiske konferencer.

Per Kongshøj Madsen: The Danish Welfare State in an EC-perspective (School of Social Work og senere Graduate School of Public Affairs, University of Washington, Seattle)

Hans Jørgen Nielsen: Fagforeningerne i fremtiden (Danmarks Lærerforening).

Gunnar Sjöblom: Forandringer i det svenske partisystem (Lunds Universitet).

Christian Thune: Danish defense policies under changing external and internal conditions (National Defense University, Washington DC), The formulation of national Danish EC-policy (Europakollegiet, Brugge).

Niels-Henrik Topp: Årsmødet for den danske nationalkomite for videnskabshistorie og -filosofi.

Jacob Torfing: Theories of advanced industrial societies (Essex).

Gæsteforelæser udefra:

Kenneth Dolbear (Olympia, Washington): The Future of the Democratic Party.

Haldor Færch, Kommunedata: Borgerselvbetjening af informationer.

Bob Jessop, Lancaster: Gramsci in the United Kingdom.

Tony Johansen, Kommunedata: Hypertext og lignende værktøjer i systemudvikling.

Suna Kili (Istanbul): The Changing World, Turkey and the Middle East.

Ernesto Laclau, Essex: Time and Space in Politics.

Michael Lipsky, MIT: Street Level Bureaucracy.

Theodore R. Marmor (Yale): America's Misunderstood Welfare State.

Johan P. Olsen (Bergen): Individual autonomi, politisk autoritet og demokratiske institutioner.

A. Sannerstedt og M. Sjölin (Lund): Den svenske rigsdag som forhandlingsarena.

L. G. Stenelo (Lund): Internationalisering i svensk politik.

Andet:

Tage Bild er vicebestyrer i Center for Øst- og Sydøstasien.

Lars Bille er medlem af styregruppen for Det humanistiske Forskningsråds forskningsinitiativ »Dansk politik under forandring 1945-1985«, og medlem af bestyrelsen for Selskabet for Historie og Samfundsøkonomi.

Peter Bogason er medlem af Statens Byggeforskningsinstituts rådgivende udvalg for byplanafdelingen.

Henning Bregnsbo er medlem af bestyrelsen for Dansk Selskab for Statskundskab, medlem af forskningsgruppen »Industrial Relations Research Unit: ved University of Warwick«, og medlem af forsk-

ningssammenslutningen »Lobbying Brussels Research Project« ved Erasmus Universiteit Rotterdam.

Bertel Heurlin er Jean-Monnet-Fellow ved Det europæiske Universitetsinstitut, Firenze, i 1990-91, medlem af Formandskabet for Det sikkerheds- og nedrustningspolitiske Udvalg, medlem af forsvarskommissionen af 1988 og medlem af International Institute for Strategic Studies, London.

Jens Hoff er medlem af bestyrelsen for forlaget »Politiske Studier«, medlem af styregruppen for COS og har arrangeret kurser for Folkeuniversitetet.

Uffe Jakobsen er formand for Selskabet til Forskning i Arbejderbevægelsens Historie's Internationale Udvalg.

Willy Johannsen er bestyrelsesmedlem af Universitetslærerafdelingen i Dansk Magisterforening.

Torben Beck Jørgensen er medlem af styregruppen for COS (Jfr. oven for), af forretningsudvalget for den danske afdeling af Nordisk administrativt Forbund, bestyrelsen for forlaget Politiske Studier og af SSF's udvalg vedrørende det post-industrielle samfund.

Tim Knudsen er et medlem af bestyrelsen for forlaget »Politiske Studier« og medlem af rådet for »Lærestanternes fælles byplankursus.«

Per Kongshøj Madsen er personligt udpeget medlem af Socialforskningsinstituttets Forskningsudvalg.

Ole Karup Pedersen er medlem af Det sikkerheds- og nedrustningspolitiske Udvalg; medlem af bestyrelsen for Center for Freds- og Konfliktforskning; og medlem af Nordisk Samarbejdskomite for international politik herunder freds- og konfliktforskning (NORDSAM).

Ib Damgaard Petersen er formand for bestyrelsen for forlaget »Politiske Studier«.

Steen Sauerberg er medlem af Rådgivende Udvalg for Dansk Data Arkiv og Member of Governing Council, International Society of Political Psychology.

Tove Lise Schou er medlem af European Consortium of Political Research's standing group on international relations.

Gunnar Sjöblom er medlem af »Executive Committee«, European Consortium of Political Research og formand for dens Workshop Committee.

Kirsten Thomsen er formand for bestyrelsen for forlaget »Politiske Studier«, medlem af centerrådet/styringsgruppen for SAMKVIND, medlem af international arbejdsgruppe under IPSA: »Women in Public Administration and Mangement«, og medlem af EG-PA Women's Group (European Group of Public Administration).

Christian Thune er medlem af den danske komite for Europa-kollegiet i Brügge, af bestyrelsen for Selskabet for Historie og Samfundsøkonomi, af Det sikkerheds- og nedrustningspolitiske Udvalg, af Udervisningsministeriets udvalg vedr. prøve- og eksamensformer, formand for Det faglige Landsudvalg for de samfundsvidenskabelige og sociale Uddannelser, for

Dansk udenrigspolitisk Institut, og for styringsgruppen for »Danmark i det vesteuropæiske samarbejde«.

Niels-Henrik Topp er medlem af bestyrelsen for Dansk Selskab for Statskundskab.

Stab:

VIP: Antal årsværk: 35,5.

Professorer: Torben Beck Jørgensen, Ole Karup Pedersen, Gunnar Sjöblom.

Docenter: Peter Bogason, Bertel Heurlin, Ib Damgaard Petersen.

Lektorer: Karl-Henrik Bentzon (orlov), Tage Bild, Lars Bille, Henning Bregnsbo, Tom Bryder, Bolette M. Christensen, Torben Grage, Holger Bernt Hansen (orlov), Jens Hoff, Willy Johannsen, Tim Knudsen, Roger Leys, Per Kongshøj Madsen, Hans Jørgen Nielsen, Steen Sauerberg, Tove Lise Schou, Kirsten Thomsen, Christian Thune, Niels-Henrik Topp, Søren Villadsen (orlov).

Adjunkt: Hans Mouritzen.

Seniorstipendiater: Jens Hoff (til sept.), Morten Kelstrup.

Kandidatstipendiater: Kim Andersen, Hanne Nexø Jensen, Peter Karnøe (til juni), Jørgen Elm Larsen, Thomas Pedersen (til feb.), Eva Sørensen, Claudia Ulrike Wolthers.

Forskningsrådsstipendiater: Jacob Christensen, Uffe Jakobsen, Carsten Jensen.

Gæstestipendiat: Jacob Reddersen.

Introduktionsstipendiater: Klaus Stormgaard (marts-september), Eva Sørensen (til april), Claudia Ulrike Wolthers (til april).

Korttidsstipendiater i 2. halvår: Henrik Paul Bang, Lisbeth Egsmose, Uffe Jacobsen, Klaus Stormgaard, Jacob Torfing.

TAP: Antal årsværk: 8.

Kontorfuldmægtig: Lisbeth Falck Paulsen

Bibliotekarere: Jette Inger Jensen, Birthe Rasmussen (til dec.).

Assistentere: Pia Achton, Ulla Andersen, Merete Risshøj Jensen, Lene Olsen, Annelise Petersen.

Studievejledere: Hanne Bertelsen, Kim Brinckmann (til okt.), Morten Jensen (fra marts), Tinie Raagaard Petersen (fra okt.), Karen Rønnow (til marts).

Ph.D.afhandlinger:

Afhandlingernes opbevaringssted angivet i parentes efter titlen.

Hoff, Jens Villiam: Klasseanalysens problemområder. Teoretisk og empirisk klasseanalyse i Danmark (Biblioteket på Inst. for Statskundskab).

Pedersen, Thomas: EF – en supermagt? Vesteuropæisk sikkerhedspolitisk samarbejde udenfor Nato (Inst. for Statskundskab, Aarhus Universitet).

Møller, Bjørn: Non-Offensive Defence as a Security Political (Biblioteket på Inst. for Statskundskab).

Specialer:

- Andersen, Birgitte Friis og Inger Jespersen: Fusion af Arbejdsdirektoratet og Direktoratet for Arbejds-markedsuddannelserne
- Andersen, Marianne Becker: Klienternes forvaltning eller forvaltningens klienter – en teoretisk analyse af bureaukratiets klientliggørelse af borgerne.
- Andersson, Marianne: Modernisering: Mangfoldighedernes mulighed. En analyse af moderniseringspolitikkers strategier for en forbedring af forholdet mellem borger og forvaltning.
- Balslev, Jens og Ole Kværnø: Paragovernmentale organisationer – organisationer mellem stat og marked.
- Bekke, Jens og Klaus Stormgaard: Edb i en omstillingsproces – en undersøgelse af edb-anvendelse i en skatte- og socialforvaltning.
- Biggaard, Thomas: Balanceret tilpasning i et interdependent internationalt system. Norge og EF fra 1972 til 1987.
- Bollmann, Birgitte: Vesttysk udenrigspolitik 1949-69 – en adaptationsmådes etablering og erosion.
- Christensen, Hans-Christian: Det europæiske Råd og integrationen i EF.
- Dawe, Lone Dalsgaard: Kan vi bruge moderniseringen til noget? En analyse af om moderniseringen af centraladministrationen kan forbedre de kvindelige akademikeres karrieremuligheder.
- Dehn, Søren: Undervisningsministeriet – en organisation under forandring.
- Diederichs, Ilse Lina: Kvinder kan føde – en analyse af, hvorvidt fødselshjælp kan opfattes som kvindeundertrykkende.
- Groth, Jacob: Boligsubsidier: Mål og midler i Boligpolitikken.
- Hansen, Hanne: Politisk tænkning efter Kant – en lære i forsoning og splid.
- Heiden, Ulla: København: en kommune i klemme.
- Jacobsen, Helge: Eksperterne og demokratiet.
- Jensen, Liselotte Krogsgaard: Kønsroller, kvinder og medier – herunder en gennemgang af nordiske kvindelige forskeres bidrag om »kvinder og medier« i det sidste tiår.
- Jensen, Lotte: Det er godt at bo godt – Højkonjunkturrens almennyttige boligbyggeri og det moderne samfund.
- Jespersen, Inger og Birgitte Friis Andersen: Fusion af Arbejdsdirektoratet og Direktoratet for Arbejds-markedsuddannelserne.
- Jespersen, Liselotte: Overenskomstsituationen 1982/83.
- Klenum, Jesper: Ekspertsystemer i den offentlige sagsbehandling.
- Kværnø, Ole og Jens Balslev: Paragovernmentale organisationer – organisationer mellem stat og marked.
- Laursen, Jens: Kontinuitet, konflikt og fornyelse. Ud-

valgte træk af den politiske arbejderbevægelses strategiuudvikling set i lyset af ændrede samfundsmæssige konjunkturer – med specielt henblik på udviklingen i SF 1959-77.

- Medegård, Birgitte: En analyse af dansk søfart og søfartspolitik set i et nationalt og internationalt perspektiv.
- Olsen, Peter Heimann: Socialdemokratisk sikkerhedspolitik.
- Preisler, Jakob: Stat/Kommune relationer – en teoretisk og begrebsmæssig diskussion af instrumenter til analysen af forholdet mellem staten og kommunerne.
- Skúoy, Sverri Hammerúr: SV-regeringens dannelse og fald.
- Stormgaard, Klaus og Jens Bekke: Edb i en omstillingsproces – en undersøgelse af edb-anvendelse i en skatte- og socialforvaltning.
- Suhr-Knudsen, Steen: Marginalisering – Livsform og voksensuddannelse.
- Thomsen, Anne Fischer: TV2 og den internationale medieudvikling.
- Udsholt, Lars: Leaning on an open Door. World Bank structural Adjustment Programmes and the State in Sub-Saharan Afrika – with a case study of Zambia.

Publikationer:

- Bang, H.P.: "Nyinstitutionalismen og kritikken af det moderne". *Institutionalismen i samfundsvidenskaberne.*, Knudsen, Christian, s. 237-274, København 1989.
- Bild, T.: "En samarbejdsmodel under forandring – Nogle træk af forholdet mellem Socialdemokratiet og fagbevægelsen i efterkrigstid. Årbog for Arbejderbevægelsens Historie – 1989 s. 97-112, 1990.
- : "Anmeldelse af Heine Andersen: Rationalitet, velfærd og retfærdighed, Kbh. 1988". *Økonomi og Politik* 1, s. 66-67, 1990.
- : "Anmeldelse af tidsskriftet *Dansk Sociologi*". *Politica* 4, s. 495-497, 1990.
- : "Mediepolitiske problemer – En beslutningsanalyse på grundlag af interviews med ledende beslutningstagere i LO's mediesyn". København 1989, 32 s.
- : "Conflict and Conflict Resolution in a Cross-Cultural Perspective: Japan and Denmark. Research Proposal". København 1990, 30 s.
- Bille, L.: "Politisk kronik 2. halvår 1989". *Økonomi og Politik* Vol. 63 nr. 1, s. 56-65, 1990.
- : "Politisk kronik 1. halvår 1990". *Økonomi og Politik* Vol. 63 nr. 3, s. 63-71, 1990.
- Bogason, P.: "Legitimitet og ansvar i regional udviklingspolicy". *NordREFO* 20, s. 107-121, 1990.
- : "Statsteori og forvaltning – en introduktion". *Nyere tendenser i politologien. Stat og forvaltning.*, Bogason, Peter, s. 7-12, København 1990.

- : "Statsintervention i landbruget efter demokratiseringen 1849". Nyere tendenser i politologien. Stat og forvaltning., Bogason, Peter, s. 33-53, København 1990.
- : "Nyere tendenser i politologien. Stat og forvaltning". København 1990, 151 s.
- Bregnsbo, H.: "(Anmeldelse af) Henning Christophersen: Tanker om Danmark i det nye Europa". Økonomi og Politik Vol. 63. nr. 1, s. 68-70, 1990.
- : "Danske industrilederes politiske perception og adfærd". Nyere tendenser i politologien. Fra statskundskabens grænseflader, Bille, Lars, s. 145-181, 1990.
- Christensen, B.M.: "Er der en verden derude? Nøget om samfundsforskningens genstand og forudsætninger". Nyere tendenser i politologien. Fra statskundskabens grænseflader, Bille, Lars, s. 29-63, København 1990.
- : "dBase IV. En oversigt over menu-systemet". København 1990, 57 s.
- : "Handling of Open-ended Questions Using the SAS System". København 1990, 13 s.
- Egsmose, L.: "Sociologien og Arbejdsmiljøet". Sociologiens fingeraftryk. En hvidbog om sociologi i Danmark, Adamsen, Lis et.al., s. 36-39, København 1990.
- Heurlin, B.: "Sovjetunionens frivillige kapitulation. Afslutningen af den kolde krig tolket i Clausewitzske krigstermer". Nyere tendenser i politologien: Bidrag til studiet af international politik og den ny europæiske udvikling, Kelstrup, Morten, s. 71-100, København 1990.
- : "Danmark og det nye Europa. Vilkår og muligheder". Fælles Sikkerhed i Europa, s. 11-24, København 1990.
- : "Seks Forsvarskommissioner. En vurdering". Forsvar i Forandring., Sørensen, Henning, s. 18-23, København 1990.
- : "Endzeit für Deutschlands Zweistaatlichkeit Konsequenzen für Europa". Berlin 1990, 131 s.
- : "Forsvaret i 1990'erne. Beretning for Forsvarskommissionen af 1988". København 1990, 1500 s.
- Hoff, J.V.: "Processuelle klasseteorier i empirisk forskning". København 1990, 22 s.
- , Stormgaard, K.: "Informationsteknologi mellem borger og forvaltning.". Nyere tendenser i politologien. Stat og forvaltning. Bogason, Peter, s. 105-135, København 1990.
- , Stormgaard, K.: "A reinforcement strategy for informatization in public administration in Denmark?". "Informatization Strategies in public administration.", Faissen, P. A. Snellen, J. Th. M., Amsterdam 1990.
- Jakobsen, U.: "Debatten som socialisme og demokrati i II. internationale. Arbejdere i alle lande ... Seminar den 28. sept. 1989 i anledning af den franske revolutions 200-årsdag., Callesen, Gerd, s. 32-45, København 1990.
- : "Anmeldelse af Internat. Tagung der Historiker der Arbeiterbew., 23. Linzer Konf. Friedensfrage und Arbeiterbew. 1917-1918. Arbejderhistorie. Medd. om forsk. i arbejderbevægelsens historie. 33:86, 1989.
- Jensen, H.N.: "En kønnere organisationsteori". Nyere tendenser i politologien. Stat og forvaltning., Bogason, Peter, s. 81-104, København 1990.
- Johannsen, W.: "Terrorisme og samfund". Nyere tendenser i politologien. Fra statskundskabens grænseflader., Bille, Lars, s. 131-143, København 1990.
- Jørgensen, T.B.: "Den heterogene stat og administrationspolitik". Nordisk administrativt Tidsskrift 3, s. 268-287, 1990.
- : "Offentlig organisationsteori – krav og udviklingsmuligheder". Nyere tendenser i politologien. Stat og forvaltning, Bogason, Peter, s. 55-80, København 1990.
- Kelstrup, M.: "On the structure of the international political system and scenarios for the future of Europe"... Arbejdsrapport 1990/4, Institut for Statskundskab, 1990.
- : "Den tyske enhedsproces og dens politiske konsekvenser". Økonomi og Politik Vol. 63, s. 17-40, 1990.
- : "Opstår der en ny "europæisk koncept"? Nogle overvejelser... Arbejdsrapport 15/199 0, Center for Freds- og Konfliktforskning, 1990.
- , Wæver, O.: "The German Problem". Working Papers 8/1990, 1990.
- : "Et nyt europæisk sikkerhedsregime? Foredrag på konferencen om freds- og konfliktforskning på Christiansborg 22.4.90". Arbejdsrapport 14/1990 Center for Freds- og Konfliktforskning, 1990.
- : "Politologisk integrationsteori og den ny dynamik i Øst-og vesteuropa". Nyere tendenser i politologien : Bidrag til studiet af international politik og den ny europæiske udvikling., Kelstrup, Morten, s. 155-186, København 1990.
- : "Ændringer i europæisk sikkerhedspolitik i begyndelsen af 1990'erne : Den tyske udvikling og dannelsen af et nyt...". Nyere tendenser i politologien: Bidrag til studiet af international politik og den ny europæiske udvikling., Kelstrup, Morten, s. 133-154, København 1990.
- : "Om international politik teori : Neorealisme og interdependensanalyse". Nyere tendenser i politologien. Bidrag til studiet af international politik og den nye europæiske udvikling., Kelstrup, Morten et.al., København 1990.
- : "Politologi og internationalisering". Nyere tendenser i politologien: Fra statskundskabens grænseflader., Bille, Lars, s. 11-28, København 1990.

- : "Fælles sikkerhed og det internationale politiske system". Trivsel eller tillid? Nordiske omverdensbilleder under forandring., Petersen, Nikolaj Lindgren, Karen, s. 73-90, Stockholm 1990.
- : "Die Deutsche Einigung und die Deutsche Frage". "Endzeit für Deutschlands Zweistaatlichkeit. Konsequenzen für Europa...", Benjowski, Klaus et al., s. 30-38, Greifswald, Tyskland 1990.
- : "Mod et nyt europæisk sikkerhedssystem". "Fælles sikkerhed i Europa":, Budtz, Lasse, s. 26-40, København 1990.
- : "Europas opbrud og nye europæiske perspektiver". "Den 9. april og sikkerhedspolitikken. 9. april – 50 år", Frølich, Troels, s. 40-64, København 1990.
- : "Nyere tendenser i politologien : Bidrag til studiet af international politik og den ny europæiske udvikling". København 1990, 226 s.
- , Barry, B.: "The European Security Order Recast. Scenarios for the Post-Cold War Era". London 1990, 282 s.
- : "Politologisk integrationsteori og den ny dynamik i Vest- og Østeuropa". København 1990, 42 s.
- : "Aktuelle udviklingstendenser i Europa og teoretiske tolkninger". København 1990, 36 s.
- Knudsen, T.: Anmeldelse af Kurt Klaudi Klausen og Torben Hviid Nielsen (red.): Stat og marked ... *Politica* 22:2, s. 256-258, København 1990.
- : "Byplanlægning som primærkommunal forvaltningsaktivitet". Kommunal opgaveløsning, 1842 – 1970., Kanstrup, Jan Ousager, Steen, s. 114-121, Odense 1990.
- : "Nyt perspektiv på staten". Nyere tendenser i politologien. Stat og forvaltning., Bogason Peter, s. 13-32, København 1990.
- Knudsen, T.: Hygiejne som bypolitisk mål. Byplanhistoriske noter 19, s. 3-15, København 1990.
- Madsen, P.K.: "Norden uden grænser? – om internationaliseringens effekter, Veggeland Noralv, s. 109-141, København 1990.
- : "Farvel til den skandinaviske model?". Nyere tendenser i politologien: Bidrag til studiet af international politik og den ny europæiske udvikling., Kelstrup, Morten, s. 213-226, København 1990.
- Mouritzen, H.: Svenske strategier. Vandkunsten. Konflikt, politik og historie. 3, s. 131-138, København 1990.
- : "Ude af øje, ude af sind. Et essay om danske, internationale embedsmænd". Nyere tendenser i politologien : Bidrag til studiet af international politik og den ny europæiske udvikling., Kelstrup, Morten, s. 207-213, København 1990.
- : "Da Nora gik ud... Et essay om studiet af det ekstreme". Nyere tendenser i politologien. Fra statskondskabens grænseflader., Bille, Lars, s. 107-117, 1990.
- : "The International Civil Service. A Study of Bureaucracy: International Organizations". London, Brookfield USA 1990.
- Nielsen, H.J.: American Individualism and American Labor Union Decline. København 1990, 39 s.
- : Anmeldelse af Dan Larsen: Journalistens fortolkning af Gallups politiske index. Pressens Årbog, s. 174, København 1990.
- : Anmeldelse af J. Elklit og O. Tonsgaard (red.): To folketingsvalg. Økonomi & Politik 63,1, s. 71-74, København 1990.
- , Hoff, J.: Offentlig ansattes faglige aktivitet og holdning. Danmark i et internationalt perspektiv. Institutpublikation 1990, 37 s.
- Pedersen, O.K.: "Nord-Syd problemet i studiet af international politik". Nyere tendenser i politologien : Bidrag til studiet af international politik og den ny europæiske udvikling, Kelstrup, Morten, s. 59-70, København 1990.
- : "FN – høj eller lav profil i dansk udenrigspolitik". Dansk udenrigspolitisk Årbog, Petersen, Nikolaj, Thune, Christian, s. 74-83, København 1990.
- Petersen, I.D.: Faldne i Danmarks frihedskamp 1940-45. København 1990, 469 s.
- : Unintended nuclear war and deterrence. Beyond deterrence, Rodley Gordon, s. 93-105, Sydney 1989.
- : The international tension monitor. Beyond deterrence, Rodley Gordon, s. 281-292, Sydney 1989.
- : "Frygtens fælde". Nyere tendenser i politologien : Bidrag til studiet af international politik og den ny europæiske udvikling, Kelstrup, Morten, s. 101-132, København 1990.
- : "Om international politik teori: Neorealisme og interdependensanalyse". Nyere tendenser i politologien : Bidrag til studiet af international politik og den ny europæiske udvikling, Kelstrup, Morten, s. 13-58, København 1990.
- Sjöblom, G.: Anteckningar om politisk tid. Statsvetenskapens mångfald. Festskrift till Niels Stjernquist., Stenelo Lars-Göran, s. 225-267, Lund 1989.
- : Opposition på Hans Mouritzen: Finlandization. Towards a General Theory of Adaptive Politics. *Politica* 20:2, s. 197-208, København 1989.
- : The Role of Political Parties in Denmark and Sweden 1970-1984. Party Governments. European and American Experiences., Katz, Richard S., s. 155-201, Berlin 1987.
- : Notater om politiske partier och internationalisering. Danmark i det internationale system., Heurlin, Bertel. Thune, Christian udg., s. 64-73, København 1989.
- : Strukturelles Umfeld. IV. Normative Erwartungen. Volksparteien. Ratlose Riesen?, Wildenmann, Rudolf, s. 97-102, Baden-Baden 1989.
- Sørensen, E.: "Demokrati under forandring". Nyere tendenser i politologien. Stat og forvaltning., Bogason, Peter, s. 137-151, København 1990.

- Thomsen, K.: "Anmeldelse af: Yvonne Due Billing/Mats Alvesson: *Køn, ledelse, organisation*, Kbh. 1989". *Økonomi og Politik* 1/1990, s. 67-68, 1990.
- : "Anmeldelse af: John Andersen & Jørgen Elm Larsen: *Fattigdom i Velfærdsstaten*". *Økonomi og Politik*, 1990.

- : "Sorterer køn også til fattigdom?". *Nyere tendenser i politologien. Fra statskundskabens grænseflader*. Bille, Lars, s. 117-130, København 1990.
- Torfing, J.: "State, Economy & society". London 1991, 233 s.

Peter Bogason

Historie:

Centret for anvendt Datalogi blev oprettet i 1985 som en videreførelse og udbygning af Inden By Terminalen, der var blevet oprettet i 1982 med det formål at stille centrale edb-faciliteter til rådighed for fakultetet. Inden By Terminalen i sigende blev en fællesafdeling, men Centret for anvendt Datalogi blev oprettet som et selvstændigt institut, styringsmæssigt placeret mellem andre fakulteter og Fakultetsrådet.

Centret i VHF-sallene, oprettet med sytten til knivsniger til tekniske saggrupper, og det videnskabelige personale ved centret skal skedes ud over at udføre Centerets almindelige virksomhed og udvikling, specielt varetage undervisnings- og udviklingsopgaver ved de særligt tilknyttede klasseråder.

Forskningssammenhæng:

Forskningens ved Center for anvendt Datalogi må ses i sammenhæng med den udvikling, der karakteriserer edb-samfundet inden for de samfundsvidenskabelige fag. Centret har til formål at tage initiativer, yde indrag til og støtte udviklingen af teknologier og anvendte databaser i forbindelse med undervisning og forskning inden for fagene ved Det samfundsvidenskabelige Fakultet. Anvendelsen af edb, som værd og forskningsfaglige sammenhænge får der ved en central placering, og der kan ofte være vanskeligt at etablere forskning, udviklingsarbejde og den fornødne virksomhed, der udføres i samarbejde med medarbejdere fra fakultetets øvrige institutter, eller i forbindelse med deltagelse i udvalg og udrådningarbejde. Væsentlige forskningsområder er metoder og teknikker vedrørende samfundsvidenskabeligt orienterede ekspertsystemer, logikorienterede programpakker og datamaskins beslutningssystemer, beruende samspillet mellem databaser og databehandlingsværktøjer.

Anvendelse:

Centret driver en IBM 9370 datamat til brug for fakultetets undervisnings- og forskningsopgaver. Datamaten er forsynet med et bredt udbud af programmal. Til statistiske og operationsanalytiske opgaver anvendes programsystemet SAS. Som programmeringsprog

er for lokalnettet, SPARCstationer. *Peter Bogason* efter afslutningen af sin uddannelse som statskundskabsstudent. Senere har han arbejdet som teknisk assistent og kommunikationsrådgiver for statsministerens PC af overretning. Dette giver sig udslag i et særligt kendskab og udvalgte forskningsområder, og det er naturligt, at han har valgt at arbejde på dette område. PC-branchen kan desuden optræde som hovedemne i mange af de andre emner.

Centret har et lokalt og lokalt et videnskabeligt og undervisningsnetværk. Det Net dækker et stort område nationale net. Dette giver mulighed for samarbejde, specielt med brug af andre videnskabelige og tekniske internationale informationsdatabaser. Desuden er der mulighed for via gennemsnitlig at køre på fælles datamater, som om man var lokalt til stede.

Centret har terminalrum og PC-rum med et betydeligt antal arbejdspladser. Det er desuden muligt for studerende, der får over en PC med modem, at arbejde på centrets datamat.

Centret har et auditorium etableret fremvæntige muligheder således at undervisningerne dem kan demonstrere anvendelsen af PC- og IBM 9370 programmer for større undervisningsstald.

Centret yder edb-mæssig rådgivning vedrørende et meget bredt spektrum af programmeringsprog, styresystemer og programpakker. Desuden gives vejledning, rådgivning og praktisk hjælp i forbindelse med udviklingen af edb-systemer ved fakultetens enkelte institutter og i forbindelse med udviklingen og implementering af nye programprodukter.

Torben Warnick-Hansen:

Medlem af bestyrelsen for Danmarks Edb-branches forskning og uddannelse (UNI-EDB), Formand for Medlemsrådene i Danmarks Edb-branchesudvalg.

Staf:

VIP: Antal årsverk: 3.

Lektorer: Torben Warnick-Hansen, Jørgen Holst.

TAF: Antal årsverk: 2,1.

Systemprogrammerer: Arne Fønss, Jesper G. Lunde, Jan, Keld Jørn Simonsen.

J. Peter Holst

Anvendt datalogi

Center for anvendt Datalogi

Historie:

Center for anvendt Datalogi blev oprettet i 1985 som en videreførelse og udbygning af Indre By Terminalen, der var blevet oprettet i 1972 med det formål at stille centrale edb-faciliteter til rådighed for fakultetet. Indre By Terminalen fungerede som en fællesafdeling, men Center for anvendt Datalogi blev oprettet som et selvstændigt institut, styringsmæssigt placeret direkte under fakultetet og Fakultetsrådet.

Centrets VIP-stillinger oprettes med særlige tilknytninger til bestemte faggrupper, og det videnskabelige personale ved centret skal således ud over at deltage i centrets almindelige virksomhed og udvikling, specielt varetage undervisnings- og udviklingsopgaver rettet mod de særligt tilknyttede fagområder.

Forskningsvirksomhed:

Forskningen ved Center for anvendt Datalogi må ses i sammenhæng med den udvikling, der karakteriserer edb-anvendelsen inden for de samfundsvidenskabelige fag. Centret har til formål at tage initiativer, yde bidrag til og støtte udviklingen af fagintegreret og anvendt datalogi i forbindelse med undervisning og forskning inden for fagene ved Det samfundsvidenskabelige Fakultet. Anvendelsen af edb som værktøj i forskellige faglige sammenhænge får derved en central placering, og det kan ofte være vanskeligt at adskille forskning, udviklingsarbejde og den formidlende virksomhed, der udøves i samarbejde med medarbejdere fra fakultetets øvrige institutter, eller i forbindelse med deltagelse i udvalg og udredningsarbejde. Væsentlige forskningsområder er metoder og teknikker vedrørende samfundsvidenskabeligt orienterede ekspertsystemer, fagorienterede programpakker og datamatiske beslutningsstøttesystemer, herunder samspillet mellem databaser og databearbejdningsværktøjer.

Anden virksomhed:

Centret driver en IBM 9370 datamat til brug for fakultetets undervisnings- og forskningsopgaver. Datamaten er forsynet med et bredt udbud af programmel. Til statistiske og operationsanalytiske opgaver anvendes programsystemet SAS. Som programmeringsprog

anvendes bl.a. APL, FORTRAN og PASCAL. Fra SAS og øvrige programmeringsprog kan man anvende grafik, baseret på GDDM og et SQL relationsdatabasesystem.

Centret driver desuden den centrale netværksservice for lokalnettet i Studiegårdsområdet. Centret stiller efter aftale programmel til rådighed på en central filserver. Nettet giver desuden adgang til fælles printere og kommunikationsmulighed for den enkelte PC til omverdenen. Dette giver adgang til søgning på danske og udenlandske forskningsbiblioteker, og for kommunikation via elektronisk post. PC'ere på lokalnettet kan desuden optræde som terminaler til IBM 9370 datamaten.

Centrets datamat og lokalnet er via forsknings- og uddannelsessektorens DENet tilsluttet en række internationale net. Dette giver mulighed for kommunikation med brugere på andre universiteter og søgning på internationale informationsdatabaser. Desuden er der mulighed for via gennemstilling at køre på fremmede datamater, som om man var lokalt til stede.

Centret har terminalrum og PC-rum med et betydeligt antal arbejdspladser. Det er desuden muligt for studerende, der råder over en PC med modem, at arbejde på centrets datamat.

Centret har i et auditorium etableret fremvisningsmuligheder, således at underviserne nemt kan demonstrere anvendelsen af PC- og IBM 9370 programmer for større undervisningshold.

Centret yder edb-mæssig rådgivning vedrørende et meget bredt spektrum af programmeringsprog, styresystemer og programpakker. Desuden gives vejledning, rådgivning og praktisk hjælp i forbindelse med anskaffelse af edb-udstyr ved fakultetets enkelte institutter og i forbindelse med anskaffelse og implementering af nye programprodukter.

Torben Warnich-Hansen:

Medlem af bestyrelsen for Danmarks Edb-center for forskning og uddannelse (UNI-C). Formand for Undervisningsministeriets Edb-kapacitetsudvalg.

Stab:

VIP: Antal årsværk: 2.

Lektorer: Torben Warnich-Hansen, Jeppe Traberg

TAP: Antal årsværk: 2,1.

Systemprogrammører: Arne Facius, Jesper L. Lauritsen, Keld Jørn Simonsen.

T. Warnich-Hansen

Øvrige samfundsvidenskabelige områder

Center for samfundsvidenskabelig kvineforskning og -undervisning – SAMKVIND

SAMKVIND – Center for samfundsvidenskabelig kvineforskning og -undervisning blev oprettet i 1987 med det formål at koordinere og initiere kvineforskning og -undervisning ved Det samfundsvidenskabelige Fakultets institutter. Centeret er tværfagligt og skal udbyde aktiviteter for alle studerende og lærere på fakultetet inden for kvineforskningens område. Centeret ledes af en bestyrelse bestående af otte lærere og studerende udpeget af fakultetets fire fagråd (jura, økonomi, samfundsfag og ant.soc.). I september 1987 fik SAMKVIND egne lokaler i St. Kannikestræde 18, og i oktober 1988 flyttede centeret til St. Kannikestræde 11.

Centeret har 8-10 studiepladser for fakultetets studerende med specialeemne indenfor kvineforskningen. Formålet er at skabe et tværfagligt studiemiljø, hvor de studerendes kendskab til problemstillinger og arbejdsmetoder på de andre fag øges.

Forskningsvirksomhed:

Lektor Birgitte Simonsen arbejder på en undersøgelse af konsekvenserne af det husmorløse samfund blandt unge. Der er i 1990 blevet foretaget interviews med et antal unge tilknyttet forskellige uddannelsesinstitutioner. Til denne del af arbejdet er der ydet støtte fra SSF. Seniorstipendiat Sanne Ipsen arbejder på et projekt om kønsopdelingen på arbejdsmarkedet. I arbejdet er der lagt vægt på arbejdstidsmønstre, deltidsarbejde for kvinder og mænd og tendenser til fleksibel arbejdstid.

Kandidatstipendiat Yvonne Mørck arbejder med et komparativt projekt om kønsidentitetsdannelse og -ideologi hos danske og herboende pakistanske teenagepiger. Arbejdet har hidtil været koncentreret om teoretisk og metodisk afgrænsning af analysefeltet.

Publikationer:

Ipsen, Sanne (red): Kvinder og penge. SAMKVIND's Skriftserie nr. 3/4.

Ipsen, Sanne (red): EF, det indre marked og kvinderne. SAMKVIND's Skriftserie nr. 5.

Hartvigsson, Gudrun (red): Den mandsdominerede ligestilling. SAMKVIND's Skriftserie nr. 6.

SAMKVINDS aktiviteter i 1990:

I foråret afholdtes 10 forelæsninger af indbudte gæsteforelæsere under temaet: »Kvindens krop og sundhed – en samfundssag?«.

Følgende udenlandske gæsteforelæsere har været inviteret: Lesley Doyal, Bristol Polytechnics. Elisabeth Sundin, Linköping Universitet. Eva Lundgren, Uppsala Universitet. Dorothy Smith, University of Ontario.

Med støtte fra Forskerakademiet har lektor, jur.kand. Anita Dahlberg været gæstelærer i efteråret. Hun har afholdt et forskeruddannelseskursus under temaet: »Feministisk videnskabsteori«.

I samarbejde med AKF og Retsvidenskabelig Institut B afholdtes en nordisk konference i Karlslunde Centeret: »Kvinder og kommuner i Norden«. Konferencen fik støtte fra Nordisk Kulturfond, Statens samfundsvidenskabelige Forskningsråd og DJØF.

Deltagelse i konferencer:

Sanne Ipsen, Yvonne Mørck og Turi Rye Thomsen deltog i »Samfundsvidenskabeligt Kvinde- og Kønsforskningsseminar« på Århus Universitet.

Yvonne Mørck og Turi Rye Thomsen deltog i konferencen »Nordisk konference om forskning om kvindebevægelsen«.

Stab:

VIP: Antal årsværk: 4.

Lektor: Mag.art. Birgitte Simonsen (udlånt fra Sociologisk Institut).

Seniorstipendiat: Mag.scient.soc. Sanne Ipsen.

Kandidatstipendiat: Mag.scient. Yvonne Mørck.

Forskningsmedarbejder: Turi Rye Thomsen.

TAP: Antal årsværk: ½.

Assistent: Stud.scient. Kirsten Bach

Cand.mag. Gudrun Hartvigsson har arbejdet som informationsmedarbejder (arbejdstilbud). Stud.jur. Inge Thorsted og stud.mag. Connie Carøe Christiansen har været tilknyttet som løst ansatte kontormedarbejdere.

Sanne Ipsen